BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN – JÎ BO SAZBÛNA PARTÍYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Butun ulkelerın ışçıleri bırleşınız! Butun ulkelerın ışçıleri ve ezılen halklar bırleşınız!
Karkerên hemû welatan yekbın! Karkerên hemû welatan û gelên bındest yekbın!

Sayı/Hejmar 63 | 1 Mart / Avandarê 1991 | 4000

Emperyalist savaşa savaş!

YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM !

İÇİNDEKİLER

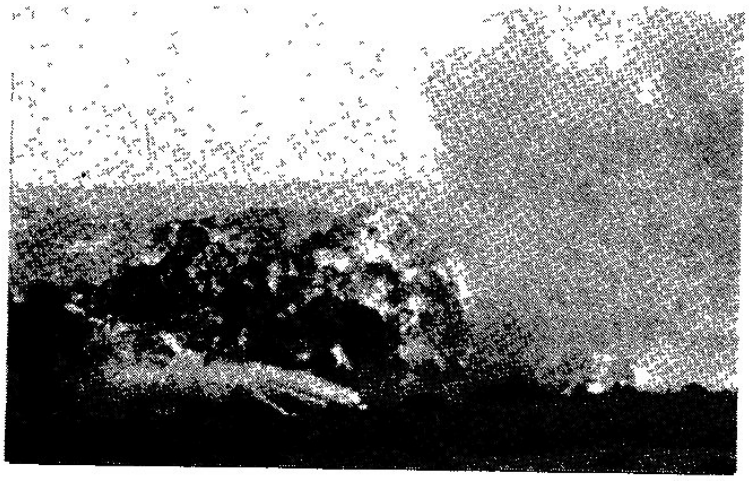

Yürüyen savaş; "haksız, gerici, emperyalist" savaştır!
Bu savaşta desteklenecek yan yoktur!
EMPERYALİST SAVAŞA KARŞI DEVRİMCİ SAVAŞ!
YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!

TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin, bir açıklamasının güncel gelişmelerle ilgili bölümünü aynen yayınlıyoruz.

Sayfa **4**

"BU BİR İSYANDIR!"
başlıklı yazıda 1990 yılındaki işçi hareketlerine ilişkin genel bir değerlendirme yapıyor ve bazı sorunlara değiniyoruz.

Sayfa **12**

ERMENİLERİN DURUMUNA GENEL BİR BAKIŞ
Tessa Hoffmann'ın; Pogrom Dergisi'nin 64/1979 tarihli sayısından çevrilen yazısında; Ermeniler çeşitli yönleriyle irdelenmekte, Ermeni sorunu tarihsel yönleriyle ortaya konulmaktadır.

Sayfa **17**

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÍYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Karkerên hemû welatan yekbin!
Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

EZİLEN HALKLARIN MÜCADELESİNDEN
Bu sayımızda Güney Afrika-Azanya ve Kamboçya'daki gelişmelere kısaca değiniyoruz. Sayfa **24**

KSINIFLARÜSTÜ SAF "DEMOKRASİ", MASUM DEVLET VE GLADİO! Sayfa **26**

HAKİM SINIFLAR ALEVİLİĞİ KEŞFEDİYOR! Sayfa **30**

ÇİZMEDEN YUKARI ÇIKMA!
Bu yazımızda; İsmail Beşikçi'nin, İbrahim Kaypakkaya'ya yönelik eleştirileri yanıtlanmaktadır... Sayfa **32**

İBRETLİK HABERLER Sayfa **36**

ULUSLARARASI
PROLETER KADINLAR GÜNÜ

Ö Z E L E K İ

Komünist Partisi Manifestosu'nun Kürtçesini yayınlamaya devam ediyoruz.

NAZIM'DAN

BİR HAZİN HÜRRİYET

Satarsın gözlerinın dikkatini, ellerinin nurunu,
bir lokma bile tatmadan yoğurursun
bütün nimetlerin hamurunu.
Büyük hürriyetinle çalışırsın el kapısında,
ananı ağlatanı kârun etmek hürriyetiyle,
hürsün!

...

En yakın insanınmış gibi versin memleketini,
günün birinde, mesela, Amerika'ya ciro ederler onu
seni de büyük hürriyetinle beraber,
hava üssü olmak hürriyetiyle,
hürsün!

Yapışır yakana kopası elleri Valstritin,
günün birinde, diyelim ki, Koreye gönderilebilirsin,
büyük hürriyetinle bir çukuru doldurabilirsin,
meçhul asker olmak hürriyetiyle,
hürsün!

Bir alet, bir sayı, bir vesile gibi değil
insan gibi yaşamalıyız dersin,
büyük hürriyetinle basarlar kelepçeyi,
yakalanmak, hapse girmek,
hatta asılmak hürriyetiyle,
hürsün!

...

EN MÜHİM MESELE

Toprak doyurası gözleri doymuyor
çok çok para kazanmak istiyorlar;
öldürmemiz, ölmemiz lazım geliyor
çok çok para kazanmaları için.

Elbet te aşikâre söylemiyorlar bunu·
renk renk fener asmışlar kuru dallara,
yalanları salmışlar yollara,
hepsinin de yüzü gözü boyalı.

...

Aldanıp aldanmamak,
İşte mesele.
Aldanmazsak: varız!
Aldanırsak: yok!

1951

Elimize geçen TKP/ML (BOLŞEVİK) MK'nin. bir açıklamasının güncel gelişmelerle ilgili bölümünü aynen yayınlıyoruz.
YAZI KURULU

YÜRÜYEN SAVAŞ; "HAKSIZ, GERİCİ, EMPERYALİST" SAVAŞTIR! BU SAVAŞTA DESTEKLENECEK YAN YOKTUR:

Emperyalist savaşa karşı devrimci savaş!

YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!

YÜRÜYEN savaşa karşı tavrımız, daha önceki açıklamalarımızda ortaya konmuştur. Yürüyen savaşın, savaşın her iki yanı açısından da "haksız, gerici, emperyalist"tir! Yürüyen savaşın, savaşa niteliğini veren tarafların hangi siyasetlerinin devamı olarak gündeme gelmiş, getirilmiş olduğu, BOLŞEVİK PARTİZAN Sayı 61'de yayınlanan geniş yazıda ortaya konmuştur. Bu haksız, gerici, emperyalist savaşta kesin olarak desteklenecek bir yan yoktur.

FİLİSTİN ARAP ULUSUNUN VE KÜRT ULUSUNUN ULUSAL BASKIYA KARŞI BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ, KURTULUŞ HAREKETİ HAKLIDIR!

Bu bağlamda bilinçli olarak, "bu savaşa niteliğini veren taraflar"dan söz ediyoruz. Kuşkusuz bu savaş içinde yer alan, haklı bir savaş yürüten, fakat bu savaşın niteliğini belirlemeyen ve burjuva milliyetçi/ırkçı yönetimlerinin yanlış siyasetleri sonucu bu haksız savaşın bir tarafında yer alan güçler de vardır. Filistin-Arap ulusu/halkının konumu böyledir. Filistin Arap ulusunun siyonist İsrail devletine, işgalciliğe, ilhakçılığa karşı "Bağımsız Filistin" için yürüttüğü savaş haklı bir savaştır. Bu savaşın FKÖ'nün burjuva önderliği tarafından, şimdi yürüyen savaşta, savaşın niteliğini belirleyen haksız, gerici yanlardan birine, Saddam rejiminin savaşına bağlanmış olması, Filistin-Arap ulusunun kurtuluş hareketi açısından büyük bir handikaptır.

Filistin-Arap ulusu, bu haksız savaşta hiç bir yanda yer almadan, kendi savaşını yürütecek yerde, FKÖ'nün burjuva önderliğinin siyasi olarak açıkça Saddam'ın yanında yer alması ile, Saddam'ın destekçisi bir görünüm içine girmiştir.

Gerçekleri ortaya koyan güçlü bir Marksist-Leninist alternatifin olmadığı şartlarda, on yıllardır kendi vatan topraklarında sürgün yaşamak zorunda bırakılmış, Yahudi ırkçısı, siyonist İsrail devletinin faşist terörü altında inleyen ezilen Filistin-Arap ulusunun, Arap ırkçılığının demagojilerinden etkilenmeye açık olması anlaşılır bir şeydir. Fakat anlaşılır olmak, doğru olmak anlamına gelmiyor. Irkçılığın panzehiri, bir başka ırkçılık değildir. Irkçı siyonizme karşı mücadelede alternatif, Yahudi düşmanlığı, Arap ırkçılığı değildir, olamaz.

Bu bağlamda bizim şiarımız, "Ne siyonizm, Ne Yahudi düşmanlığı", "Yaşasın tüm Ortadoğu halklarının kardeşliği!", "Yaşasın Proleter Enternasyonalizmi"dir. Biz ne kadar siyonizm düşmanı isek; en az o kadar da Yahudi düşmanlığına (anti-semitizm olarak adlandırılan ideolojiye ve siyasi tavıra) düşmanız.

Ortadoğu'da yürüyen güncel savaşın niteliğini belirlemeyen ve güncel savaşın korkunç dalgaları arasında boğulma, ezilme tehditleri altında olan bir başka haklı savaş Kürt ulusunun, ulusal kurtuluş hareketidir. Kuzey Kürdistan'da hala esas itibarı ile örgütlü PKK güçleri ile faşist devlet arasında yürüyen; Güney Kürdistan'da ise daha kitlesel niteliğe sahip olan bu savaşta da, Güney Kürdistan'daki burjuva milliyetçi örgütlerin, savaşın kaderini emperyalist, sosyal-emperyalist, gerici uluslararası koalisyonun savaş kaderine bağlama eğilimleri görülmektedir. PKK şimdiye kadar esas olarak doğru bir konum sergilemiş; savaşın iki yanı ile haksızlığını tespit etmiş; savaşın taraflardan birinin yanında tavır koymaktan sakınmıştır.

Bizim, savaşın –savaşın niteliğini belirleyen iki yanı açısından– "haksız, gerici, emperyalist" olduğunu, desteklenecek bir yan olmadığını söylememize, bu savaş içinde yer alan ulusal kurtuluşçu güçlerin de var olmadığı ve bunların ulusal kurtuluş için yürüttükleri savaşların haklı olmadığını söylemek anlamına gelmiyor.

Ulusal kurtuluş için savaşan halkların bu savaşının haklı, demokratik özüne verdiğimiz destek, bu savaşların kaderini yürüyen haksız bir savaş somutunda haksız savaşın bir yanında yer alarak, haksız savaşa bağlayan, bu anlamda ve bu ölçüde haklı özü olan bir savaşı, haksız bir savaşın uzantısı durumuna getiren burjuva önderliklere karşı amansız bir mücadeleyi gerektirir.

BİZ TARAFSIZ DEĞİLİZ: TARAFIMIZ, "BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLARI"NIN TARAFIDIR. EMPERYALİZME KARŞI PROLETER DÜNYA DEVRİMİNDEN YANAYIZ!

Bu konularda demagojik bir biçimde, "Şimdi savaş var! Savaşan taraflardan birinin yanında yer almak zorundasınız!" diyenlere bizim cevabımız; "Hayır, haksız, gerici, emperyalist bir savaşta, savaşan taraflardan birinin

yanında yer almak, işçi sınıfına ve ezilen halklara ihanettir! Bizim tarafımız bellidir: Biz uluslararası işçi sınıfından, ezilen halklardan yanayız. Bu gerici savaşta, bozgunculuktan, cephede kardeşleşmekten, savaşı iç savaşa dönüştürmekten yana olmak demektir!" olmalıdır.

Bu bağlamda, şimdi Irak'ın yerle bir edilmesi karşısında, Irak halkı açısından ve evet genelde Arap ulusu açısından savaşın "anti-emperyalist bir savunma" savaşına donuştuğunü iddia edenler de var. (Daha doğrusu, daha savaş başlamadan Saddam Huseyin Irak'ına anti-emperyalizm yakıştıranlara; şimdi müttefik saldırılarının dehşeti karşısında paniğe kapılıp, savaşın haklı veya haksızlığını "savunma-saldırı" kategorileri içinde çözümleyerek katılanlar var.) Bu bağlamda da söylenecek şudur: Bir savaşın haklı veya haksızlığını belirleyen kimin saldırdığı, kimin savunmada olduğu; kimin ne olçude tahrip edip, tahrip olduğu; kimin ne kadar kayıp verdiği vb. vb. değildir. Savaş hangi sınıflar önderliğinde; hangi amaçlarla, hangi siyasetin devamı olarak yürütülmektedir? Belirleyici olan budur. Arap ırkçısı faşist Saddam'ın "anti-emperyalistliği"; türk ırkçısı faşist hakim sınıfların "anti-emperyalistliği" kadardır. Irak'ın yuruttuğu savaş, bu savaşta canını, malını yitiren işçi, emekçi yığınlar olmasına rağmen, halkın emperyalizme karşı haklı, kurtuluş, direniş savaşı değil; faşist, Arap ırkçısı Saddam Hüseyin rejiminin Ortadoğu'da hakimiyet savaşıdır. Irak halkları açısından yurütülecek haklı savaş, faşist Saddam Hüseyin rejimine karşı, onu devrimle alaşağı etmeye yönelik savaştır. Devrimciler açısından, komünistler açısından, bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halkları açısından desteklenecek haklı savaş ancak bu olabilir. Asker elbisesi giydirilmiş Irak işçileri, köylüleri silahı "kendi hakim sınıflarına" çevirmelidir.

Aynı şeyi, bugün Irak halkına olum ve felaket yağdıran muttefik güçlerin orduları yapmalıdır. Her ulustan işçiler, kendi ülkelerinde devrim savaşının bayrağını yukseltmelidir. Anti-emperyalist tavır, –bu savaşta– budur. Savaşın taraflarından birinin desteklenmesi, bu emperyalizme karşı olmak adına da yapılsa ve niyet gerçekten boyle de olsa, emperyalizmi destek anlamına gelir. Gorev, emperyalizme destek vermek değil, onu Proleter Dünya Devrimi ile yıkmaktır.

DEVRİM, EN GERÇEKÇİ, TEK GERÇEKÇİ ÇÖZÜMDÜR!

Biz bunları söylediğimizde, bir çok kez "hayalcilik"le, "gerçeklere gözlerimizi kapamak"la vb. vb. suçlanıyoruz. "Proleter Dünya Devrimi mi kaldı? Bu savaşı Proleter Dünya Devrimi ile engellemek mümkün olmadı, savaşı Proleter Dünya Devrimine dönüştürmek de gerçekçi olası çözüm değil. O halde, somut olarak bir yanı desteklemek, ya da ne pahasına olursa olsun savaşın derhal durmasından yana tavır takınmak daha doğru olmaz mı?" vb. deniyor. Biz, ufku emperyalizm tarafından çizilmiş, çözümü ancak emperyalist düzenin sınırları içinde arayan bu tip filisten "gerçekçiliği" onu savunanlara severek, isteyerek bırakıyoruz. Bizim gerçekçiliğimiz, emperyalizmin çizdiği ufkun dışına çıkan, onun yıkılmasını temel alan devrimci bir gerçekçiliktir. Bu gerçekçilik, tabii ki bugunku guç dengesinde, öncelikle sorunun subjektif yanı –yani uluslararası işçi sınıfının ve ezilen halkların bilinç ve örgütlenme duzeyi– ele alındığında, guncel savaşın Proleter Dünya Devriminin unsurları olacak iç savaşlara dönüştürülerek bitirilmesinin, savaşın devrimlerle bitirilmesinin imkansız olduğunu, bu emperyalist savaşın, yeni emperyalist savaşlara gebe emperyalist, gerici bir "barış"la biteceğini gosteriyor.

Bu gerçekçiliğin bundan çıkardığı sonuç ama, ufukları emperyalizm tarafından çizilmiş filisten "gerçekçilerin" çıkardığı sonuçtan çok değişik. Bunların tersine biz, yığınlara bugün de yapılması gerekenin ne olduğunu söylemeyi; gerçek çözümun ne olduğunu göstermeyi ve bu savaş doneminde bunu her zamandan yoğun bir biçimde yapmayı görev görüyoruz.

"Basra harap olmadan" onun harap olacağını ve bunun suçlularını yığınlara göstermektir yaptığımız. Açıktır ki bugün gerçekleri ulaştırdığımız, ulaştırabildiğimiz gerçekler temelinde eğitip, harekete geçirebildiğimiz kitle olağanüstu sınırlı. Fakat bu durum, bir yandan gerçekleri ortaya koyan biz Komünistlerin giderek güçlenmesi ile, diğer yandan kendi siyasi deneyimleri sonucu biz Komünistlerin bugünden gosterdiğimiz gerçekleri gorenlerin sayısının giderek artması ile ve bu iki faktorun surekli birbirini etkilemesi ile değişecektir. Bugün, yalnızca bugünü ve çok yakın geleceği gozonüne alarak, yığınların nabzına göre şerbet veren ve bunu "gerçekçilik" diye adlandıran bir siyaset, evet yığınlarla biz Komünistlerden daha geniş bağlar kurabilir –yığınların kuyruğuna takılması anlamında– ve fakat boyle bir siyaset insanlığın geleceğini ipotek altına alan emperyalizmi yıkmada yığınlara yol gösteremez, onlara onderlik edemez. Devrim; emperyalizmi

Proleter Dünya Devrimi ile tarihin çöplüğüne gömmek, tüm insanlığın geleceği için tek gerçek alternatiftir. Ya emperyalizm devrimle yıkılacaktır; ya da o insanlığı tum olarak yok olmaya götürecektir...

Gerçek budur! Gerçekçilik de bunu görmek, bunu göstermek; bunun gereğini yerine getirmektir.

EMPERYALİZM BARBARLIKTIR! YÜRÜYEN SAVAŞ BUNUN EN AÇIK KANITLARINDAN BİRİDİR!

Şimdi, bütün dunyanın gözleri önünde hazırlanan sıcak savaşın başlamasının üzerinden 20 gün geçti. Bu yirmi gün içinde Irak'ın üzerine müttefik güçlerce yağdırılan bombanın miktarı 50.000 tonu bulmuş durumda. Bu miktar daha şimdiden tüm İkinci Dünya Savaşı boyunca kullanılan bomba miktarına yaklaşan bir miktar. Müttefik güçler, ABD emperyalistlerinin Vietnam'da, Kamboçya'da denedikleri "taş devrine bombalama" taktiğini bu savaşta Irak'ta "diktatöre karşı demokrasiyi savunma" adına; işgal altındaki Kuveyt'te de "Kuveyt'i işgalden kurtarma" adına uyguluyorlar. Harıl harıl hazırlanan ve korkunç kanlı geçmeye aday "kara savaşı"nda, kayıpları en az tutmak adına, taktik atom bombalarının kullanılması talepleri üzerine açık açık tartışılıyor. Sayısı bilinmeyen ve bildirilmeyen binlerce onbinlerce Iraklı şimdiye kadar savaşın doğrudan kurbanı olmuş durumda. Daha savaş başlamadan yüzbinlerce göçmen Kuveyt'ten ve Körfez ülkelerinden kaçmak zorunda kaldı. Irak yerle bir ediliyor. Savaşın sonucu ne olursa olsun, milyonlarla Arap, Kürt ve diğer milliyetlerden emekçi, bu savaş sonunda göçmenliğe, dilenciliğe mahkum edilmiştir.

Savaşın diğer yanında Saddam Hüseyin Irakı elindeki Rus yapısı, Alman teknolojisi ile modernleştirilmiş fuzeleri ile; açıkça atom, kimyasal ve biyolojik silahlar kullanacağını dünyaya ilan ederek meydan okuyor. Emperyalist medyalar insanları emperyalist güçlerin Irak'a sattığı sözkonusu silahları kullanacağı düşüncesine alıştırıyor; yüzbinlerin, milyonların azap içinde ölümü, sakat kalması göze alınıyor.

Sadece bu değil: İnsanlığın şimdiye kadar yaşadığı doğa afetlerinin yanında çocuk oyuncağı gibi kalacağı insan eliyle yaratılmış ve sonuçları yüzyıllara taşacak olan afetler göze alınıyor. Yalnızca bugün, bugünün somut insanı değil tehdit altında olan. İnsanlığın yaşam temelleri, insanlığın geleceği tehdit altında. Emperyalizm hiç bir zaman olmadığı kadar net bir biçimde insanlığın gerçek düşmanı olduğunu ispat ediyor. Emperyalizm bugün artık varlığı insanlığın varlığını gerçek olarak tehdit eden, insanlığı yok edecek potansiyeli iyice açığa çıkmış olan gerçek düşmandır. Körfez krizi denen emperyalist kriz, emperyalizmin azami kâr için dünyayı kelimenin gerçek anlamında ateşe atmaya hazır olduğunu her zamankinden daha açık göstermiştir. Emperyalistler savaş kazanmak için atom silahları kullanmaya hazır. Onlar savaş kazanmak için, petrol yataklarını bombalamaya hazır. Onlar kâr için en yok edici silahları uretmeye satmaya hazır. Emperyalizmin yetiştirmesi, onun urünü olan Saddam Hüseyin tipi faşist yerel despotlar, kimyasal, biyolojik, atom silahları kullanmaya; petrolü denize akıtmaya, petol yataklarını ateşe vermeye, "benden sonra tufan" demeye hazır. 26 ve 27 Ocak tarihlerinde Kuveyt'teki petrol terminallerinden ikisinden günde 2,5 milyon varil petrol denize aktı. 28 Ocak'ta Körfez'de denize karışan petrolün miktarı 11 milyon varili bulmuştu. Körfez'de 15 kilometre genişliğinde, 60 kilometre uzunluğunda bir alanı kapsayan bir "ham petrol halısı" oluştu.

İnsan eliyle yaratılmış bu afet, şimdiye dek insanlığın gördüğü, kendi yarattığı en büyük ekolojik felakettir. Bu felaketin muhtemel sonuçlarının ne olacağını 24 Mart 89'da Alaska Körfezi'nin Prince William Sound açıklarında kayalıklara çarpan Exxon Valdez adlı tankerden sulara karışan takriben 306 bin varil tutarında ham petrolun (şimdi karışanın 36'da biri!) sonuçlarına bakarak hesaplamak mümkündür. Arap/Fars Körfezi sığdır ve bağlı olduğu açık denizlerle su alışverişi fazla değildir. Akan ham petrolün yapısı gereği suya karışan petrolün % 40'ı buharlaşarak, özellikle Sülfirik gazlar biçiminde havaya karışmış; bir yandan ozon deliğini büyütme, diğer yandan iklim felaketi denen iklimin dengesini bozma kumaşının dokunması işinde işlevine başlamıştır. Geri kalan kısmı, anda Saaudi Arabistan ve Körfez kıyı devletlerinin deniz suyunu arıtma tesislerini tehdit etmesi yanında, giderek dibe çökecek ve Körfez'de bir dizi canlının yaşama imkanlarını yok edecektir. Körfez kelimenin gerçek anlamında bir "Ölu Deniz" olacaktır. Bu felaketin gerçek sonuçları yüzyıllar otesine sarkacaktır. Bu daha şimdiden bu savaşın getirdiği ekolojik felakettir.

Daha olması mümkün olanlar yanında –boyutları aslında korkunç olan– bu bile çocuk oyuncağı gibi kalır. Bütün askeri uzmanlar, Kuveyt'teki tüm petrol kuyularının mayınlandığından yola çıkıyor. Butun bu kuyuların aynı anda havaya uçurulmasının muhtemel sonuçları ise çevre uzmanlarınca şöyle ortaya konuyor: Aynı anda yanmaya başlayan petrol kuyularından çıkacak gaz bulutları ve is, çok büyük bir alanda güneş ışınlarının aşamayacağı kalınlıkta bir tabaka oluşturacaktır. Bu bölgede "gündüz-gece" farkı kalmayacak, güneş ışınlarının yeryüzüne ulaşamaması sonucu bölgede "kimyasal kış" –ya da bir atom savaşı sonrası olası atomar kış– adı verilen yapay bir surekli kış durumu ortaya çıkacak; sürekli asit ve pislik yağmuru, bölgenin kışının sürekli yol arkadaşı olacaktır. Söz konusu bölgede tarım ve hayvancılık mümkün olmayacak, insanlar da gaz maskeleri ile yaşamak zorunda kalacaktır.

Uzmanlar, tum petrol kuyularının aynı anda havaya uçurulması ile başlayacak bir yangının en az bir yıl süreceğinden yola çıkıyorlar. Böyle bir yangının söndürülmesinin yolu olarak ise, yine "taktik" !!! atom silahlarının kullanılması görülüyor!

İşte bu savaşta ve fakat yalnızca bu savaşta değil, emperyalizmin azami kâr amacıyla çıkaracağı savaşlarda bütün insanlığın kapısında bekleyen olası felaketler bu vb.'dir.

O halde, emperyalizmin kelimenin gerçek anlamında barbarlıktan başka bir şey olmadığını söylememek; barbarlıktan kurtulmanın tek yolunun emperyalizmi yıkmak olduğunu söylememek; emperyalizmin insanlığı yok etmeye götürdüğünü görmemek ve göstermemek, en hafif deyimle büyük, insanlığın geleceği açısından ölümcül bir yanılgıdır.

Ya barbarlık, ya Sosyalizm!

İşte gerçek alternatifler bunlardır!

EMPERYALİST İKTİDARIN TEMEL DİREKLERİNDEN BİRİ: YALAN MAKİNESİ, BEYİN YIKAMA ARAÇLARI, MEDYALAR...

Emperyalist iktidarlar, o iktidarları kendi iktidarları imiş gibi gören ve sırtlarında taşıyan milyonlarca işçinin, emekçinin onayına, desteğine muhtaç. Yığınlara rağmen iktidarın uzun süre mümkün olamayacağı bugün artık hemen herkesin gördüğü, kabul ettiği bir gerçek. Bu yuzden, yığınların, her şeyden önce üreten, emekçi yığınların kafalarının kazanılması bütün iktidarlar için belirleyici önemde. İşte bu noktada bugun insanlık tarihinin hiç bir döneminde görülmemiş boyutlar-

BARBARLIK ANDAKİ KÖRFEZ SAVAŞI İLE SINIRLI DEĞİL; KÖRFEZ SAVAŞININ GÖLGESİNDEKİ GELİŞMELERE DİKKAT!

Şimdi tüm gözler, tüm dikkatler Körfez'e çevrilmiş durumda. Fakat emperyalist dunyanın dengesi yalnızca Körfez'de bozulmadı. Sıcak savaş, bize dünyanın diğer alanlarında süren yeni bir denge kurulması dalaşını unuttumamalı. Bu bağlamda uluslararası alan açısından Batı Avrupalı emperyalistlerle; ABD emperyalistleri arasında ve Batı Avrupa'daki emperyalist devlet lerin kendi aralarında su yüzüne çıkan

da yaygın olan medyalar emperyalist burjuvazinin en önemli iktidar araçlarından biri olarak işlev göruyorlar. Özellikle dunyanın en ücra koşelerine kadar yaygınlaşmış olan duysal ve görsel medyalar aracılığı ile emperyalist burjuvazi kendi evrensel-kozmopolik sahte gerçeğini gerçekmiş gibi kitlelere taşıyor. İnsanlar, tarihin hiç döneminde görülmemiş boyutlarda bir beyin yıkama işlevinin nesneleri durumunda. "*Her toplumda hakim olan düşünce, hakim sınıfın düşuncesidir" (K. Marx)* tezi, bugun hakim sınıfların elinde, en ücra köşedeki insana bile kendi düşuncesini empoze etme imkanlarının olağanustu boyutlarda olduğu bir durumda, doğruluğunu çok daha açık kanıtlıyor. Şimdi, Körfez krizi sırasında medyaların emperyalizm açısından oynadığı rol çok net görüldü, görüluyor. Bir dizi

televizyon ve radyo istasyonu, gun 24 saat canlı yayın yapıyor. Emekçiler böylece güya –ilk bakıldığında– tüm gelişmeleri sanki anında görebilecek imkanlara kavuşturulmuş oluyor. Ger çekte ise yapılan "en" canlı(!) yayınlar bile, hakim sınıfların "askeri" sansürünün denetiminden geçiyor. Ve bu bir çok halde ilan ediliyor da! Fakat bu açık sansür olmasa bile, medyalar yalnızca belirli bir haber seçimi ile bile, izleyenlere medyaları kontrol eden güçlerin vermek istedikleri mesajı verebilecek durumda. Bugün emperyalistlerin medyaları aracılığı ile gerçek diye yutturdukları yarı gerçeklere ve onları üretip yığınlara satan medyalara karşı mucadele, emperyalist burjuvaziye karşı mücadelenin en önemli alanlarından biri olarak ele alınmak zorundadır. Bu gerçeği hiç bir şey Körfez krizi kadar açık göstermemiştir.

çelişmeler; ABD ve Batı Avrupalı emperyalistlerle, Rus sosyal-emperyalistleri arasında çıkan çelişmeler Sovyetler Birliğindeki iç gelişmeler; Yugoslav ya'daki gelişmeler önemli.

Körfez savaşı, emperyalist dünyada yeni guç dengelerinin kurulmasında –İngiltere dışında– Batı Avrupalı emperyalist büyük güçlerin, en başta da Alman emperyalizminin –İngiltere, Avrupa'da ABD emperyalizmine kaderini bağlamayı çıkarlarına daha uygun gören bir tavır içinde– geçmişe oranla çok daha fazla söz sahibi olmak istediklerini ve bu bağlamda "hür dün ya patronluğu"na soyunan ABD emperyalizmine ciddi bir rakip olduklarını net olarak gösterdi. "Almanya' nın birliğinin sağlanması" konusunda sürekli hatırlatılan "borç" ve Almanya'nın birliğinin yarattığı sorunların üstesinden gelinmesinin aciliyeti gibi faktörler, Alman emperyalizminin şimdilik fazla öne çıkmasını engelliyor, fakat empeyalist dünyada "patronluk" konusundaki kavgada var olduğunu ve gelecekte de bugünkünden çok daha aktif olarak var olacağını Almanya, Körfez krizi sırasında açıkça göstermiştir.

Körfez krizi uzerine çok laf edilen "Avrupa Birliği"nin emperyalizm şart larında ya mümkün olmadığı, ya da olması şartlarında belirli noktalardaki çıkar birliğinin ifadesi olacak gerici, geçici ve çelişmeli bir "birlik" olacağını açıkça gösterdi. Körfez krizi konusundaki "ortak" tavrın mürekkebi kurumadan, "Avrupa Topluluğu"nun üyelerinin herbiri kendi çıkarlarına uygun özel tavırlarını kendi adlarına takınıp, ona uygun davrandılar. Bir İngiltere ile Almanya'nın çıkarlarının ortak olmadığı noktada, "Avrupa Birliği" adına alınacak bir ortak karara uygun davranacaklarını beklemek, bu anlamda emperyalizm şartlarında Avrupa'da "politik birlik"i mümkün görmek abesle iştigaldir.

Rus sosyal-emperyalist imparatorluk, merkezde de içine girdiği çöküş sürecini geri döndürmeyi denemek için, Körfez krizini fırsat bildi. Körfez krizinin gölgesinde, Baltık ülkelerinin ayrılıkçı tavırları sosyal-faşist şiddetle bastırılmaya çalışıldı. Litvanya'da ve Letonya'da çatışmalar çıktı. Onlarca kişi öldü. Şiddetle bastırma denemelerinin sorumluluğunu Gorbaçov yönetimi doğrudan üstlenmedi. Bunlar "merkezden habersiz" girişimler olarak adlandırıldı. Fakat işin siyasi sorumluluğu bağlamında aldığı yetkilerle adeta bir çar haline gelen Gorbaçov, şiddetle bastırmanın sorumluluğunu "provokatif davranan" Litvanya ve Letonyalı milliyetçilere yükledi.

Batılı emperyalistler bu gelişmeler karşısında Rus sosyal-emperyalistlerini kınamakla yetindiler. Baltık ülkelerindeki milliyetçilere de Gorbaçov yönetimini zor durumda bırakacak "aceleci" girişimlerden sakınmaya çağırdılar.

Gelişmeler, Rus sosyal-emperyalistleri imparatorluğunun kenar bölgelerinde ayrılma eğilimlerinin, merkezde de bu eğilimleri sosyal-faşist şiddetle ezme eğilimlerinin güçlendiğini; bu arada merkezi iktidar bağlamında da önemli dalaşlar olduğunu; bu imparatorluğun bir iç savaşa doğru evrimlendiğini gösteriyor. Batılı emperyalistler şimdilik böyle patlamalı bir geçiş yerine, Gorbaçov yönetimi üzerinden tedricen gerçekleştirilecek bir geçişten yana görunuyor. Fakat bu tavır gelişmelere göre değişecek bir tavırdır.

Eski, çok uluslu, güya sosyalist devletlerin parçalanması ve iç savaş

eşiğine gelmesinin örneklerinden biri de Yugoslavya. Dünya, Körfez krizi ile uğraşırken, Avrupa'nın göbeğinde emperyalizm, Yugoslavya somutunda emperyalizmin yol arkadaşı olan ırkçılığın hangi barbarlıklara yol açabileceğine yeni örnekler sunmaya devam etti, ediyor. Bu ülke de bir iç savaşın eşiğine geldi. Bütün bunlar, emperyalist dünyada altüst olan dengelerin yalnızca Körfez'de değil, her alanda çok kanlı barbarlıklara gebe olduğunu açıkça gösteren olgu ve örneklerdir. Körfez savaşı bunları bize unutturmamalıdır. Düşman yalnızca Körfez'de değil, her yerde emperyalizmdir, emperyalist dünya sistemidir.

"SAVAŞA HAYIR" DEMEK YETMEZ! "EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞ" DEMEK GEREK!

Bütün dünyanın gözleri önünde hazırlanan savaş, sıcak savaşa dönüşmeden kısa süre önce ve savaşın başlaması ile birlikte, çeşitli ülkelerde boyutları ve içeriği değişik olan yığınsal eylemler gündeme geldi.

Bunlardan bir bölümü, esasta savaşan yanlardan birinin yanında destek tavrı takınan ve kendi hükümetlerini bu yönde tavır takınmaya çağıran gösterilerdir.

Özellikle Arap ve Müslüman nüfusun yoğun olduğu bir dizi ülkede (Ürdün, Mısır, Fas, Cezayir, Pakistan) bu yönde gösteriler oldu. Bu gösteriler ağırlıklı olarak savaşı Saddam Hüseyin'in demagojik bir biçimde göstermeye çalıştığı gibi bir "Müslüman-Hristiyan" savaşı olarak görüp, gösteren dinci gerici örgütlerce örgütlenen gösterilerdir. Bu gösteriler, sözkonusu ülkelerde yığınları önemli ölçüde harekete geçirmeleri açısından önemlidir. Bu ülkelerde savaş sonrasında da, dinci, gerici akımların güç kazanarak iktidar dalaşında önemli bir rol oynayacaklarının işaretidir.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da cuma namazları sonrası yapılan yürüyüşler, sözkonusu ülkelerdeki kadar yığınsal katılımlı olmasa da, ülkemizde dinci gericiliğin Körfez krizi "çözüldükten" sonra da güçlenme potansiyelini içinde taşıdığının işaretidir. Biz bu gösterilerin objektif olarak yürüyen gerici, haksız savaşın bir yanında yer alan gerici, anti-emperyalistlikle vb. ilgisi olmayan gösteriler olduğu görüşündeyiz.

Batılı emperyalist ülkelerde de, emperyalist medyaların sürekli propaganda bombardımanı sonucu bazı savaş yanlısı gösteriler oldu. Müttefik güçlerin haksız, emperyalist savaşını, insanlık düşmanı bir diktatöre karşı, demokrasi güçlerinin haklı savaşı; gazla yok edilmek istenen İsrail devletinin korunması için haklı bir savaş olarak görüp gösteren bu gösterilere katılım fakat, Arap-Müslüman ülkelerinde Saddam yanlısı gösterilerle ve emperyalist ülkelerdeki anti-savaş gösterileri ile karşılaştırıldığında çok düşük oldu. Bu, kuşkusuz, emperyalist ülkelerde yığınların bu savaştan yana aktif tavır koymaya hazır olmadığını göstermesi bakımından olumludur.

"Savaşa Hayır", "Petrol İçin Kana Hayır" bir dizi emperyalist ve emperyalizme bağımlı ülkede kitle gösterilerinin esas şiarları olarak ortaya çıktı. Özellikle Almanya "anti-savaş"

gösterilerin en kitlesel katılımlı gösteriler biçiminde geliştiği ülke oldu. Kuşkusuz bunda Almanya'nın tarihi yanında (iki dünya savaşının Almanya'dan çıkmış olmasının kitlelerde savaşa karşı bir genel eğilim yaratmış olması) ve Alman hükümetinin de andaki savaşta doğrudan yer almak istememesi sonucu, barış hareketine karşı fazla bastırıcı davranmaması (Fransa, gösterileri en baştan yasakladı) da rol oynadı. Fakat kitleleri sokağa iten esas dürtü gerçekten de savaşın felaketlerinin korkunçluğunun ve olası sonuçlarının görülmesidir. Olası sonuçların korkunçluğu çoğu genç olan göstericilerin ne olursa olsun, ne pahasına olursa olsun savaş olmamalı; biçimindeki her türlü savaşı red eden pasifist düşüncelerin etkisine girmesinin objektif temelini yarattı. Doğru düşünceleri yaygınlaştıracak komünist güçlerin eksikliği, kilisenin ve sosyaldemokratların örgütlü güçleri ile hareketin içine girmesi ile birleşince, ortaya pasifist genel görünümlu gösteriler ve hareket çıktı. Bu hareket, andaki karşı çıktığı savaş iki yanlı haksız bir savaş olduğu için, "Savaşa Hayır" dediği noktada objektif olarak doğru pozisyonda durmaktadır. Ve fakat bu hareket, pasifizmi, genelde savaşın reddini çözum gördüğü noktada, savaşın kaynağı olan emperyalizmi sonsuza dek yaşatmayı program edinmektedir; yanlış, gerici, emperyalizmi savunan bir konumdadır.

Komünistlerin ve gerçek devrimcilerin görevi, ellerindeki tüm araçları kullanarak bu hareket içine girmek ve "Savaşa Hayır" hareketini, "Emperyalist, Gerici, Karşı-Devrimci Savaşa Karşı; Devrimci Savaş!" hareketine dönüştürmeye çalışmaktır. Burjuva pasifizmine karşı tutarlı bir ideolojik mücadele ve onun pratik içinde bütün araçlarla teşhiri, bugün Komünistler açısından gelişen "barış hareketi" içinde kavranacak esas halkadır. Genel olarak "Savaşa Hayır" demek yanlıştır. Çünkü yürütülmesi, desteklenmesi gereken haklı savaşlar da vardır. Bugün Ortadoğu'da yürüyen "Savaşa Hayır" demek de, kuşkusuz, bu savaşın taraflarından biri yanında savaşa evet demekten iyi olmasına rağmen kesinlikle yeterli değildir. Çünkü bu savaş bitse bile; savaşın kaynağı, olduğu yerde duracaktır. Savaşa gerçekten karşı olan, onun kaynağını kurutmak için, emperyalizmi yıkmak için savaşa hazır olmalıdır. Bu yüzden bizim temel şiarımız "Emperyalist, Gerici, Karşı-Devrimci Savaşlara Hayır! Yaşasın Emperyalizme Karşı, Devrimci Savaş!"tır. Savaş bittikten sonra gelişmesi olası olan "unutkanlığa" karşı da, emperyalizmin yaptıklarını ve neler yapabileceğini unutturmamak yine biz Komünistlerin görevidir.

Bertolt Brecht 1952'de Viyana Barış Konseyi'nde yaptığı bir konuşmada şöyle diyor:

"İnsanlığın çektiği acılar konusundaki belleği şaşırtıcı ölçüde zayıftır. Gelecek acıları düşünebilme yeteneği ise, bundan da zayıftır nerde ise. Mücadele etmemiz gereken en ileri düzeyi ölüm olan bu körelmişliktir. Çok sayıda insan bize bugün, önlerine yaşayacak olduklarını, yaşamış, arkalarında bırakmış ölüler gibi görünmektedir; onca az şey yapıyor onlar gelecek için.

Gelin binlerce kez yinelenmiş olanı, hep yeniden söyleyelim ki, bir kez eksik soylenmiş olmasın!

Gelin, dilimizde tuy de bitse, uyarılarımızı yineleyelim!

Çünkü insanlığı, geçmiş olanların yanında zavallı bir deney olarak kalacağı savaşlar bekliyor ve bu savaşlar, onları herkesin gözü önünde açıkça hazırlayanların elleri kırılmadıkça, kuşkusuz gelecektir."

Gerçek odur ki, pasifist barış hareketi, tam da temel sorunu, yani "savaşları herkesin gözleri önünde açıkça hazırlayanların –emperyalistlerin– ellerinin kırılması"nın gerçek barışçılık olduğunu kavramamıştır. Fakat tam da bu kavranılmadıkça, gelecekte de, Körfez savaşının da yanında çocuk oyuncağı gibi kalacağı savaşlar, kaçınılmaz olacaktır!

Bu bağlamda şimdi çeşitli emperyalist devletlerce ve Arap devletleri tarafından gündeme getirilen ateşkes ve "barış" planları açısından söyleyeceğimiz şudur:

Bu savaş, nasıl ki gerici, karşı-devrimci, emperyalist bir savaş ise; bu savaş sonucunda ortaya çıkacak barış da öyle olacaktır. Emperyalizmin ve emperyalist, gerici bir savaşın çocuğu olan bir barış başka türlü de olamaz. Biz Komünistler uluslar, halklar arasında gerçek barıştan yanayız. Biz ilhaksız, adil, ulusların kendi kaderini tayin (yani ayrılma) hakkını kayıtsız koşulsuz tanıyan bir barıştan yanayız. Bu ise, ancak emperyalizmin çökertildiği şartlarda mümkündür. Bu yüzden bizim barış programımız da esasta emperyalizme karşı, savaş programı ile özdeştir.

Bertolt Brecht "Dayanışma Şarkısı"nda şöyle diyor:

"Siyah, beyaz, kırmızı, sarı,
son verin onların kasaplıklarına;
dunya halkları kendileri
konuştuklarında,
kolay olacak anlaşma."

Gerçekten de "barış" için halkların kendilerinin konuşması önşarttır.

PASİFİZM ÇÖZÜM DEĞİL; İŞÇİ VE EMEKÇİ KİTLELERİN HAREKETİNDEN BAĞIMSIZ BİREYSEL TERÖR EYLEMLERİ DE!

Savaşın korkunçluğu, bir çok kişiyi her türlü savaşa karşı tavır takınmaya iterken, emperyalizmi bugün hemen devirememenin yarattığı düş kırıklığı, bazı devrimci insanlarda bireysel teröre, emperyalizmle yığınlar adına, yığınlar yerine birey olarak veya küçük devrimci örgütlü çekirdekler olarak vuruşmaya eğilimleri körüklüyor. Emperyalizme, onun siyasetleri ile hemfikir olmayanlar olduğunu "gürültülü" bir şekilde göstermek, "ses getirici" eylemlerle, "oligarşinin bağrını gumbur gumbur dovmek" bir çok devrimci insana, uzun süreli, gürültüsüz, reklamı olmayan illegal ajitasyon- propaganda faaliyeti temelinde devrimin gerçek öznesi olan işçi sınıfını örgutlemek, onu harekete geçirmek gibi "basit" ve pasif görülen bir işten çok daha verimli görülüyor. Bu insanlar yığınlarsız bombaların güçsüz olduğunu; gerçek gücün işçi sınıfı ve emekçi kitleler olduğunu ve gerçek görevin bunları örgütlemek olduğunu kavramıyor, devrimci enerjiyi çarçur ediyor. Bazıları devrimci örgütlerin faşist devletle çatışmasını veya "cezalandırma eylemleri" dedikleri eylemleri, kitleleri örgütleme çalışmasının yerine yürütmedikleri, tersine, bu eylemleri tam da kitleleri örgütleme çalışmasının bir parçası olarak, onları örgütlemek için yürüttükleri konusunda sürekli açıklamalar yapıyorlar. Fakat bu açıklamalar da, durumu kurtarmıyor. Bu örgütlerin eylemleri, kitlenin eylemliliğinin dışında ve kitle eylemliliğinin de gündemi dışında, kitlelerin seyirci olarak seyredip yorumladığı eylemler olarak gündeme geliyor. Mücadele biçiminin kitle eyleminden çıkmadığı bir ortamda başka türlü de olması zaten mümkün değildir. Biz komünistler bugün bütün gücün işçi sınıfının ileri kesimlerinin parti çalışmasına kazanılması için kullanılması gerektiğini söylüyoruz. Ancak işçi sınıfının devasalığı reformistlerin önderliğindeki eylemlerde bile bağır bağır bağıran gücü, komünist bir önderlik altında birleştirildiğinde ve devrimci teror, işçi sınıfının ve emekçi yığınların terörü veya savaşan emekçi yığınların oluşturduğu *"ordu için bir harekat, tüm mucadele sistemi ile sıkı sıkıya bağıntılı ve bütünleşmiş bir harekat" (Lenin, "Ne İle Başlamalı?" dan)* olarak gundeme geldiğinde, "oligarşinin bağrının" nasıl "gümbür gümbür dovuleceği" görülecektir. Yı-

ğınlarsız bomba da hakim sınıflara acı ve korku verir; fakat sorun onu korkutmak değil, yıkmaktır. Yıkma işi ise devrimci örgütlerin yığınlar adına yapacağı bir eylem değil, yığınların eyleminin işidir. Sorun bunu kavramak, buna uygun davranmaktır.

TÜRKİYE-KUZEY KÜRDİSTAN'DA İŞÇİ VE EMEKÇİ YIĞINLARI EMPERYALİST ÇIKAR SAVAŞINDA KIRIP, KIRDIRMA HAZIRLIKLARI İÇİNDE OLANLARA DUR DİYELİM! FAŞİST TÜRK DEVLETİNE KARŞI DEVRİM MÜCADELESİNİ YÜKSELTELİM!

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da faşist hakim sınıflar şimdi savaş düzenine geçmiş durumdadır. Turkiye, müttefik askeri güçlerin Irak'a doğrudan saldırılar yönelttiği bir üs durumundadır. Türkiye bu konumu ile gerçekte savaşın tarafıdır. Faşist Türk ordusunun savaşa doğrudan girmesi noktasında, faşist hakim sınıflar, savaşı mümkün olduğunca savaşa doğrudan girmeden atlatma hesapları içindedir. Gerek yığınlar içinde var olan savaş aleyhtarı eğilim; gerek askeri bir harekatın olası sonuçlarının hesaplanandan değişik olacağı, faşist Türk ordusunun tüm kah ramanlık hikayelerine rağmen, faşist Irak ordusu karşısında yenilgiye uğrayabileceği korkusu, gerekse savaş sonrasında savaşa doğrudan girmemiş bir Türkiye'nin Araplarla ilişkiler açısından daha avantajlı olacağı hesapları, Türk faşist hakim sınıflarını savaşı mümkün olduğunca doğrudan girmeden atlatma siyasetine itiyor. Savaşa Türkiye'nin doğrudan girmesi şimdilik, Irak'ın Turkiye'ye saldırısı şartına bağlanmış durumda, ki bu, şu andaki duruma göre büyük bir olasılık olarak görülmüyor. Her şeye rağmen, Türk faşist hakim sınıfları Irak sınırına büyük bir yığınak yapmış durumda ve savaşa doğrudan girme halinde de fırsatını bulduğunda Güney Kürdistan'ı işgal hazırlıkları ve hesapları içinde.

Türk faşist hakim sınıfları henuz savaşa –faşist Türk ordusunun doğrudan katılması anlamında– doğrudan katılmış durumda değil; resmen savaş hali vs. de ilan edilmiş durumda değil; buna rağmen, ilan edilmemiş bir savaş hali sürüyor. Kuzey Kürdistan'da şimdi güya reforme edilmiş sürgünsansür kararnamesi bütün ağırlığı ile uygulamada. Kürdistan'da yüzlerce köy "güvenlik" gerekçesi ile boşaltılmış, Kürt köylüleri göçe zorlanmış, sürulmuş durumda. Kuzey Kürdistan'da yer yer hava bombardımanları "kaza ile bomba düşmesi", "ses hızını aşan jetlerin sesinin bomba sanılması" vb. açıklamaları ile geçiştiriliyor. Turk faşist devleti Kuzey Kurdistan'da cephe gerisini –savaşı fırsat bilerek– sağlama alma operasyonları ile, PKK'yı askeri olarak çökertmeye çalışıyor. Bu arada reformist Kurtlere bazı tavizlerle el uzatılarak, hem Kürt sorunundaki çelişmeler yumuşatılmaya; hem Batılı emperyalist güçlere işaret verilmeye, hem Guney Kürdistan'da "Kürtlerin Ağabeyi" rolüne soyunmaya hazırlanılıyor. Türk faşist hakim sınıflarının savaş sonrası Ortadoğu'da kurulması planlanan "yeni" düzen açısından, Kürt sorunu bağlamında minimum planı Güney Kürdistan'da bağımsız bir Kürdistan devletinin kurulmasıdır. Türk faşist hakim sınıfları bunun için savaşı bile göze alacaklarını açıkça ilan etmişlerdir.

Kürt diline "sebesti" diye yutturulmaya çalışılan Bakanlar Kurulu kararı, bu yönde –savaş sonrası düzenlemeler gözönüne alınarak– atılmış bir adımdır. Kürt diline serbestlik tanınması ile gerçekte uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Yapılmak istenen şey, defakto uygulanamayan bir kanunun değiştirilerek, uygulanabilir bir hale getirilmesinden başka bir şey değildir. Hakim sınıflar, bizim daha çok önceden tespit ettiğimiz gibi, "Kürt" sorununu yalnızca şiddet ile çözemeyeceklerini gördükleri noktada, görünüşte "reform" olan bazı değişikliklere gitmek zorunda idiler.

Körfez savaşı sonrası pazarlıkları bu konuda atılması gündemde olan adımları hızlandırdı. Şimdi kırbacın yanına biraz da şeker gelmiş olması, Türk faşist devletinin ırkçı siyasetinin özünü değiştirmiyor. Kürdistan'da demokrasinin temel talebi, Kürt ulusuna ayrılma hakkıdır. Özellikle Türk ulusundan işçiler, faşist hakim sınıfların suç ortağı olmak istemiyorlarsa, Kürt ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız koşulsuz savunmayı en önemli görevlerinden biri olarak kavramak zorundadırlar. Türk şovenizmi yıkılmadan, Turkiye'de gerçek demokrasi mümkun değildir. Kürt ulusuna ayrılma hakkı talebinin gerisinde olan, Kürt ulusal hareketini bastırmak amacıyla da verilmek zorunda kalınan, kalınacak olan tum tavizler, Türk faşist hakim sınıflarının devlet kurma tekelini sorgulamayan tavizler olarak er geç tarihin çöplüğünde layık olduğu yeri alacaktır.

İlan edilmemiş savaş hali, yalnızca Kuzey Kürdistan'da değil, Türkiye'nin diğer alanlarında da yaşanıyor. Bütün grevler Şubat başında alınan bir kararla –savaş bahanesiyle– ertelendi. Ertelenen grevlerin hemen tümünde toplu sözleşmeler dayatılarak kabul ettirildi işçilere. Sendika ağaları bu bağlamda uzerlerine düşen şerefsiz görevi yerine getirdiler. Hakim sınıflara korku salan boyutlardaki güncel işçi sınıfı hareketi böylece savaş bahanesi ile şimdilik bastırılmış oldu. Savaş bahanesi ile sırada bekleyen bir dizi zam ve vergi artırımı, direniş olmadan sessiz sedasız dayatıldı. Herkesin gözü Körfez'de iken, zamlar ve vergiler yağdı emekçilerin başına. Hakim sınıf sözcüleri "milli mutabakat"a çağrılarda bulundular. Legal "sosyalist" basın tam bir felce uğramış durumda. Sorumlular "askere alınma" tehditleri altında yer altına girmeye zorlanıyor. Legal dergiler –eğer basılacak bir matbaa bulabilirlerse– matbaadan çıkarken toplanma kaderini yaşıyor. Sol, devrimci kitaplar, broşürlerin piyasaya çıkması ile toplatılması arasında geçen süre günlerle sayılıyor. "Sol" örgütlerle ilgili olarak ceza giyip, yatıp çıkmış olanlar, sessiz, sedasız toplanılıyor, "güvenlik" sağlama adına gözaltına alınıyor.

Hergün "terörizme karşı mücadele" adına evler basılıyor. İnsanlar sorgusuz sualsiz bilinmeyen yerlere götürülüp, işkencelerden geçiriliyor. Faşizm bütün şiddeti ile kol gezerek, cephe gerisini sağlama almaya çalışıyor. Bir yandan devrimci her türlü muhalefet en ağır faşist terörle ezilmeye çalışılırken, diğer yandan –aynı Kuzey Kürdistan'da olduğu gibi– demokratikleşme gösterilerine girilip, TCK'nun 141, 142, 163'üncü maddelerinin kaldırılması yönünde Bakanlar Kurulu kararı alınıyor. Devrimciler açısından yine özde değişen bir şey yok. Çunkü yeni duzenleme ile yalnızca devrimci şiddet dışında bir "Komünizm" propagandasına izin verilmek isteniyor. Devrimci şiddetin propagandası bile yine cürüm! Reformistlere uzatılan el ile devrimci şiddetin "cürüm" olarak görülüp gösterilmesi ile, TCK "Avrupa standartlarına" uydurulup, savaş sonrası

pazarlıklar için de durum sağlama alınmaya çalışılıyor.

TÜRKİYE-KUZEY KÜRDİSTAN'DA, FAŞİST HAKİM SINIFLARIN ŞİMDİDEN SAVAŞ SONRASI KURT SOFRASININ HAZIRLIKLARINI BOŞA ÇIKARMAK İÇİN MÜCADELE EDELİM!

Bütün gelişmeler, Türk faşist hakim sınıflarının savaş sonrası kurulacak "kurt sofrası"nın baş köşesinde –Amerikan emperyalistlerinin koltuk altında– yer alma hazırlıkları içinde olduğunu gösteriyor. Bu siyaset, bugun öncelikle ANAP hukümetinin siyaseti. Bu siyasete burjuva muhalefetin özde bir aykırılığı yok. İtirazlar, yalnızca "çok ileri gidilmemesi", "daha ihtiyatlı davranılması" noktasında yoğunlaşıyor. "Ya hesaplar tutmazsa korkusu dile getiriliyor. Bunun yanında iç politikada, ANAP'ın savaştan güçlenerek çıkma olasılığı diğer hakim sınıf partilerini kaygılandırıyor. Hakim sınıfların dalaşı daha çok iç politika kaygılarının ifadelendirilmesi niteliğini taşıyor.

Burjuva muhalefet, onun başında da SHP halk yığınlarının savaş aleyhtarı eğilimini, haklı korku ve kaygılarını kendi iktidar dalaşında kuyruğuna takabilmek için "Savaşa Hayır" kampanyaları yürütüyor. ANAP'ı savaş yanlısı, kendini savaşa karşı olarak göstermeye çalışıyor. Bu sahtekarlığı teşhir etmek ve savaş aleyhtarı eğilimi, devrim için mucadeleye kazanma için yapılabileceğin en fazlasını yapmak görevimizdir.

Hakim sınıfların "kurt sofrası" hesaplarının teşhir edilmesi; Turk faşist devletinin Turkiyeli işçi ve koyluleri karşı-devrimci savaşa doğrudan sokmasının engellenmesi için devrimci mücadelenin yükseltilmesi; Türkiye topraklarından Irak'a saldırıların durdurulması için devrimci mücadelenin yükseltilmesi; Türkiyeli işçi ve emekçilerin baş düşmanının faşist Türk devletinin savaş suçlularından biri olduğunun gösterilip, onu yıkma mucadelesinin yükseltilmesi görevdir.

Faşist Saddam için, Irak halkları nasıl ki gerici amaçlar için kırılması göze alınan bir değersiz yığınsa; Türk fayşistleri için de, hazırlandıkları savaşta Türkiyeli işçi ve köylüler değersiz, milyonlarcasının ölumu göze alınan bir yığındır. Irak'ın gaz bombaları ile saldırısının mümkün olduğu soylenirken, füze menzilinde olan alan içinde sivil yığınlar için gaz maskesini bile temin etmeyen bir devletin insana ne kadar değer verdiği ortadadır. Böyle bir devlet bir tek şeye layıktır: Devrimle yıkılmaya! Türkiyeli işçiler, köylüler, tum emekçiler Türk faşist hakim sınıflarına haykırmalıdır:

- Gerici, karşı-devrimci, emperyalist savaş, bizim savaşımız değildir!
- Türk faşist devletinin güçlenmesi için savaş, emperyalist devlet ve tekellerin petrol ve hakimiyet savaşı, bizim savaşımız değildir!
- Irak halkları bizim düşmanımız değildir! Bizim baş düşmanımız, faşist Türk devletidir!
- Biz Türkiye'nin emperyalizmin yemliği ve saldırı ussu olmasına karşıyız! Biz bağımsız bir Türkiye istiyoruz!
- Biz faşizme karşıyız! Demokratik bir Turkiye istiyoruz!
- Biz Kurt ulusuna ayrılma hakkı; yurtdışındaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme ve yerleşme hakkı; tüm milliyetlere tam hak eşitliği istiyoruz!
- Biz kadınlara gerçek eşitlik istiyoruz!
- Biz tüm feodal kalıntıların devrimci bir tarzda temizlenmesini istiyoruz!

Bütun bunlar için faşist Türk devletinin işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devriminin zaferi ile yıkılması önşarttır. Sosyalist devrimin ve sosyalist bir Türkiye'nin yolu üzerindeki engeller de ancak böyle bir devrimle temizlenebilir ve temizlenecektir. Üreten biziz, yoneten de biz olacağız! İstediğimiz budur, daha azı değil!

KAVRANACAK ANA HALKA: PARTİ İNŞASI!

Bütün gelişmeler, bir kez daha örgütsüz yığınların hakim sınıfların elinde onların iktidar dalaşının araçları olarak kullanılmaya mahkum olduğunu, acil görevin, işçi sınıfı ve emekçi yığınları bağımsız bir güç olarak hareket etmeleri için bilinçlendirme ve örgutlendirme yönünde yapılabileceğin en fazlasını yapmak olduğunu gösteriyor. Eğer yığınlar, emperyalizmin ve onun uzantılarının peşinden gidiyorsa, kızgınlığın, düş kırıklığının vb.nin hedefi bilinçsiz olan yığınlar değil; öncelikle sosyalizm düşüncesinin yığınlar içinde alternatif olmaktan çıkmasının esas suçlusu olan modern revizyonist hainler ve her türden oportünizm ve onlara karşı mücadelede yeterli olamayan Komünistler olmalıdır. Biz kendi sorumluluğumuz alanı içinde olan ve bizim düzeltebileceğimiz ve aşabileceğimiz hata ve eksiklikleri düzeltip, aştığımız sürece ve ölçüde görevimizi yerine getirdiğimizi söyleyebiliriz. Bir kez daha –bu kez savaş gibi bütün siyasi örgütleri pratikte sınayan olağanüstü önemde bir toplumsal olay somutunda– çözümü biz Komünistlerin elinde olan esas eksikliğin ne olduğu görüldü: İşçi ve emekçi yığınlara önderlik edecek, yetkin bir Bolşevik Parti!

Böyle bir partinin eksikliği, somut savaş ortamı içinde kendini bütün ağırlığı ile his ettirdi, ettiriyor. İşçi-emekçi yığınlar, bir sıcak savaş halinde "topun ağzında" olan gençler; savaşın haksızlığını duyumsayan, savaşın sonuçlarının korkunçluğunu düşünebilen binlerle, onbinlerle emekçi savaş istemiyor. Fakat onların savaş isteksizliğini, doğru devrimci temele oturtacak ve devrim mucadelesinin bir çıkış noktası yapabilecek yetkinlikte Komünist Partileri eksik. Bunun da sonucu olarak barış isteği ve barış hareketi, emperyalist duzenin sınırları dışına çıkamıyor. Yine de savaş ortamı, kitleleri "barış" ortamından çok daha genişlemesine ve derinlemesine siyasetin içine çekiyor. Baskılarla ve yalanlarla gerçeklerin yayılmasının engellenmesi çabaları artmasına rağmen, yığınlar gerçek devrimci-komünist bir propagandadan etkilenmeye daha açık hale geliyorlar. Devrimin subjektif etkenlerinin, her şeyden once de devrimin kurmay heyeti olan Bolşevik bir Partinin yaratılması gorevinin çozumunde ilerlemek için fırsatlar doğuyor. Poletaryanın ve ezilen halkların emperyalist barbarlığın her türüne son vermeleri için, Marksizm-Leninizm silahı ile donanmış, işçi sınıfının öncü unsurlarını içinde birleştirmiş yetkinleşmiş Bolşevik Partilere ihtiyacı vardır. Yeni tipte Leninist, Bolşevik Partilerin inşası bugün de Komünistlerin önünde duran esas görevdir. Bu görev, tabii ki sınıf mücadelesinin dışında, ondan bağımsız çözülecek bir görev değildir. Bu görev, sınıf mücadelesinin ateşi içinde, "inceleme-propaganda-örgütleme" görevleri bütünlük içinde ele alınarak çözulecek bir görevdir. Ve şimdiki savaş ortamı, bu ortamda yığınların siyaset içine çekilmesi durumu, bunun yanında ülkemiz somutu açısından sınıf mücadelesinin giderek yukseldiği ortam, Marksist-Leninist görüşlerin yığınlar içine taşınması, sınanması, somutlaştırılması ileri işçilerin Parti çalışmasının içine çekilmesi için uygun bir ortamdır. Görev, bu ortamı doğru değerlendirmektir...

Yoldaşlar... Sınıf bilinçli kadın ve erkek işçiler... Görev başına!

7 Şubat 1991 ■

1990 yılında işçi hareketlerine genel bir bakış ve bazı sorunlar üzerine:

"BU BİR İSYANDIR"

"BU BİR İSYANDIR" diyordu, faşist Türk devletinin Çalışma Bakanı İmren Aykut, Zonguldak maden işçileri topluca Ankara'ya doğru yürüdüklerinde...

Evet, işçilerin Ankara'ya onbinlerce kitle halinde yürüyüşü; *açlığa, yoksulluğa, hükümetin* ve resmi olarak devletin ve gayri-resmi olarak hükümetin de başı faşist Özal'ın *işçi düşmanı politikasına bir isyandı.*

Bu, hükümet ve muhalefet partileri ile birlikte sahtekarlar ahırı olan TB MM'nin vurdumduymazlığına, faşist Türk devletinin hızla emekçileri emperyalist gerici Körfez savaşına çekme hazırlıklarına karşı da bir isyandı.

Fakat Zonguldak maden işçilerinin Ankara yürüyüşü, en küçük organına kadar paramparça edilinceye kadar hiç bir temel işçi sorununun çözülemeyeceği, işçi hareketinin baş düşmanı *hakim sınıfların devletine karşı*, işçileri sömürü zincirine bağlayan *ücret köleliğine karşı bir isyan değildi.* Bu isyanın amaçlarının göreceli olarak dar ve geri olmasına rağmen, hükümeti, muhalefet partileri ve burjuvazinin, devletin işçi hareketi içerisindeki ajanları sendika ağalarının yüreklerini hoplatmaya, büyük bir korku vermeye yetti. Objektif olarak işçiler dosta düşmana, harekete geçtiğinde ne muazzam bir güce sahip olduklarını gösterdiler. Yalnızca iktisadi ve bazı siyasi reform talepleri uğruna gelişen bir işçi hareketi hakim sınıflara ve onların paralı uşaklarına bu kadar korku verebiliyorsa, faşist Türk devletini yıkmaya, ücret köleleğini ortadan kaldırmaya yönelik, "gökleri fethetme ruhu ile dolu" gerçek bir işçi isyanı tüm sömürücülerde ve onların uşakları da büyük bir dehşete, kabusa yol açacağı kesindir.

İşçiler daha şimdiden büyük fedakarlıklar talep eden, gökleri fethetmeyi amaçlayan büyük isyana grev ve direniş savaşımlarında hazırlanıyorlar. Uluslararası işçi sınıfının büyük öğretmenlerinden F. Engels'in dediği gibi:

"Sefaleti kendi deneyiminden tanıyan bir işçi için, karısı ve çocuğuyla buna karşı durmak, açlığa ve yoksulluğu aylar boyunca çekmek ve bu arada sağlam ve sarsılmadan kalmak, gerçekten ufak-tefek bir iş değildir. Bir Fransız devrimcisini bekleyen ölüm, kürek cezası, İngiliz işçisinin mülk sahibi sınıfın boyunduruğuna girmeyi tercih ettiği, yavaştan açlıktan ölmek karşısında, açlık çeken aile gündelik manzarası karşısında nedir ki?... Bir burjuvaziyi dize getirmek için bu kadarına katlanan kişiler, tüm burjuvazinin iktidarını devirmeye de muktedir olacaklardır."

(F. Engels, "İngiltere'de Çalışan Sınıfın Durumu", aktaran A. S. Losovsky, "Sendikalar Üzerine II, Marx ve Sendikalar", İnter Yay. sayfa 166)

Büyük acılarla kazanılan işçi sınıfının grev ve direniş deneyimleri mücadeleyi daha ileri götürmek, büyük savaşıma daha sağlam ve güvenilir olarak hazırlanmak için büyük bir hazinedir. Gerekli olan, bunlardan doğru öğrenmesini bilmektir. Doğru öğrenmenin önşartlarından biri ise, hareketin objektif gelişimini abartmadan ve küçültmeden doğru olarak ortaya koymaktır.

1990 YILINDA SINIF HAREKETİNİN GELİŞME SEYRİ

1990 yılına Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi hareketi bir önceki yıla göre daha gelişmiş ve hareketli olarak girdi. Yılın ilk beş ayında işçi hareketinin asıl mücadele aracı ve itici gücü grevlerden daha çok toplu viziteye çıkmak, işi yavaşlatmak, sakal, saç, bıyık keserek protestoda bulunmak, bir kaç saatliğine işi bırakmak ... vb. gibi mücadelelerdi. Bu tür eylemlerde görülen en önemli özelliklerden birisi de gün geçtikçe daha çok sayıda işçiyi kapsaması ve harekete geçirmesiydi. Bu türden direnişlerin yanısıra çok sayıda işçiyi ve işletmeyi kapsayan grevler de sürdürülüyordu. Yılın ilk beş ayında greve katılan işçi sayısı söyleydi:

1990 yılının ilk beş ayında:

Grev sayısı	İşçi sayısı	Kaybolan işgünü
177	36.239	990.707

(Bkz. Bolşevik Partizan Sayı 60, sayfa 6)

1990'nın ilk beş ayında grev sayısı 1989 yılında yapılan toplam grev sayısını aşmıştı ve greve katılan işçi sayısı hemen hemen 1989 yılındaki tüm grevci işçi sayısına yaklaşmıştı. Fakat kaybolan toplam işgünü sayısı bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında onun 1/3'i düzeyinde kalmıştı. Yani 1990'nın ilk beş ayındaki grevler 1989 yılındaki grevlere göre çok daha kısa sürede bitirilmişlerdi. Bu durumun en başta gelen nedenleri, grevlerin taleplerinin, işverenlerin kolaylıkla kabul edebilecekleri çerçevede olması ve bu taleplerin önemli bir bölümünü işverenlerin kabul edip uzlaşma sağlanmasında ve grevlerin önderliklerinin, patronların ajanları olan sendika ağalarının elinde olmasında yatmakta idi. Bu grevlerin ardından bir kaç ay sonra çok daha fazla sayıda işçiyi istihdam eden işletmelerde toplu sözleşme görüşmeleri başladı:

MADEN işkolunda, Genel Maden-İş Sendikası'nın TKİ ve MTA işletmelerinde çalışan yaklaşık 50 bin işçi adına Kamu İşveren Sendikaları ile yürüttüğü görüşmeler herhangi bir uzlaşma sağlanamadan tıkandı. İşçi sendikasının talebi günlük ücretlerin 85-125 bin TL olması talebine karşı patron sendikası 34-45 bin TL olması önerisini ileri sürüyordu.

METAL işkolunda Madeni Eşya İşverenleri Sendikası'na (MESS) bağlı işyerlerinde çalışan 135.000 işçi adına 4 sendika toplu sözleşme görüşmelerine oturdu. Bu 4 işçi sendikasından Türk-İş'e bağlı Türk Metal-İş 85.000 işçiyi, diğer üç sendika Bağımsız Çelik-İş, Otomobil-İş ve Hak-İş üyesi Özdemir-İş 50.000 işçiyi temsil ediyordu. Ortalama ücretin *brüt* 350.000 bin civarında olduğu işkolunda sendikalar ortalama % 500 ücret zammı talep ediyordu. Görüşmelerde uyuşma olmayınca 26 Aralık'ta greve çıkma kararı alındı.

TEKSTİL işkolunda işçi sendikası TEKSİF'in yaklaşık 100.000 işçi adına işveren sendikası TTİS ile yürüttüğü görüşmelerde de yıl sonuna dek her hangi bir yakınlaşma sağlanamamıştı. Bu dalda işçi sendikası % 400 civarında ücret artışı talep ediyordu.

PETROL işkolunda, işçi sendikası Petrol-İş ile işveren sendikası Kamu-

Sen arasında, Aliağa ve Yarımca Petrol Rafinerilerinde çalışan 7.000 işçi adına görüşmeler Ekim ayında başladı.

KAĞIT işkolunda yaklaşık 10.000 işçinin çalıştığı Seka işletmelerinde patron sendikası Kamu-Sen ile bir uzlaşma sağlanamadığından dolayı 13 Aralık'tan itibaren greve çıkma kararı alındı.

HAVACILIK işkolunda 6370 işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri de tıkandı.

Bu işkollarının dışında LASTİK, GIDA, YAPI gibi işkollarında da görüşmelerden bir sonuç alınamıyordu.

Grev yasağının olduğu diğer işletmelerde örneğin TKİ'ye bağlı Soma Kömür İşletmeleri'nde 28.500 işçi de üretimi % 30 azaltma kararı alıyor ve greve çıkmayı talep ediyordu.

Buraya kadar anlattıklarımızı istatistiklerle yeniden toparlayacak olursak, 1990'nın Kasım ayının sonunda görüşmeleri olumsuz sonuçlanan işyerlerinin tablosu şöyleydi:

Sektörü	İşçi sayısı	İşyeri sayısı
• Madencilik	28.582	1
• Gıda sanayi	1.355	3
• Pet ve Kim. San.	451	8
• Deri Sanayi	1.001	11
• Tekstil	103.000	2
• Ağaç sanayi	956	3
• Kâğıt sanayi	10.700	1
• Hizmet sektörü	7.275	14
• Metal sanayi	89.111	18
• Turizm	350	1
• Sağlık	100	1
• Toplam	242.919	63

Grevdeki ve greve başlayacak işyerlerinin tablosu ise şöyleydi:

Sektörü	İşçi sayısı	İşyeri sayısı
• Madencilik	51.000	2
• Pet. ve Kim. San.	197	3
• Gıda	540	11
• Kâğıt ve Ağaç San.	661	3
• Çimento	347	4
• Baraj	500	1
• Tekstil	103.000	2
• Metal sanayi	2.135	5
Diğerleri	5.794	31
• Toplam	164.174	60

Görüldüğü gibi, yılın ilk beş ayı ile karşılaştırıldığında, grev savaşımında büyük bir patlama oluyordu. Yılın ikinci yarısındaki grevlere katılan işçi sayısı ilk sayısına göre DÖRT KATINDAN FAZLA İDİ.

Grevci sayısında dört katından fazla artış olmasına rağmen, grevde bulunan işyeri sayısı yılın ilk yarısına göre 1/3 altındaydı. Demek ki, grevler çok daha büyük işçiyi istihdam eden işkollarına ve işletmelere kaymıştı. Bu büyük işletmelerin çoğunun sahibi devlet olduğu için işçilerin muhatabı daha çok faşist devletti. Toplu sözleşme görüşmelerinde işçilere dilenci muamelesi yapan, işçilerin % 500 civarındaki ücret artışı talepleri ile alay edercesine komik zam önerileri getiren; işçileri, işyeri kapatmakla, polis-jandarma bas kısıyla korkutmaya çalışan faşist diktatörlük idi.

Yılın ikinci yarısındaki grevlerin bir başka özelliği de, grevlerin Metal, Maden, Petrol vb. gibi ekonominin kilit alanlarına kaymış ve yoğunlaşmış olmasıydı.

*"Her iktisadi çatışma, **geliştiği sanayi dalının niteliğine** göre farklı önemdedir. Herhangi bir yerdeki küçük sanayideki, diyelim ki giyim işçilerinin grevini ve tröstleşmiş metal sanayisi işletmelerindeki; ... bir iktisadi çatışmayı ele alalım. Bu çatışmalar farklı öneme sahiptir ve bunun nedeni, yalnızca katılan işçilerin sayısının farklı olmasından değil -burada nicelik niteliğe dönüşüyor-, aynı zamanda bunların burjuva devlet aygıtı üzerindeki etkileri eşit olmayan farklı işveren tabakalarını sarsmasından dolayıdır. Elbette ki, burjuva devletteki ana sanayi dalları olarak, öncü oldukları sürece, tröstleşmiş metal sanayiindeki, ağır sanayideki ya da diyelim ki kömür sanayindeki bir çatışma, aynı zamanda genel bir sınıf çatışması özelliği kazanır; çünkü bu çatışma işçileri yalnızca sozkonusu sanayi dallarının işverenleriyle değil aynı zamanda bunlar tarafından kontrol edilen devletle karşı karşıya getirir."*

(A. S. Losovsky, "Sendikalar Üzerine I" "Muharebe Olarak Grev", İnter Yay. sayfa 16-17)

Ekonominin önemli kilit alanlarından kömür işletmeciliği dalında başlatılan ve yapılan grevler içerisinde en fazla sesini duyuran, sempati toplayan grev, Zonguldaklı maden işçilerinin grevi idi. Bu nedenle bu grev savaşımı üzerinde özel olarak durmak lazımdır.

ZONGULDAK MADEN İŞ GREVİ

Zonguldak Kömür İşletmeleri, 120 yıllık işletme tarihinde hiç grev yaşamamış, bu nedenle çalışan işçilerin grev savaşımı deneyimine de doğrudan sahip olmadığı bir işletmedir. Yine aynı nedenle de kömür işçisi çok ağır çalışma şartlarına rağmen en düşük ücreti alan işçidir de. Kömür işletmelerinde ortalama ücret 500.000 TL civarındadır. Bu ücretlerle, son on yılda temel ihtiyaç fiyatlarının 150 kat arttığı bilindiğinde, bir işçinin kendisinin ve ailesinin geçimini sağlayabilmesi, yalnızca ekmekle beslense bile mümkün olamazdı.

Bu yoksulluk ve sefaletten kurtulmanın yolu olarak işçiler, büyük bir heyacanla ve coşkuyla grev savaşımına sarıldılar. 48.000 kömür işçisi, 30.11.1990 tarihinden itibaren greve çıktılar. Bu tarihten itibaren direnişte bulunan yalnızca kömür işçileri değildi. Tüm Zonguldak ve civar köy ve kasaba emekçileri direnişteydiler. Grev muazzam bir kitlesellik kazandı. Zonguldak'ta burjuvazinin toplanma, gösteri, yürüyüş vb. gibi bir çok faşist yasası bir anda aşıldı, parçalandı. İşçiler kendi ihtiyaçlarına cevap veren yazılı olmayan kendi yasalarını uyguladılar.

Devletin başı faşist Özal ve onun uşağı hükumetin başı Akbulut, derhal işçilere tehditler yağdırmaya başladılar. "Beğenmeyen çeker gider", "Zarar eden işletmeler derhal kapatılmalıdır" şeklinde tehditler savundular.

Grev bölgesine panzer, zırhlı araç, çevre il ve ilçelerden getirilen resmi ve sivil faşist polis ve askeri güçler sevkedildi. İşçiler faşist terörle yıldırılmaya çalışıldı. Devletin ve hükümetin işçi grevine karşı düşmanca tutumu, işçilerde etkisiz kalamazdı ve kalmadı da. İktisadı taleplerin yanı sıra giderek daha yaygın ve gür sesle "Hükümet istifa", "Vur vur inlesin, Çankaya dinlesin", "Savaşa Hayır" gibi siyasal reform slogan ve talepleri de yükseltildi. Artık Zonguldak işçisine Zonguldak eylem alanı olarak yetmiyordu. Eylem alanı genişlemeliydi; bu nedenle kendilerine kafa tutan "Çankaya'nın şişmanı"nın kendini güvende hissettiği Ankara'ya yürümek gerekliydi. Bu öneri işçiler tarafından hemen benimsendi ve 4 Ocak'ta 100.000 civarında bir kitle ile işçiler Ankara yürüyüşüne hazırlandılar.

Hükümet, kendisine karşı bir isyan haline bürünebilecek bu yürüyüşü ne olursa olsun durdurmalıydı. Bu yüzden yürüyüş için sendika tarafından tutulan otobüslere faşist jandarma ve polis el koydu. Türk-İş merkezi de diğer yanda diplomatik baskı ve tehditlerle yürüyüşten vazgeçilmesi için grev kırıcılığı rolünü yürütüyordu. Ama işçileri yürüyüşten vazgeçirmek mümkün değildi. İşçiler "Ölmek var dönmek yok" diyorlardı. İşçiler "Gemileri yaktık, geri dönüş yok" diye haykırıyorlardı. 4 Ocak sabahı işçiler, Ankara yürüyüşüne başladılar.

Sendika, işçilerin artık durduramadığı bu yürüyüşü mümkün olan en az direniş çizgisinde tutabilmek, direnişin faşist devlete karşı gelişmesini engellemek için T.C. devletinin kurucusu faşist Kemal'in resimlerini ve Türk şovenizminin simgesi devlet bayrağını işçilerin ellerine tutuşturdular.

İşçiler başlattıkları yürüyüşe tüm Türkiye ve Kuzey Kürdistan emekçilerinden daha fazla destek geldikçe, dayanışma eylemleri arttıkça devletin faşist kolluk güçleri de, yürüyüşe uyguladıkları baskının dozunu artırdılar. Sonunda İstanbul-Ankara karayoluna çıkılan noktada, işçilerin önüne polis ve jandarmalardan oluşan barikat kuruldu. İşçiler barikatı aşmaya, bunun için polisle, jandarmayla çatışmaya hazırdılar. İşte tam bu kritik anda, adı bu grevle özdeşleşen, sol adına konuşan bir çok reformist parti ve derginin de "işçi önderi" ilan ettiği sendika şube başkanı Şemsi Denizer, yüzünü açıkça ortaya koydu. Başbakan ve Çalışma Bakanı ile sürdürdüğü pazarlık görüşmeleri sonucunda Şemsi Denizer, işçilere "geri dönüyoruz" emrini verdi. Bir kere daha işçi sınıfının en tehlikeli düşmanının işçi sınıfı içerisindeki burjuvazinin ajanları olan sendika ağalarının olduğu kanıtlandı. İşçilerin Şemsi Denizer gibi "dost"ları olduktan sonra, düşmana ne gereksinimi vardı. Grevin ve yürüyüşün önderliği açıkça teslimiyet yolunu seçtikten sonra içiler Zonguldak'a moralleri, mucadele azimleri kırılmış olarak geri döndüler.

Şimdi işveren devlet, sakin ve işçileri oyalama taktiği ile görüşmeleri mümkün ve gerekli gördüğü ölçüde uzatıyor.

Hakim sınıf sözcülerinin "Zonguldaklı Walesa", "Türk Walesası" vb. isimlerle andığı ve Türk-İş içinde andaki Şevket Yılmaz yönetimine karşı alternatif olarak düşünülen Şemsi Denizeri yakından tanımak her işçi için önemli. Şemsi Denizer gibileri işçiler tanısın ki, ilerki savaşımlarında bu tür reformist işçi düşmanlarına karşı uyanık ve hazırlıklı olsunlar.

Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan uzun bir röportajda Şemsi Denizer şunları anlatıyor:

"Demokrasilerde emek ve sermaye vardır. Emek ve sermaye ilişkilerinde sağlıklı bir dengenin kurulması gerekir. Bu dengenin kurulması da bir politikadır. Türkiye'de sermaye lehine bu denge çok ağır biçimde bozulmuştur. ... Bu dengenin kurulabilmesi için emeğiyle geçinenlerin, emekten yana olanların artık mücadele etme gerekliliği ortadadır."

Şemsi Denizer, sömürü ve sömürücü düşmanı değil, tersine işçilerin emekçilerin gık demeden ses çıkartmayacağı "dengeli" (!) bir sömürü taraftarı. Onun için maden işletmesi grevinin de gerekçesi, işçileri sonsuza kadar sömürüye mahkum edecek "dengeli" sömürüyü 24 Ocak kararları ekonomisinin bozması ve sosyal barışı tehdit eder hale gelmesi. Demek ki, Şemsi Denizer'in Türk-İş içindeki diğer sendika ağalarından özde bir farkı yok. O da diğerleri gibi sömürü ve sömürücü taraftarı.

Devam ediyor Şemsi Denizer:

"Her şeyden önce kurmayı amaçladığımız toplum düzeni sağlıklı demokrasi. Sınıf tahakkümüne burada yer yok. Toplumun tüm kesimlerinin ortak çıkarları doğrultusunda bütünleştirilmesi, işçi hareketinin başarıya ulaşabilmesi, kamuoyu ile bütünleşebilmesi şart. Siyasi diktatörlüklere, belirli bir gruba ve sınıfa dayanarak mucadele etme teorilerinin günümüz dünyasında artık başarı şansı kalmamıştır."

Dengeli sömürünün olduğu toplum Şemsi Denizer'e göre, "sağlıklı demokrasi"nin olduğu toplumdur. Burada Şemsi Ağa ile Sabancı Ağa'nın açıkladıkları arasında özde bir milim fark yok. Her ikisi de "dengeli" sömürü ve "dengeli" sömürüye dayanan "sağlıklı sömürü demokrasisinin" taraftarıdırlar ama her ikisi de işçi-emekçi demokrasisinin gerçek biçimi olan işçi sınıfı diktatörlüğüne karşıdırlar.

Bir başka yerde şunları okuyoruz:

"Bu işin birinci dereceden sorumlusu benim. Hepsinin iyiliğini düşünmek, bir tanesinin bile burnunun kanamamasını sağlamak için de yöntemler belirlemek görevim. Karar vermek durumundayım. Anti-demokratik uygulamalarla önümüze polis ve asker dikilmişti. YA ONLARLA ÇARPIŞACAKTIK VEYA DÖNECEKTİK. ÇARPIŞMA DÜŞÜNCEMİZ HİÇ OLMADI. ÇÜNKÜ ASKER VE POLİS BİZLERİN BİRER PARÇASIDIR. ONLARIN ASIL GÖREVLERİ HALKIN GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAK" (Bütün alıntılar, Cumhuriyet Hafta 4/1991)

Büyük harflerle yazdığımız satırlar, bugünkü faşist Türk devletine karşı bu reformist hainin tavrını tüm açıklığı ile gösteriyor. Bu reformist için grevdeki işçiye, direnişteki emekçilere teror uygulayan, kurşun yağdıran faşist polis ve ordu güçleri düşman değil, dost "kendisinin bir parçası" olarak değerlendirdiği güçler. Bu sebeple polis ve asker ile çarpışma düşüncesine hiç sahip olmadığını göğsünü gere gere anlatıyor.

Şemsi Denizer, bu söylediklerinin günün birinde unutulacağını sanıyorsa yanılıyor.

Hakim sınıfların çeşitli sözcülerinin Denizer'e yakıştırdığı "Walesa" benzetmesi yerindedir. O da Walesa gibi, işçi sınıfı içinden gelen; doğal önderlik yeteneklerine sahip ve bu yeteneğini esasta işçi sınıfı aleyhine kullanan bir "önder"dir. İşçi sınıfı bu "önder"lerden kurtulmadıkça, gerçek kurtuluşa varamayacaktır.

3 OCAK 1991 "GENEL EYLEM"İ

1990 Aralık ayının ortasında Türk-İş yönetimi, tarihinde ilk kez üyesi tüm işçilere ve diğer işçilere 3 Ocak'ta işe gitmeme yönünde çağrı yapma kararı aldı. Bu karara da hem işçiler tarafından sürekli talep edilen "genel grev" talebini yerine getiriyormuş süsünü vermek, hem de genel grev yasağı olduğu için, işi yasal kılıfına uydurmak amacıyla "Genel Eylem" adını verdi.

Kamuoyunda bu karar ama "genel grev" olarak kavrandı ve "genel grev" beklentisi büyüktü. Nasıl olmuştu da, isten adına "genel eylem", isterse de "genel grev" densin, iki milyona yakın işçinin işe gitmeme eylemi biçiminde bir karara Türk-İş onay vermişti. Türk-İş başından buyana bu türden yoğun işçi eylemlerine hele genel greve tamamen karşı idi. Şevket Yılmaz'ın 1986 yılı Ocak ayında Nokta dergisine verdiği demeçte de bu türden eylemlere karşı olduğunu hep söylüyordu:

(Nokta, Yıl 3, Sayı 52, sayfa 13)

"Yasağı de

Türk-İş Genel Başkanı Şev Yılmaz, genel grev konusu Nokta'nın sorularını yanıtla

Nokta: Parlamento üyele çağrı toplantısında genel grev ganı atıldı. Siz de katıldınız.

Yılmaz: Ben genel greve g lim demedim. Siz öyle anlam nız.

Nokta: Ancak, Türk-İş ca sında genel grev günün konu

Yılmaz: Genel grev yasalara re yasak. Nasıl genel greve g riz? Türk-İş yasalar sınırı iç hareket eder.

Nokta: Ancak söz konusu lantıda, tabandan gelen sese s karşılığı vermiştiniz: "Ring ayrılmayacağız."

Yılmaz: Yasal sınırlar için bir ringi kastetmişimdir.

Nokta: Ancak, sendik "Eğer Türk-İş genel greve derse her türlü riski göze al diyorlar.

Yılmaz: Kimseye grev ka

Şevket Yılmaz gibi hainleri taktik değişikliğine iten, işçi hareketinin geldiği düzey, hareketi eski taktiklerle kontrol altında tutmanın güçlüğünde ve muhalefet partilerinin "sine-i mil-

lete" dönme güncel taktiğinin bir parçası olarak zamanın uygun olmasında idi.

Adına "genel eylem" denilen bu karar, işçileri aslında eylemsizliğe sokmanın bir başka biçimi, evinizde oturun, işe gelmeyin çağrısı idi. Ve esas olarak öyle de uygulandı. Tabii ki iki milyona yakın işçinin aynı zamlanda çok geri ve pasif bir biçimde de olsa, bu şekilde bir harekette birleşmeleri işin olumlu yanıydı. Fakat genel eyleme (!) damgasını basan eylemsizlik oldu. Bu sebeple hükümet Türk-İş hakkında başlattığı kovuşturmayı bir armağan olarak durdurdu...

İŞÇİ SINIFININ BAZI "DANIŞMANLARI" VE TAVIRLARI

1990 yılının ikinci yarısında gelişen işçi hareketi, oportünist-revizyonist ve legalist örgütlere bir kere daha işçi sınıfının kuyruğuna yapışma, hareket "kutsal inek" gibi tapınma fırsatı verdi.

...iştireceğiz"

kapalı değil ki... Madem bu kadar istiyorlar gitsinler genel greve. Türk-İş yasa dışı bir şey yapmaz.

Nokta: Harb-İş Sendikası Genel Başkanı Kenan Durukan, yasaların egemen güçler tarafından işçilere engel olması için çıkarıldığını söylüyor.

Yılmaz: O egemen güçlerin koyduğu yasaları değiştirmek için Türk-İş 15 Ocak 1986'da meclise bir yasa tasarısı sunacak. 7 Ocak günü toplanacak komisyonumuzda bu konu ayrıntılarıyla görüşülüp, karara varılacak. Parlamentodaki Türk-İş kökenli arkadaşlarımız bu iş için uğraşacaklar. Çareyi yasalar içinde arayacağız. Türk-İş bir suskunluk içinde değildir. Suskunluk hiçbir şey yapmamak demektir. Eğer yasa tasarımız mecliste kabul edilmezse o zaman ne yapacağımızı düşünürüz. Biz yasak koyan yasada değişiklik olması için çalışacağız.

Bunlardan Doğu Perinçek şunları yazıyor:

"3 Ocak genel grevinin ardından maden işçisinin Ankara'ya yürümesi çok anlamlıdır ve tam zamanındadır. Özal'ı devirecek sorumluluk ve kuvvet parlamentoda yoktur, ama emekçi halkta vardır. Durumun aciliyeti karşısında işçinin öyle Kasım 1991'i beklemeye tahammülü yoktur. Çünkü hem savaş kapıya dayanmıştır, hem de komutanların darbe tehditi. Boşluğu halk doldurmazsa komutanlar dolduracak. Özal'ı devirmek demokrasi için farz olmuştur. Özal'ı emekçi hareketi devirecektir."

"Özetle: İşçi ve emekçi eyleminin omuzlarında yeni bir Anayasa geliyor. Dahası bu yürüyüş demokratik halk iktidarı içindir."

("İkibine Doğru", Yıl 4, Sayı 26, sayfa 7)

D. Perinçek, önce andaki işçi hareketine olmayan vasıfları yüklüyor. Onun yeni bir anayasa için, "dahası demokratik halk iktidarı için" olduğu yalanını ortaya atıyor. Ama bu yalanlarla sanki devrim taraftarı imiş imajını yaratmaya çalışıyor, demokratik halk iktidarından bahsediyor. Fakat işçi hareketine somut hedef gösterdiğinde, devleti parçalayacak devrim savaşını değil, Özal ve Özal hükümetini one suruyor. Perinçek gibi devletin sadık dostlarının işçilere devleti yıkma, parçalama hedefini göstermesi beklenecek değil ya; Doğu Perinçek efendi devletin bugünkü yöneticilerine ve yönetim biçimine karşı. Perinçek gibi Türkiye'nin ve Türk devletinin yüksek çıkarlarını her şeyden üstün tutan devrim düşmanları için bu politika onların kutsal görevi...

İşçi hareketinin kuyruğuna takılmayı, ona olmayan özellikler atfetmeyi yalnızca Doğu Perinçek gibi karşıdevrimciler değil; devrimci oportunistler de sürekli ve sistemli olarak yapıyorlar.

Devrimci oportünistlerden TD"K"P merkezi yayın organı Devrimin Sesi'nde, işçi hareketinin yalnızca genel grevi değil, aynı zamanda tüm emekçi halkın "genel direniş" yapabileceğini ileri sürüyor ve şunu diyor:

"Sonuç olarak; Türkiye'de ve Türkiye Kürdistan'ında gündemde olan sadece işçilerin genel grevi değil, bütün halkın genel direnişidir. Genel grev ve direniş olanakları tüm ülkede bugüne kadar olmadığı oranda olgundur."

(age., Sayı 100, sayfa 3)

Bir yandan genel grev ve direniş olanakları "tüm ülkede bugüne kadar olmadığı oranda olgun" olduğu söylenecek, diğer yandan ise böyle bir genel grevi genel direnişi örgütleyecek-yönetecek güce sahip komünist, devrimci alternatifin olmadığı biline biline, hareketin direnişe dönüşmesi "işçi sınıfının, devrimin ve sosyalizmin örgütlü güçleri"nin (agy) hazırlığına ve güçlerine bağlanır ve "hali hazır hareketin, kendiliğinden direnişe dönüşmesi özellikle beklenemez" (agy) tespiti yapılır. Eğer hareketin kendiliğinden direnişe dönüşmesi "özellikle beklenemez" ise, işçi sınıfının, devrimin ve sosyalizmin örgütlü güçlerinin bir tek büyük işletmedeki greve bile önderlik edecek güçte olmadığı şartlarda "genel grev", "genel direniş" boş hayalleri yaymak, işçi hareketinin kuyruğuna yapışmak değil de nedir? Bütün bu "devrimci" ve de "komünist" palavraların arkasında yatan gerçek TD"K"P oportünizminin gerçek olan ile dev aynasındaki kendi görüntüsü arasındaki farkı tespit etme yeteneğinde olmamasındadır.

Opotünist baylar, işçi sınıfının pohpohlara değil, gerçeklere ihtiyacı var. İşçilerin ve sendikaların başında faşist, sarı, reformist sendikacılar olduğu sürece, bunların işçiler arasındaki etkinlikleri yıkılmadığı sürece, gerçek komünistlerin işçi hareketine yol gösterme şartları yaratılmadığı sürece, *"nihai mücadelenin ilk basamağı; bu mücadelenin girişi ve mutlak ön koşulu" (Losovsky, "Sendikalar Üzerine I", İnter Yay. sayfa 101)* olan bir genel grev çağrısı ancak bir genel komedi olabilir. Bu genel komedinin yazarları sendika ağaları, figuranları da oportünist-revizyonist ve reformistler olurlar.

TD"K"P oportunistleri ile arasına sınır çekmeye özen gösteren TİKB'nin bu noktada hiç sınır çekme kaygısı yok. Cin olmadan adam çarpma taktiğini TİKB de merkezi yayın organı Orak Çekiç sayı 74'te savunuyor ve aynı TD"K"P gibi "genel grev, genel direniş" çağrısı (agy., sayfa 26) yapıyor. Gelişen işçi hareketinin "Hükümet istifa-erken seçim" gibi sınırlı bir yaklaşımla ele alınmasına, hareketin reform talepleri ile sınırlı kalmasına karşı çağrı yapan TİKB, şunu öneriyor:

"Bu koşullarda bir genel grev, sınıf mücadelesinde bir devamlılık sağlayacak ve ilerletecek bir eylem olarak yürütülmelidir.

Bugün işçi sınıfı ve köylülük, Kürt halkı üzerinde yoğunlaşan baskının, yoğun sömüru ve yağmanın önüne geçebilmesi, kitlelerin özgürlük alanının fiilen genişletilmesinde, demokrasi sisteminde ifadesini bulmaktadır. Genel grev mücadelesi daraltılmış istemlerle değil bu perspektifle yürütülmelidir." (agy., sayfa 25)

TİKB, bugünkü şartlarda gerçek bir genel grev yapma şartlarının olup olmadığını hiç tartışmamakta, bunu tartışmamakta, "işlemediğinde işleyen taktikler" öne sürmektedir. Devrim propagandası yerine ise, "özgürlük alanının fiilen genişletilmesi", "demok-

rasi istemi" gibi reformist çizginin içinde kalan talepler öne sürmektedir.

EKİM dergisi de bir başka kuyrukçuluk taktiği oneriyor. Bu kısa ve "yoğun" bir teorik çalışma sonrasında Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da sosyalist devrim gerekliliği sonucuna varan ve "popülist geleneğe" "ilkeli" bir savaş açan Ekimciler, biraz gerçekçi davranıyorlar ve

"tek tek devrimci grupların da böyle kapsamlı bir görevi (genel grevi örgütleme gorevini /BN) yerine getirmesi düşünülemez. Öyleyse bu görev, politik eğilimi ne olursa olsun tüm öncü işçilerin omuzundadır. Öncü işçiler, bütün güçleri ile bu işe sarılır, kendi aralarında örgütlenirse, genel grevi örgütlemek hiç de zor değil." (Ekim Sayı 39, sayfa 9) diyorlar.

Bravo doğrusu; bu kadar basit ve doğru taktiğe. Ekim'in söylediği şu, madem biz ve devrimci örgütler genel grevi örgütlemmiyorlar, öyleyse öncü işçiler yapsın. Öncü işçiler bu öneriniz için ne kadar size teşekkür etseler az olur. Yıllarca düşünseler bu tür bir "doğru"ya ulaşamazlardı...

GREVLER VE GREV KOMİTELERİNİN FONKSİYONU

Daha önceki bir çok grevlerde olduğu gibi, 1990'nın ikinci yarısındaki bazı grevlerde de grev komiteleri kuruldu. İstisnai bir kaç grevdeki grev komitelerinin sendika ve sendika bürokrasisini zorlayan çıkışları dışında grev komitelerinin rolü esasta, sendikanın uzantısı, bir eki olarak çalışmak, sendikanın kararlarını grev komitesi aracılığı ile işçilere onaylattırmak, işçileri grev komiteleri aracılığı ile daha sıkı kontorol edebilmek, işçilerden gelecek haklı tepkileri daha çabuk boğabilmek ... vb. amaçlarına hizmet etmek olmuştur. Bu türden grev komiteleri mücadele komiteleri değil, ihanet komiteleridir. Bu türden grev komiteleri reddedilmelidir. Sendikanın uzantısı olarak çalışan ve grev savaşımını mümkün olan en dar sınırlarda tutmaya çalışan bu türden grev komitelerine karşı mücadele edilirken, sendika bürokrasisine karşı mucadele ile karşılaştırıldığında *biçimde* farklı davranmak zorunludur.

Sendikanın uzantısı görevini yerine getirseler de grev komiteleri işçiler tarafından seçilmektedir ve genellikle seçilen işçiler sendika bürokrasisinin içinden değil, dışından gelmekte ve ilk defa bu tür organlarda yeni ve gerekli deneyimler kazanmaktadırlar. Bu söylediğimize Zonguldak Kömür İşletmeleri grevinde sendikanın uzantısı olarak kurulan grev komitelerinde yer alan işçileri örnek verebiliriz:

"İşçi Komiteleri üyeleri, Zonguldak halkında gördükleri değişime örnekler veriyorlar. Konuşmayı öğrenmişler her şeyden önce. Yanlış yapmaktan korkup kaçmadan tartışmayı. İşçilerin çoğu okudukları gazeteleri değiştirip daha nitelikli gazeteleri seçtiler. Her şeye ilgisiz görünen işçiler, komitelerde görev almak için yarıştılar. Birlik olmayı, dayanışmayı öğrendiler."

(İkibine Doğru, Yıl 4, Sayı 25, sayfa 14)

Grev mücadelesinde, grev komitelerinde işçilerin yukardaki alıntıda bazı örnekleri aktarılan deneyimleri, bu mucadelenin en önemli kazanımlarından biridir. İşçilerin edindikleri bu tecrübeler, ilerdeki mücadeleleri daha bilinçli, daha kararlı, sendika bürokrasisinden bağımsız grevleri yönetebilmenin onemli araçlarıdır. Yeter ki bu tecrübeler doğru kullanılsın.

Fakat en az direnme çizgisinde edinilen tecrubeler, işçilerin başarılı grev savaşımı verebilmeleri için kesinlikle yetersizdir.

Başarılı bir grev savaşımı için, işçilerin her şeyden önce sendika bürokrasisinden tamamen bağımsız, grevin gerçek yöneticisi ve yönlendiricisi olan, en bilinçli, en fedakar, en tecrübeli işçilerin seçilmesi ile oluşmuş, her an görevden alınabilir olan, grevi faşist Türk devletine en fazla zararı verebilecek şekilde yürütecek, diğer işletmelerdeki işçi kardeşleri ile dayanışmayı örgütleyecek; mücadelenin hedeflerini dar reform sınırları içinde tutmayacak, tersine devrim savaşımına, devrimci taleplere tabi kılacak, her türden ulusal, cinsel baskıya karşı mücadeleyi hedefleri arasına koyan, gerçekten savaşçı grev ve mücadele komiteleri gereklidir.

Ama tek başına bu da yetmez; kapitalizmin sonuçlarına karşı mücadele yeterli olamaz. Kapitalizmin temellerine karşı, ücret köleliğine karşı mucadele yönlendirilmelidir. Bunun için de yalnızca tüm işçi sınıfını değil, aynı zamanda tüm emekçileri kapitalizme karşı, devrim ordusunda birleştirecek bir partiye, Bolşevik Parti'ye gereksinim vardır. Böyle bir parti yaratılmadan işçilerin mücadelesi, ne kadar gelişkin olursa olsun, kapitalizmin sonuçlarına karşı mücadele ile sınırlı kalacaktır.

20 Ocak 1991

GEREKLİ BİR NOT:

Grevlerin önemli bir bölümü, sendika bürokrasisinin yaptığı pazarlıklar sonucu bitirildi. Anlaşmaya varılamayan grevleri bitirmek için faşist Türk devletinin bir başka çözümü gündeme getirildi: Bakanlar Kurulu, "Milli Güvenlik" gerekçesi ile tüm grevleri iki ay erteledi. İşçilere kanun gücü ile zorla işbaşı yaptırıldı. Grevlerin iki ay süre ile ertelenmesi, işçilere zorla iş başı yaptırılması ve işçilerin taleplerinin "Yüksek Hakemler Kurulu" denilen "yüksek hainler kurulu"na devredilmesi, pratik olarak grevlerin "çık maz ayın çarşambasına ertelenmesi" demektir.

Faşist Türk devletinin Ortadoğu'da yürüyen ve kendisinin kışkırtıcılarının en önde gelenlerinden biri olduğu bu savaşı bahane ederek, Kürt ulusu ve diğer milliyetler üzerindeki var olan şovenist terörü artırmasının yanı sıra tüm milliyetlerden işçiler üzerinde de faşist terörü artıracağı, gelişen işçi sınıfının mücadelesini her türlü araçlarla bastırmaya çalışacağı, bilinen bir gerçekti. Biz Bolşevikler bu gerçeğe hem daha önceki sayılarımızda hem de Zonguldak grevi ve gerici, emperyalist savaş üzerine merkezi bildirimizde dikkat çekmiştik. Grev ertelemeleri –yasaklamaları sözcüğü daha doğru olur–; işçi hareketi, diğer emekçi kesimlerin gelişen hareketi ile Kürt ulusunun giderek yığınsallık kazanan ulusal kurtuluş hareketi üzerinde planlanan yeni faşist saldırının yalnızca bir parçasıdır. İşçiler, emekçiler ve ezilen milliyetler faşizmin prangalarına daha sıkıca bağlanmak istenmektedir.

12 Eylül 1980 harekatı ile emekçilere zaten bir "deli gömleği" giydirilmişti ve bu "deli gömleği" mücadele ile orasından-burasından yırtılmıştı. Eğer faşist Türk devletinin yöneticileri yırtılan bu "deli gömleği"ne yama yaparak, ya da daha sağlam olduklarına inandıkları yeni bir "deli gömleği" ile, gelişen işçi-emekçi-ulusal hareketi uzun süre durdurabileceklerini sanıyorlarsa fena yanılıyorlar.

Bir yandan Kürt ulusal kurtuluş hareketi, diğer yandan işçi ve emekçi hareketi, Körfez savaşının daha çekilmez hale getirdiği bugünkü ekonomik-toplumsal-siyasal düzene karşı daha kitlesel ve daha güçlü bir mucadeleye atılacaktır.

Önumüzdeki dönemde gelişecek işçi hareketinin önündeki en büyük engel, etkisi kırılmadığı taktirde en büyük tehlike; faşist, dinci, sarı ve reformistlerin oluşturduğu sendika bürokrasisidir. Bu engeli aşmanın en önemli araçlarından birisi, faşist Türk devletine ve sendika burokrasisine karşı mücadeleyi tek merkezde birleştirecek olan DEVRİMCİ GREV VE MÜCADELE KOMİTELERİDİR.

Örgütsüz işçi sınıfı hiç bir şey;
örgütlü işçi sınıfı ise her şeydir!

1 Şubat 1991 ■

Ermenilerin durumuna genel bir bakış

Aşağıda yayınladığımız makaleyi Almanca olarak yayınlanan "Pogrom" dergisinin 64/1979 tarihli sayısından çevirdik. (Aynı belge için bkz. Armenien Völkermord, Vertreibung, Exil-Pogrom Themen 1, sayfa 6-13 arası) Makale 1979'a ait bir makale olarak, belirli yönlerinden "eskimiş"tir. Örneğin bugün Sovyet Ermenistan'ı, Sovyetler Birliği'nden ayrılma yönünde önemli adımlar atmış durumdadır. T.C. ile şimdi kendine yeniden "Ermenistan Cumhuriyeti" diyen devletin, Sovyetler Birliği'nden ayrılması halinde ilişkileri konusu, güncel tartışma sorunlarından biridir. Bunun yanında Karabağ ve Nahcevan'da Ermeni-Türk-Azeri çatışmaları artık gizlenemez hale gelmiştir... vb.Makalede bunun dışında, Sovyetler Birliği'nin Lenin-Stalin dönemindeki doğru milliyetler politikasına haksız eleştiriler, saldırılar vardır. Buna rağmen bu makale, "Ermeni sorunu" denen sorunun çeşitli yönleri konusunda bilgilenmek açısından önemli bir makaledir.

Okuyucularımızı, bu makaleyi ciddi ve eleştirici bir gözle inceleme yanında; bize özellikle bugün, Türkiye'de Ermenilerin durumu üzerine materyal, mektup, vb. göndermeye çağırıyoruz.

Tessa Hoffmann

1. Yerleşim koşulları

Ermeniler; büyük bir bölümü hiç de sevindirici olmayan üçbin yıllık bir tarihe sahiptir. 11. yüzyıldan bu yana, ülkelerinin sürekli yıkıma ve çöküntüye uğratılması sonucu, anayurtla, dünyaya dağılmış yurtdışı Ermenileri arasındaki karşılıklı ilişkinin damgasını vurduğu ve bugüne kadar uzanan bir yerleşim tarzı ortaya çıkmıştır. Kaderleri Ermeni tarihi ile birçok paralellikler gösteren Yahudilerin yanı sıra, Ermeniler dünyanın en eski diaspora(*) halklarından biridir.

Bugün, "Ermenistan Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti"nde üç milyon Ermeni yaşamaktadır. Burası 30.000 km²'lik alanı ile Ermenilerin ilk tarihsel yerleşim alanının ancak onda birini oluşturmaktadır ve yüzölçümü olarak 15 Sovyet Cumhuriyetinin en küçüğüdür. Hollanda ya da Belçika büyüklüğündeki bu alanın dağlık yapısı nedeni ile ancak üçte biri yerleşime elverişlidir. Bu yüzden yalnızca başkent Erivan'da bir milyonun üzerinde insan yaşamaktadır.

Sovyet Transkafkasyası haritasına bir bakış, Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'nin sınırlarındaki şu saçma ilişkileri ortaya koymaktadır: Kuzeyde Aşalkaleki ve Ahalziçe Ermeni bölgeleri Gürcistan Sovyet Cumhuriyetine aittir; Doğuda Karabağ (Ermenice Arzah; 4.400 km²) Sovyet döneminde özerk bölge olarak Azerbaycan'a bırakıldı; Güneyde Azerbaycan Ermenistan içinde bir enklav olarak, Ermeni nüfusu ilk kez İranlıların Osmanlılar önünde 1585'deki geri çekilmesi sırasında sürgün edilen ya da İran'da İsfahan'a zorla iskan ettirilen Nahcevan Özerk Sovyet Cumhuriyeti'ni (5.500 km²) elinde bulundurmaktadır. İranlıların bu şekilde kendileri ile Osmanlıların egemenlik alanları arasında oluşturdukları insandan arınmış güvenlik bölgesine önce Türk kökenli Azeriler yerleşti ve ondan sonra da Ermenilerin yeniden yerleşimi bunu izledi.

Nahcevan, I. Dünya Savaşı'na kadar Ermenilere aitti. Buradaki Ermeni nüfusu, I. Dünya Savaşı sırasında ya kıyıma uğratıldı, ya da sürüldü. Ermenilerin Nahcevan'dan göçü, burası Sovyet döneminde Azerbaycan yönetimi altına girdiğinde de devam etti ve II. Dünya Savaşı'ndan sonra kitlesel bir karakter kazandı. Bu bölgenin (Nahcevan /ÇN) Ermenilerinin çoğunluğu Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'ne göçtü, öyle ki 1970'de Ermeni nüfusu toplam nüfusun (224. bin) ancak % 2.9'unu (5828 kişi) oluşturuyordu.

Ermenistan Sovyet Cumhuriyetinden koparılan Ermeni bölgelerinde ve Gürcistan ve Azerbaycan'daki diğer Ermeni bölgelerinde son olarak yapılan 1970 sayımına göre toplam olarak 1.2 milyon Ermeni yaşıyordu. Karabağ'ın etnik bileşimi, % 80.5 Ermeni nüfusu ile (1970: toplam 121.100 kişi) oldukça homojendir. Azerbaycan yönetiminin geleneksel olarak yurtseverliği ile ünlü bu bölgedeki baskısı büyük olduğundan, Ermeni nüfusunun oranı 1959-1970 arası dönemde % 84.4'den % 80.5'e düştü.

SSCB'de toplam olarak 5 milyon Ermeni yaşıyor. Bunlara ek olarak Sovyetler Birliği dışında (Batı Ermenistan ve Türkiye'deki yerleşim bölgelerinde ki durum için 5. noktaya bkz.) iki milyon Ermeni gelmektedir.

Yurtdışı Ermenilerinin yerleşim ilişkileri asla tamamlanmamıştır. Şu anda belirgin olan geleneksel yurtdışı cemaatlerinden, örneğin Lübnan'dan (Beyrut) ya da İran'dan (Tahran, İsfahan) Batılı sanayi ülkelerindeki cemaatlere doğru bir göç hareketidir! ABD, Büyük Britanya, Kanada, Avusturalya tercih edilen göçmen ulkeleri olmuştur. Bunun dışında, bu yüzyılın başından beri Fransa'da da büyük Ermeni cemaatleri bulunmaktadır.

Sovyet hükümeti, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyet Ermenistan'ına geri dönüşe büyük çapta izin verdi ve bunu teşvik etti. Yeniden ülkelerine yerleştirilenler, öncelikle halen petrol patlamasına uğramamış Ortadoğu'dan ve İran'dan geliyordu.

2. Coğrafi-Politik Durum

Yurtdışı Ermeniliği, Ermenistan'ın durumunun en göze çarpıcı sonucudur ve bugün kendisi Ermenistan'ın coğrafi-politik durumu sonucu ortaya çıkan "Ermeni sorunu" adı verilen sorunun merkezi bir alanıdır.

Ermeni platosu, merkezi olarak, Anadolu ve İran platosuyla, Transkafkasya'nın Kura vadisi ve Mezopotamya düzlüğü arasına düşer. (Ermenistan'ın /ÇN) tarihsel-kültürel odak noktası, Van gölü ve bunun kuzey doğusundaki Ararat vadisinde bulunmaktadır.

Ermeni platosundaki en eski devlet oluşumları, komşu Hititlerin ve Asurların yazıtlarından bilinmektedir: Hajassa (Erzincan-Trabzon-Erzurum üç-

(*) *Diaspora: İçinde dinsel bir azınlığın yaşadığı (anavatan dışındaki) bölge.*

geni; M.Ö. 15-13. yüzyıl)* ve Asur ve Kimmer saldırılarına rağmen, M.Ö. 9. yüzyıldan 7. yüzyıla kadar bir yükselme devri yaşamış ve sulama, sığır yetiştiriciliği ve maden işlenimi alanlarında muazzam kültürel başarılar gösteren Uruatri (daha sonra: Urartu) halkı kendi ülkesini Bianili olarak adlandırıyordu, ki buradan, bunu takip eden dil olan Ermenice'de sesli dönüşümlerinden yer adı "Van" ortaya çıktı. Dil olarak, M.Ö. ikibininci yılda Sami ve Hint-Avrupa dillerinin yanısıra bağımsız bir şekilde varolan Hurri dil ailesine mensupturlar.(**)

Ermeni platosunun ilk kez "Armina" adıyla anılması, M.Ö. 521 yılında, Pers kralı 1. Darius'un üç dilde yazılmış anıt mezar taşında oldu. Buna karşın Ermenilerin kendi adlandırması, Hititlerin "Hayassa" adını andıran "Hayık" ya da "Hayastan"dır. Ermeniler, kendilerini etnik ve kültürel olarak, bölgenin ilk yerleşik halkları ya da devletleri olan Hayasse, Nairi ve Urartuların mirasçıları olarak görmektedirler. Dilleri, bir keresinde doğru bir şekilde "Kafkas şivesi ile konuşulan Hint-Avrupa dil" olarak adlandırıldı; bununla, Ermenicenin Hint-Avrupa dil sistemi içindeki yalıtılmış konumu ya da onun Hint-Avrupa olmayan Güney Kafkasya dilleri ve Urartuca ile olan ortaklıkları kastedilmektedir.

Platonun merkezi konumu, Ermeniler için sürekli olarak vahim sonuçlara yol açtı. Bundan önce Urartu, stratejik olarak önemli Ermeni platosunu egemenlikleri altına almaya ya da en azından kendilerine tabi kılmaya çalışan güçlü komşu devletlere dayanamayarak çöktü. Bağımsız devlet olarak var olma şeklindeki bir kaç parlak döneme rağmen, Ermenistan, antik çağda ve orta çağda, birbiri ardısıra, aşağıdaki büyük güçlerin çatışma alanı oldu: Doğu'da Zerdüşt ve daha sonra müslüman İran ve son olarak Rus imparatorluğu, Batı'da Roma, Bizans ve Osmanlı imparatorluğu. Bugün de, Ermeni topraklarının onda dokuzu Türk egemenliği altındadır. Ermenistan, tekrar iki güç blokunun arasına düşmüştür: Varşova Paktı devletleri ve NATO ya da CENTO devletleri. Bu iki güç bloku içinde önder olan ABD ve SSCB'nin statükoda herhangi bir şey değiştirmeye niyetleri yoktur.

Siyasal olarak bağımsız bir ulusal devlet olmadığından ve yurtdışı Ermenileri dünya çapında dağınık yaşadıklarından, dinsel ve kültürel kuruluşların birleştirici görevi arttı. Ermeni-Apostol (Gregoryan) kilisesinin en eski hristiyan devlet kilisesi (301'den beri) olması raslantı değildir; çünkü, diğer halklarda resmi politik kurumların sağladığı ulusal birliği, Ermenistan'da –diğer yerlerden daha fazla– din sağlamak zorundaydı. Bundan dolayı, Ermeni hristiyanlığı, çok önceden belirgin bir ulusal kilise karakteri kazandı.

Ancak, Ermeni kilisesi ve kültürü de halkın parçalanmasından etkilenmeksizin kalmadı. Öyle ki kilisesel gelişme süreci içinde üç görev bölgesi oluştu: Birincisi, 1446'dan beri varolan ve 1921'de Lübnan'daki Antilyas'a nakledilen Sis'deki Katolikat; buna, Lübnan, Suriye ve Kıbrıs'da yaşayan Ermeniler bağlıdır; ikincisi, 1311'den beri Ürdün ve Filistin idare bölgesini kapsayan Kudüs Patrikhanesi ve üçüncüsü, 1461'den beri Türkiye'yi kapsayan İstanbul Patrikhanesi. Diğer bütün devletlerdeki Ermeni cemaatleri, Ermeni-Apostol kilisesinin kutsal makamının bulunduğu geleneksel Ermeni ulusal mukaddesatı Etşmiadsin'deki Katolikat'a bağlıdır.

16. yüzyılın sonundan, özellikle de ama geçen yüzyılın ortalarından bu yana dünyevi kültür de giderek artan ölçüde birleştirici görevler üstlendi. Batı Avrupa'nın (önce Venedik) ve Asya'nın (önce Nor-Çura) Ermeni cemaatlerinde erken gelişen kitap basımı, Ermeni yayıncılığını geliştirdi. Bu da, Batı Avrupa aydınlanma düşüncesini, bölünmüş ve baskı altında tutulan anayurdun politik ihtiyaçlarına uygun olarak ve öncelikle de demokratik ve politik olarak eşit haklara sahip bir ulusal devlet düşüncesini ele alarak, tüm dunyadaki Ermeniler arasında yaydı.

Ermeni dilinin Batı Ermenice, Doğu Ermenice dil dallarına ayrılması, kültürel birlik için belirli bir engel oluşturmaktadır. Sovyet Ermenistanı ve Transkafkasya ve Asya'nın Ermeni cemaatlerinde konuşulan Doğu Ermenice, eski Ermenicenin fonetik ve gramatik ozelliklerini korudu. Buna karşı Türk Ermenistan'ında (Batı Ermenistan), Yakın Doğu ve Fransa'nın Ermeni cemaatlerinde egemen olan Batı Ermenice, ek bir fonetik dönüşüme uğradı ve hem kelime hazinesi olarak ve hem de gramatik olarak Doğu Ermeniceden farklıdır. Bu iki dil dalına mensup olanların birbirlerini ne ölçüde anlayabileceği, önemli ölçüde eğitim düzeylerine bağlıdır.

3. Politik-Coğrafi Konumun Etkileri

Ermeniler için en vahim bölünme, 1828 Rus-İran savaşı sonucunda, Erivan ve dinsel merkez olan Etşmiadsinle birlikte ulkenin doğu bölgesini Rus imparatorluğuna getirdi. Daha büyük olan Batı Ermenistan, Osmanlı egemenliği altında kaldı.

İstanbul boğazını ele geçirme çabası sürecinde hristiyan buyük güç Rusya, ulusal devlet ve korunma garantileri doğrultusundaki Ermeni isteklerini kullanmaya çalıştı; buna karşın Osmanlı imparatorluğu ise, kendi egemenliğini koruma doğrultusunda ezeli düşmanı Rusya'nın Batı Ermenistan'daki etkisini püskürtmeye çalıştı.

Rus-Ermenistanı, 1828'den buyana ulusal uyanış hareketinin çıkış noktası oldu. Ermenistan'ın kulturel-politik hayatı yüzyıllar boyunca, öz yerleşim bölgelerinden uzak olarak yurtdışı cemaatlerinde cereyan ederken, anayurtla yurtdışı Ermenileri arasındaki ilişki 19. yüzyılda değişti. Batı Avrupa aydınlanma ve Rus toplumsal düşüncesinin etkisi altında, 19. yüzyılın Ermeni uyanışçıları, köylü sorununu öncelikle Batı Ermenistan'ın Osmanlı egemenliğinden kurtarılmasına bağlı kılınan ulusal kurtuluşla birleştirdiler.

Osmanlı imparatorluğunun çöküş döneminde, Ermenilerin bağımsızlık çabaları, başlangıçta başarıyla yürüdü. 1862 Zeytun ayaklanmasının etkisi altında örneğin, bir yıl sonra, Fransız Devriminin özgürlük ve eşitlik idealleri ruhu ile kaleme alınmış "Ermeni Ulusal Anayasası" kabul edildi. Batı Ermenistan ilk kez 1878 Ayestefans barış anlaşmasında, uluslararası devletler hukukunun konusu oldu. Bu anlaşmanın 16. ve 25. maddeleri, Türk hükümetini Batı Ermenistan halkının hukuksal güvensizliğini ortadan kaldıran ve onları Kürtlerin ve Çerkezlerin saldırısından koruyacak olan reformları gecikmeksizin başlatmakla yükümlü kılıyordu.

Ancak Rusya ve Osmanlıların "Ermeni sorununu" doğrudan kendi aralarında görüşmesi, Batı Avrupa'nın büyük güçleri İngiltere, Fransa, Almanya ve Avusturya-Macaristan'ın çıkarlarına uymuyordu. Bundan dolayı, özellikle İngiltere ve Avusturya-Ma-

(*) Nairi: Van gölünün batısı, M.Ö. 12.-9. yüzyıllar.

(**) Hurri-Churri-Xuri= M.Ö. 2000 yılında Mezopotamya'nın kuzey batısında ve Kuzey Suriye'de var olan bir ülke adı Hurriler eski Orta Doğu'nun uygar Bedevi halklarından biri idi ve Hint-Ari bir üst tabaka tarafından yönetiliyordu. Hurrilerin egemen olduğu Fırat yayı üzerindeki Mittani devlet, M.Ö 1400 yılında en üst gücüne ulaştı; kısa süre sonra Hititler tarafından yıkıldı. Hurrilerin siyası mirasına Asuriler sahip çıktılar. (Der neue Brockhaus cilt 2, sayfa 623 /ÇN)

caristan yine 1878 yılı yazındaki Berlin Kongresinde Ayestefanos anlaşmasının kısmen değiştirilmesini sağladılar. Ermeniler tarafından çok sevilen "Babacık" olarak adlandırılan, daha sonra Katolikus olan Kırımyan'ın önderliği altındaki Ermeni delegasyonu Berlin'e gelmesine rağmen, Ermeniler tümüyle ülkelerin kaderi üzerine yürütülen görüşmelerden dıştalandılar ve hatta oturum odasına bile alınmadılar.

Ermeniler açısından Berlin anlaşması, Ayastefanos anlaşmasına göre daha kötü koşullar getirdi. Gerçi 61. maddeyle Türkiye, yeniden Batı Ermenistan'daki koruma güvenceleri ve reformlar konusunda yükümlü kılındı, ancak Türk çabası sonucu "Batı Ermenistan" kavramı yerine "Doğu Anadolu" geçirildi ve tek koruyucu güç Rusya'nın yerine o dönem Avrupasının altı büyük gücü Rusya, İngiltere, Fransa, Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya geçti.

Sonuçta Ermeni sorunu, sözkonusu büyük güçler için Osmanlıların iç işlerine karışabilmek için ucuz bir bahane oldu, ki bu Türk hükümetinin Ermenilere karşı duyarlılığını daha da artırdı. Osmanlılar aynı dönemde, altı büyük gücün (Batı) Ermenistan'ın geleceği üzerine zıt düşüncelerinin her türlü güvenlik işlevini başarısızlığa uğratacağını ve Ermeni bağımsızlık çabalarının dıştan etkin bir şekilde desteklenmesinden korku duyulmaması gerektiğini kavradılar. Ermeni halkı Kürtlerden korumaya söz veren Berlin Anlaşmasını alaya alırcasına, Sultan II. Abdülhamit (1876-1909), Kürt göçebelerinden oluşturulan ve kendi adıyla anılan Hamidiye alaylarını oluşturdu ve bunları Türk-Rus sınır boylarındaki Ermeni yerleşim bölgelerine yerleştirdi. Ermenilerin silah sahibi olması sıkı bir şekilde yasaklanırken, Kürtler ve Türkler arasında hristiyanlara karşı dinsel kin devlet tarafından kışkırtıldı.

Batı Ermenistan halkına yönelik giderek artan terör ve bunların büyük güçlerin diplomasisinden uğradıkları düş kırıklığı, geçen yüzyılın 80'li yıllarında ve 90'lı yılların başlarında, Ermeni kurtuluş hareketinin güçlenmesine yol açtı. Van ve Erzurum da (Ermenice adı: Karin) aralarında olmak üzere bir çok alanda gizli birlikler ve ilk Ermeni partileri oluştu: 1885'de Rusya'daki sosyal-devrimci partileri örnek alan Van'daki Armenakan Partisi; 1887'de Cenevre'de Hınçak Partisi ve 1890'da Tiflis'de Taşnak Partisi, Balkan halklarının başarılı anti-Osmanlı özgürlük mücadelelerinin etkisi altında, Batı Ermenistanlıları silahlanmaya ve öz savunmaya çağırdılar. Ancak, Osmanlı imparatorluğunun kenar bölgeleri Balkan ülkelerinde özgurlüğe götüren şey, küçük Asya içlerinde kanla bastırıldı; Hınçakların 1894'de Kurt toprak ağalarına ve Osmanlı hükümetine karşı başlattıkları Sason ayaklanmasını 1894-1896 arasında Batı Ermenistan halkına yönelik ve süreci içinde 300.000 Ermeninin katledildiği ilk büyük kıyım hareketi izledi. Yalnızca Urfa kentinde, 28/29. 12.1895'deki katliamda 3000 insan Ermeni katedralinde yakıldı.

Rusya, İngiltere ve Fransa'nın ortak protesto notaları ve reform talepleri (1895, 1913), Batı Ermenilere olan kızgınlığı daha da arttırmışa benziyor. 1908'de Sultan'ın yıkılması sırasında Taşnaklarla Genç Türkler arasında var olan politik ortak çalışmaya rağmen, 1909 ve 1912'de yeniden katliamlar meydana geldi. Merkezi Adana kenti olan 1909 Klikya kıyımı sırasında 30.000 Ermeni öldürüldü. Ermeni sosyal-devrimcilerinin "kan içici" Hamid'in yıkılması sırasında yaptıkları yardımla Batı Ermenistan'ın özgürlüğunu elde etme umudu yıkıldı. Bir kez Ermenilerin yardımıyla iktidara geldiklerinde, Genç Türkler bu konuda eskiden verdikleri sözü tutmadılar. İçişleri Bakanları Talat paşanın hatta alay eder gibi şunları söylediği iddia edilmektedir: *"Ermeni sorununun çözümünde bir kaç ayda, Sultan Abdül Hamid'in 30 yılda yaptıklarından daha fazlasını yaptım." (1)*

4. "Ermeni Sorunu"nun Nihai Çözümü

Talat, Batı Ermenistan'daki ve daha sonra da Türklerin Kafkasya'yı ele geçirmeyi başarmaları durumunda, Kafkasya'daki Ermenilerin toptan yok edilmesini kastediyordu. Genç Türklerin Ermeni sorununa ilişkin "katkıları" üzerine olan bilimsel yazının çoğunluğu, Batı Ermenistan halkının toptan yokedilmesinin başlangıçtan beri Genç Türk politikasının ana hedeflerinden birisi olduğundan yola çıkmaktadır. Burada Genç Türkler, jenosidi öngoren programlarında Alman faşistlerini o denli andırıyorlar ki, kullanılan dildeki ortaklığı bile kanıtlamak mümkündür (2); keza Alman "nihai çözüm" stratejistleri gibi Genç Türkler de diğer bir halkın toptan yokedilmesini kendi ulusal varlıklarının zorunlu önkoşulu olarak gördüler.

Batı Ermenistan halkını sürgün planları, daha 19. yüzyılda mevcuttu (Bkz. Stefanyan'ın tercümesi). Ancak sürgün taslağı, ilk kez Genç Türkler tarafından yok etme eylemine dönüştürüldü. Bunu hızlı bir şekilde ve rahatsız edilmeksizin sürdürebilmek için, Ermeni halkının eli silah tutan erkekleri, Türkiye'nin 31.10.1914'te savaşa girişi bahane edilerek silah altına çağrıldı, daha sonra silahsızlandırıldı, zorunlu çalışmalarda (yol ve demiryolu inşası) ceza bölüklerine yeşleştirildi ve nihayetinde ya öldürüldü ya da açlığa terkedildi. Buna paralel olarak 1915 Nisan ayının sonunda bir çok yıldırım harekatıyla aydınlar ve İstanbul Ermeni cemaatinin önde gelen Ermeni politikacıları tutuklanarak asıldı ya da başka şekillerde öldürüldü. Bundan sonra da Batı Ermenistan ve Klikya'nın sivil halkının 1918'e kadar süren esas yokedilmesi başladı. Çok açık bir şekilde mümkün olan çok sayıda insanın yok edilmesini hedefleyen "yer değiştirme eylemi" kural olarak şu şemaya göre yürüdü: Sürgünden önce ipleri koparılmış vahşete sınır koymaya gereksinim duymayan kıyımlar düzenlendi; İçişleri Bakanlığının genelgeleriyle böylesi taşkınlıklara katılan gerek sivil ve gerekse de resmi kişilere tam ceza serbestisi güvencesi verildi. Öldürme eylemlerindeki tutukluğu azaltmak amacıyla, maddi ve cinsel ödüller –toprak, mücevher, para ve öldürülenlerin kadınları ve çocukları– bilinçli bir şekilde konuldu. Ancak bundan sonra halkın hayatta kalan kesimi, gözetim altında ve büyük bir aceleyle Suriye ve Mezopotamya çöllerine sürüldü. O dönemin hükümet genelgeleri sürgüne uğrayanların yaşamasının niyetlenmediğini ve "göç" kavramının yalnızca gerçek olayı zararsız gösterilmesinde kullanıldığını açıkça kanıtlamaktadır.

Ancak, Genç Türkler, büyük şehirlerde katliamdan kaçınarak ve bunun yerine Ermenileri yabancı diplomatların, ruhbanların, gazetecilerin canlı tanıklıklarından daha az korku duyulan açık arazide katlederek, Abdül Hamid'in "hatalarından" öğrendiklerini gösterdiler. Sürgün konvoyları, yollarda hem koruma birliklerinin ve hem de nefret edilen Hristiyanlara karşı "cihada" davet edilen kışkırtılmış Kürtler ve Türk köylüleri tarafından budandı. Saldırılara ve eziyetlere –açlık, susuzluk, salgın hastalıklar– rağmen hayatta kalanlar, çöllerdeki toplama kamplarında hedef olarak, Talat'ın bir keresinde dile getirdiği gibi, "hiç bir şey"e ulaştılar. Çünkü burada da, örgütlü kıyım, açlık ve susuzluk, geriden gelen sürgün konvoylarına yer açıyordu.

1877'den bu yanaki ilk katliamın ölüleri ve 1923'e kadar olan savaş sonrası ölüleri hesaplandığında, yarım yüzyıllık bir zaman dilimi için toplam olarak iki milyon katledilmiş Ermeni sayısı ortaya çıkmaktadır. Genç Türklerin Alman haleflerinin 30'lu ve 40'lı

yıllarda kullandıkları dört dörtlük yöntemler (gaz odaları, geniş bir demir yolları ağı) olmaksızın da, Genç Türkler Batı Ermenistan ve Klikya'yı Ermenilerden hemen hemen tümüyle boşaltmayı başardılar. *"Ermeni sorunu artık mevcut değil"* diye açıkladı Talat, 31 Ağustos 1915'te.

Fotoğraf yasağı, gizleme için alınan önlemler ve zamanın seçimi (I. Dünya Savaşı) aracılığıyla toptan yok etmeyi dünya kamuoyundan gizleme çabalarına rağmen, jenosid daha baştan açık bir şekilde belgelenmiştir. Bu bağlamda Alman tarafından öncelikle protestan din adamı Dr. Johannes Lepsius ve 1978'de ölen yazar Armin T. Wegner'in adı anılmalıdır. Wegner, Alman sağlık subayı olarak, olum yuruyuşlerini ve yok etme kamplarını bizzat gordü ve hayatı pahasına fotoğrafladı. 1919'da meşhur "Kuzey Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Bay Woodrow-Wilson'a Açık Mektup" ta onu Ermeni halkının kurtarılması için tavır koymaya çağırdı.

Jenosidin uluslararası kurumlarda mahkum edilmesini sağlamak amacıyla yürütülen tüm çabaların on yıllar boyunca sonuçsuz kalması, jenosidin açık bir şekilde belgelenmesiyle tam bir zıtlık içinde bulunmaktadır.

5. Türkiye'de 1918'den Sonraki Durum

Batı Ermenistan halkının toptan kıyıma uğratılmasının doruk noktası 1. Dünya Savaşı yıllarına rastlamasına rağmen, katliamlar savaşan sonra da devam etti. Tam da Kemalistlerin 1919-1922 arasındaki bağımsızlık mücadelesi sırasında, Türklerin milliyetçi çılgınlığı, küçük Asya'daki Hristiyan kültürün esas temsilcileri olarak Ermeni ve Rumlara karşı yöneldi. Katliamların en meşumu, İzmir'in Eylül 1922'de fethedilmesinden sonra muttefiklerin deniz birlikleri atış menzili içinde demir atmışken 10.000 Ermeninin öldürülmesi ve şehrin tüm Ermeni mahallelerinin yakılıp yıkılması sırasında meydana geldi.

Fransa, Türkiye'yi Almanya-İtalya kampından koparmak amacıyla, 1939' da İskenderun üzerindeki mandasından Turkiye lehine feragat ettiğinde Ermenileri yeni bir dehşet dalgası kapladı. Bu eski Suriye bölgesinde, orta çağdaki Klikya Ermenistanı doneminden bu yana yerleşik olan eski Ermenilerin yanı sıra, Batı Ermenistan'dan gelen ilticacı ve katliamdan kurtulmuş Ermeniler de yaşıyordu. Fransızlara en çok yabancı lejyonerliği yapmış bu insanlar, Fransa'nın geri çekilişini ihanet olarak kabul etmek

Ermeni soykırımını fotoğraflarıyla belgeleyen Alman Armin T Wegner

zorunda kaldılar. 28.000 kişi olarak, Haziran 1939'da kaçtılar ve mezarlarının Turkler tarafından tahrip edilmesinden korktuklarından ölülerinin kemiklerini bile geride bırakmadılar.

Türkiye'deki tüm diğer müslüman olmayan azınlıklar gibi, orada kalan Ermeniler de, 2. Dünya Savaşı sırasında milliyetçiliğin genel olarak canlandırılması, yani Genç Turk turancılığının ve bu düşunceye bağlı olarak şovenizmin yeniden canlanmasından mutessir oldular. Ancak daha 30'lu yıllarda ve savaştan sonra, yalnızca Ermeni nüfusunun Batı Ermenistan' daki 6 vilayette tümüyle yok edilmesi gerçeği sonucu, durumda belirli bir yumuşama ortaya çıktı. 1923 Lozan Anlaşmasına dayanarak çiftliklerinin geri verilmesini talep eden Batı Ermenistan mültecilerinin daha sonraki geri donuş çabaları, genellikle bunların kızgın ayak takımı tarafından bizzat kendi meyve ağaçlarına asılması ile son buldu. Ermeni turistlere, Türkiye' deki mülkiyetlerinden vazgeçtiklerini yazılı olarak bildirdikten sonra vize verildi. (3) Özel bir arazi yasası, Batı Ermenistan arazisinin Türk vatandaşı olmayan Ermeniler tarafından geri satın alınmasını engellemektedir.

Batı Ermenistan halkının toptan yok edilmesi, Türkiye'deki Ermenilerin toplumsal yapısını güçlü bir şekilde değiştirdi. 1918'e kadar, –Batı Ermenistan nüfusunun pazarlıkçı Ermeni tuccar klişelerinin aksine– % 80'ini çiftçiler oluştururken, katliamdan sonra hayatta kalanlar Türkiye içinde ve dışında şehirlik bölgeleri doldurdular. Anayurdun (Rus ve Türk Ermenistanı) tarımsal nüfusunun tersine, yurtdışı Ermenileri çoğunlukla el zanaatları ve sık sık da sanatsal ve bilimsel meslekler ile uğraşmaktadır.

Şu anda Türkiye'de yaşayan Ermenilere ilişkin istatistik verileri, çeyrek milyonla (4) 75.000-80.000 arası (5) ve 1960'daki resmi bir Türk sayımına göre 52.756 arasında sallanmaktadır. Ancak, Ermenilerin Turkiye'deki guvensiz ve ezinç dolu yaşantılarındansa yurtdışında yabancı işçi olarak yaşamayı tercih etmede özellikle eğilimli oldukları hesaba katılırsa ve buna kökenleri itibarıyla Ermeni olan, ama bilmemezlikten ya da korkudan kendi halkından olduğunu kabul etmeyenleri de eklersek, Türkiye'deki Ermenilerin sayısı 80.000'in çok çok uzerinde alınmalıdır. Bu, ozellikle buyük olçüde, Batı Ermenistan'ın kırsal bölgelerinde katliamdan tesadüfen kurtulanlar ve bunların çocukları için geçerlidir. Genç Turklerin ve onları izleyen hükümetlerin bütün çabalarına karşın, Türkiye'nin doğu kırsal bolgelerinde Batı Ermenilerin tumunun yok edilmesi başarılamadı; ancak katliamlar ve keyfi davranışlar, Ermenilerin ancak gizli olarak, "kripto-Ermeni" olarak var olabilecekleri yaşam koşullarını yarattı. Bunlar, buna ek olarak, tümüyle dünyadan kopuk ve bir Ermeni ülkesinin ya da yurtdışı Ermenilerinin varlığından bihaber olarak tutulmaktadırlar. Ama buna rağmen turistler, bu Ermeni insan çevresinin miras aldıkları görenekleri inatla koruduklarını bildirmektedirler. Daha 1969'da, Ermenistan'ın bir zamanlar anayurdu olan Van vilayetinde, yalnızca iki Ermeninin Ermeni olduğunu söylemeye cesaret etmesi, "vilayet"te estirilen terör konusunda çok şey ifade etmektedir.

Bütünluklü ve dışardan farkedilebilen Ermeni cemaatleri, bugün yalnızca büyük şehirlerde, öncelikle İstanbul ya da Ermenilerin bugün de hala adlandırdıkları gibi "polis" ya da "K-polis"de bulunmaktadır. Orda 100 bin (1960'daki resmi Türk verilerine göre: 37.280) Ermeni yaşamaktadır. İstanbul'daki Ermeni cemaati, uzun bir geçmişe sahiptir ve 1915'e kadar Batı Ermeni kulturunun merkeziydi. Daha az sayıda Ermeni, henüz Sebastia (Sıvas), Harbed (Harput-Elazığ), Diyarbakır (Amed), Kesaria (Kayseri), Ankara, Konya, Sinop, Zonguldak, Afyonkarahisar, Samsun, Van, Bareş (Maraş), Karin (Erzurum) vb. şehirlerinde yaşamaktadır. İstanbul'un yanı sıra, Mardin ili ve Kastamonu ve Sivas civarındaki bölgeler de yerleşim bölgeleridir. Eski Batı Ermeni yerleşim bölgelerindeki keyfi uygulama, İstanbul'dan genel bir göç hareketine rağ-

men, bu cemaatin büyüklüğü azalmamıştır; Ermeni-Apostol kilisesi patrikhanesinin resmi verilerine göre, kırsal bölgelerden İstanbul'a yılda 1000 civarında Ermeni gelmektedir, günde yaklaşık beş Ermeni aile ise Türkiye'yi terketmektedir. Her iki göç hareketinin gerçek boyutu, bütün aileler kilise makamlarıyla ilişki kurmadığından, daha büyük olmalıdır.

İstanbul'un özel bir çekim gücünün olması, burada henüz dini ve kültürel Ermeni kuruluşlarının var olmasında yatmaktadır. Ermeni-Apostol kilisesinin 29 özel okulu vardır ve bunun dışında sayıları yaklaşık 5000'i bulan Türkiye'deki Katolik Ermenilerin elinde yedi okul vardır (1979 konumuyla). Sonuncuların İstanbul'da on kilisesi ve bir hastanesi vardır; Türkiye'deki yaklaşık 500 protestan Ermeninin ise iki kilisesi bulunmaktadır. Ermeni-Apostol kilisesi taraftarlarının elinde 34'ü İstanbul'da olmak üzere toplam 40 kilisesi vardır. Bunun dışında, gerçi büyük ölçüde (oto)sansure tabi iki Ermeni gazetesi yayınlanmaktadır.

Buna rağmen İstanbul, hiç bir şekilde Lozan anlaşmasının 38. ve 44. azınlıkları koruma maddesi koşullarına göre bir cennet değildir. Örneğin özel Ermeni okulları, yalnızca öğretim görevlilerinin bir bölümünün Ermeni olması ve ikinci bir yabancı dil yerine haftada beş saat Ermenice ana dilin ders olarak verilmesiyle Türk devlet okullarından ayrılmaktadır. Ermeni tarihi ve kulturünün öğretilmesi yasaktır.

Turkiye'deki Ermenilerin durumu, hukuksal olarak şöyle düzenlenmektedir: Türk anayasasının saçma sapan bir tanımına göre, her "Turkiye vatandaşı Türktür ve her Türk Türkiye vatandaşıdır."

Bu, açıkça hem etnik azınlıkların —başta Türk olmayan halk grupları içinde sayıca en güçlü olan Kürtlerin— varlıklarının inkar edilmesi ve hem de Türkiye Türklerinden Kuzey Sibirya'daki Yakutlara ve Sovyet Orta Asyası halklarına kadar tüm Türk halkların üzerinde turancı bir tarzda hak iddia edilmesi anlamına gelmektedir. Bu tanımdan, orta çağın "millet" (yazının orijinalinde Türkçe /ÇN) sisteminin inanç ulusları (Ermeniler, Rumlar, Yahudiler) bir kural dışı oluşturmakta ve bunlarla Osmanlı İmparatorluğunun "millet" anlayışı surdürülmektedir. Aslında inanç milleti, Kemalist Türkiye'nin laik karakteri ile çelişmektedir. Kemal Atatürk'ün din ve devlet işlerini birbirinden ayırmasına rağmen, inanç milleti, azınlıklar politikasında, yine başta Kurtler olmak üzere yalnızca etnik olarak tanımlanabilen azınlıklar bağlamında uygun bir araçtır.

Turkiye'deki Ermenilerin kulturel ve dinsel yaşantıları, Lozan Anlaşmasının anılan azınlıkları koruma maddelerine göre, inanç milleti koşulları altında düzenlendiğinden, Türk hukümetinin Ermeni inanç ulusunun haklarını kısıtlama doğrultusundaki tüm çabaları, zorunlu olarak Türkiye'deki Ermeni-Apostol Kilisesine de yönelmektedir. Bu amaçla icat edilmiş kısıtlayıcı önlemler, öncelikle ulusal benliklerini koruyabilmek için ülkenin doğu bölgelerinden İstanbul'a gelen göçmenlere, daha doğrusu mültecilere karşı yönelmektedir. Ermeni Apostol kilisesi, aralarında biri erkek ve biri kız çocukları için iki yetim yurdu olmak üzere yardım kuruluşlarına sahiptir. Batı Ermenistan'dan kaçışın sosyal olarak zayıf sayısız Ermeni'yi İstanbul'a getirmesiyle her iki yurdun onemi arttığımda, bu yurtlara ek bina yapılması ya da bunların genişletilmesine resmi makamlar tarafından izin verilmedi. Böylelikle öğrenci ve yurt kapasitesi küçüldü. İstanbul'da yasal haklarını kullanmak isteyen her Ermeni, böylesi ve benzeri önlemler sonucu, Türk resmi makamlarıyla yıpratıcı ve sık sık da umutsuz bir mücadeleyle karşı karşıya kalmaktadır. Taşrada varlıklarını tehlikede görerek düzenli bir şekilde kurtuluşu İstanbul'a kaçmakta bulan Ermeniler, orada idari yöntemlerle sürdürülen bir azınlık kıyımı ile karşılaşmaktadırlar.

6. Türkiye'deki Anti-Ermeni Propaganda

Şimdiye kadar hiç bir Türk hükümeti, Ermeni soykırımını tartışma konusu yapmadı. Türk hükümeti tarafından 1918'de görevlendirilen bir araştırma komisyonu, çalışmasını asla bitirmedi. Bunun yerine, Genç Türklerden bugüne kadar, Türkiye'nin dünya kamuoyu ve yurtdışı Ermenileri karşısındaki itibarını korumak ve soykırımı gerçeğinin inkar edilmesi durumunda olanaklar ölçüsünde katliamı Ermenilere yüklemek amacıyla muazzam bir propaganda çalışması yürütüldu. Tarihin çarpıtılması, şimdiye kadarki hukumetlerin ana görevlerinden biri oldu. Yurtdışı Ermenilerine ve diğer ülkelerin vatandaşlarına hedef gözlenerek ve anonim olarak gönderilen ve açık karşı kanıtlara rağmen Türkiye'nin katliamdaki devlet olarak suçunu sürekli olarak aynı gerekçelerle inkar eden sayısız broşür, diğer şeylerin yanı sıra, bu amaca hizmet etmektedir.

"Kanıtlama", biri "sert", biri de "yumuşak" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Saldırgan tarzda argumentasyon taraftarları, katliamın kurbanlarının Ermeniler değil, Turkler olduğunu iddia ediyorlar. Bu argümentasyon tarzının temsilcileri Ermenilere yönelik "tek tek", üstelik de Ermenilerin "milliyetçi" eğilimleri ve sadakatsizlikleri sonucu bizzat yol açtıkları saldırılar olduğunu itiraf ederlerken, "yumuşak" çizginin temsilcileri, gerçi Ermeni sivil halka yonelik büyük çaplı katliamlardan söz etmekte, ancak bunun tum suçunu Türk devletinden alıp, gerçekte hükümete sadık Kürt ve Türk halka yıkmaktadırlar. Başbakan Ecevit de yakın zamanlarda bu akımın temsilcisi olarak ortaya çıkmıştır. Ecevit, Federal Alman parlamenterleri karşısında, Türk resmi güçlerinin sürgüne uğrayan Ermenileri yerel Kürt aşiretleri ve Türk köylülerinin saldırıları karşısında korumakta yetersiz kaldıklarını iddia etmiştir. Ecevit, bir devlet suçunu reddetmektedir. Türk-Alman ilişkilerini sürdürmeyi kendilerine görev alan bir gruba mensup Alman parlamenterleri, Alman piskoposu Tenhumberg tarafından harekete geçirilmişti. Tenhumberg, Federal Parlamento'da temsil edilen uç partinin grup başkanlarından, Türkiye'deki hristiyan azınlıklarla ilgilenmelerini talep etmişti. Alman-Türk parlamento grubunun Federal Alman üyeleri Ankara'ya geçenlerde yaptıkları gezide bundan dolayı hristiyan azınlıkların (Ermeniler dışında Suryaniler, Rumlar, Arap hristiyanları) şu anki durumuna da değindiler. Ecevit, Türkiye'deki hristiyan azınlıklara yönelik bir baskıya dair Türk hükümetinin elinde herhangi bir işaretin bulunmadığını söyledi.

Böylesi utanmazca yalanlar, bugüne kadar Alman hükümet temsilcilerinin kayda değer bir protestosu ile karşılaşmadı. Tam tersine: Özellikle Ermeni sorununda kötu unlu Alman-Türk (amaç) dostluğu, bugün de devam etmektedir; öyle ki, Alman-Türk parlamenter grubunun yöneticisi Dr. Erich Mende (CDU) gibi Alman temsilciler, Bonn'daki 14.5.1979'daki bir oturumda, Türkiye'de yaşayan hristiyan azınlıklar için dış politika alanında bir şey yapamayacaklarını söyleyerek üzüntülerini dile getirmektedirler. Geleneksel Alman silah arkadaşı ve şimdiki NATO-muttefiki olarak Türkiye, her zaman Alman mali ve silah yardımından emin olabilir: Mende, Bonn'da, "Küçük Asya'nın sovyetleşmesini" onlemek amacıyla, Alman-Türk parlamento grubunun Amerikan silah ambargosu sırasında Türkiye'ye Federal Alman kredilerinin ve silah teslimi için başarıyla çaba

gösterdiğini açıklamıştır. Ermenilere yönelik soykırımı konusunda Mende son derece az somuttu. Ancak bu makalenin yazarı için yalnızca dinsel vecizeler burda: *"Kötü, yeryüzünde Kabil ve Habil'den bu yana var" ve "On emir asla tam olarak gerçekleştirilmedi." (6)*

Ama Türkiye'nin propagandası, Alman politikacılarında açıkça görüldüğü gibi, heryerde aynı şekilde olumlu karşılanmıyor. Mende'nin Bonn'da Türk Hükümetinin soykırımı ve azınlıklar sorunu konusundaki görüşlerini ortaya koymasından yaklaşık bir ay önce, Birleşmiş Milletler-İnsan Hakları Komisyonu'nun "Ayrımcılığa Karşı Mücadele ve Azınlıkların Korunması" alt komisyonu, 14.3.1979'da, üyesi Ruhaşyankiko'nun (Ruanda) raporu ile uğraşıyordu. 1973'te hazırlanılması görevi verilen bu "soykırımı suçunun önlenmesi ve buna karşı mücadele"ye ilişkin ara raporun 30. paragrafında, Ermenilere yönelik soykırımına ilişkin kısa üç satır var: *"Ve günümüze doğru geldikçe, 20. yüzyılın ilk soykırımı sayılan Ermeni katliamına ilişkin olarak oldukça çok sayıda belge bulunmaktadır."* Türk diplomasisi, altı yıldır soykırıma ilişkin bu mütevazi değinmeye karşı çılgınca koşuşturmaktadır. Türk diplomasisinin 30. paragrafın tutulması ya da silinmesine ilişkin başlattığı tartışmanın doruk noktaları, 1975 ve 1978'dir. Eylül 1978'de Türkiye silinme doğrultusundaki kampanyasında bir zafer kaydedebildi.

Türkiye'nin özel raportör Ruhanşyankiko üzerindeki sürekli baskısı, nihayetinde, bunun 1975 tarihli ara raporunun gozden geçirilmiş baskısından, Ermeni soykırımına ilişkin değinmenin çıkarılmasına yol açmıştır.

14 Mart'ta, İnsan Hakları Komisyonu önündeki 30. paragrafla ilgili yeniden yapılan bir tartışmada, Türk gözlemcisi Yavuz Alp hükümetin görüşünü ortaya koydu: Ermeni katliamında sözkonusu olan, tarihsel olarak oldukça geride kalmış ve üstelik kendisiyle ilgili farklı görüşlerin bulunduğu bir olaydır. Kurbanları arasında Türk halkı da bulunduğundan, bir soykırımdan söz edilemez. Buna karşın, konuşmacıların çoğunluğu 30. paragrafın tekrardan kabulu doğrultusunda tavır takındı. Birleşmiş Milletler önündeki anti-Ermeni propaganda, aslında Türkiye için hiç de sevindirici olmayan yan bir sonuç getirdi: Belgeleri tanımayan sayısız temsilci, bu şekilde soykırımdan doğru bir şekilde haberdar oldu. Tüm tartışmanın etrafında yoğunlaştığı 30. paragrafın raporda tutulması, şimdilerde en kararlı olarak Avusturyalı devletler hukukçusu Prof. Ermacora tarafından talep edilmektedir. Burada olduğu gibi tarih çarpıtıcılığının artık işe yaramadığı durumlarda, Türkiye'nin elinde tartışmanın başka araçları da bulunmaktadır: Alınan bilgilere göre, 30. paragrafın yeniden kabul edilmesinden yana tavır takınan İnsan Hakları Komisyonu üyeleri, Türk tarafından telefonda ölüm tehditleri almışlardır.

Birleşmiş Milletler-İnsan Hakları Komisyonu alt komisyonu, ancak 29. 8.1985'de, İngiliz özel raportörü Ben Whitaker'in soykırıma ilişkin yeniden kaleme alınmış ve diğerlerinin yanı sıra Ermeni soykırımına da değinen raporu onaylamıştır.

Buna gore, Türk tarafının 1973'den bu yanaki ısrarlı baskısı, Birleşmiş Milletler'in jenoside karşı mücadele alanındaki çalışmasını 12 yıl boyunca felce uğratmıştır.

7. Bugün Ermeni Sorunu

Ermeni ulusal hareketinin tarihi, Ermenilere acı, katliam, sürgün ve onların dünyanın güç blokları arasındaki coğrafi-politik bölünmelerinin pekişmesinden başka bir şey getirmemiştir. Ermenilerin ulusal bağımsızlık iddiası konusundaki işlerinin Osmanlıların eski egemenlik alanlarındaki diğer halklarınkinden daha zor olmasına rağmen, Ermeniler tarihe olan taleplerinden vazgeçmemişlerdir.

İttifak güçlerinin Genç Türkler Türkiyesi uzerindeki zaferinden sonra, çok kısa bir zaman için Ermenilerin isteklerinin –uluslararası alanda tanınan bağımsız bir Ermenistan devletinin kurulması– gerçekleşmesi elle tutulur kadar yakın göründü: 1918-1920 arası, Ermenistan'ın Transkafkasya'daki ana topraklarında bir Ermeni Cumhuriyeti kuruldu; bu cumhuriyet, iki yıllık kısa varlığı süresinde, sayıca güçlü Türkiye'ye ve Transkafkasyalı komşuları Gürcistan ve Azerbaycan'a karşı başarılı savunma savaşları yürütmek zorunda kaldı.

Bu Ermeni Cumhuriyeti, 1920'de İttifak devletleri tarafından de facto tanındı. Sözde "Paris Banliyö Anlaşmaları"nın birinde, Sevr anlaşmasında, 10 Ağustos 1920'de Cumhuriyetin varlığı devletler hukuku alanında da tanındı. Anlaşmanın altındaki imzasıyla Türkiye, ABD başkanı ile birlikte, Ermeni ulusal devleti ile olan sınırlarını belirleme konusunda kendisini yükümlü kıldı.

Bu anlaşmaya göre, Türkiye, Ermeni vilayetleri Erzurum, Bitlis, Van ve Trabzon'u Ermenistan'a bırakacak ve Ermenistan'a denize ulaşması için geçit sağlayacaktı. Ancak Avrupa'nın genel savaş yorgunluğu ve Ortadoğu'da kısa zaman içinde değişen güç ilişkileri sonucu, Sevr anlaşmasının imzalanması gerçekleşmedi.

Ermenistan Cumhuriyetinin akamete uğramasında, Ermenilere karşı ve potensiyel bir "devrimci" müttefik olarak Kemalist Türkiye'den yana tavır takınan Sovyet Rusya'nın reddedici tavrı da sorumludur.

1920 sonunda, Ermenistan Cumhuriyeti, dış politik desteğin olmaması ve toplumsal zorluklar –Batı Ermenistan'dan mülteci akını, salgın hastalıklar, açlık felaketleri– sonucu çöktüğünde, Erivan'da Sovyet egemenliği ilan edildi. Sovyet Ermenistanı, öncülünun toplumsal problemlerini devraldı ve bunun ötesinde, dış politika alanında da Sovyet Rusya'nın Türkiye politikasına uymak zorundaydı.

Sovyet Ermenileri 20'li yıllarda yokluk, kıtlık ve siyasi iktidarsızlıkla dolu bir dönem yaşadılar. Bu dönemde genç Sovyetler Birliği Ermeni sınır köylerini Türklerin saldırılarına karşı bile koruyacak durumda değildi. 30lu yıllarda ise güya "milliyetçi"lere karşı yürütülen tutuklama ve kurşuna dizme dalgası, Sovyet Ermenistanının Ermeniliğin siyasi gerilemesi için bir çıkış noktası olmasını engelledi.

Bu yönde itmeler, Ermeni tarihinin daha önceki aşamalarında da sıkça görüldüğü gibi, yurtdışı Ermenilerden geldi. Ancak 1915-1918 arasındaki soykırımın yarattığı şokun aşılması uzun sürdü. Batı Ermenistan'dan kaçanların sosyal durumu ve yurtdışı Ermenilerinin dağınıklığı da, kendilerinin politik hedefleri üzerine bir anlaşma sağlanmasını uzun süre engelledi.

1965'de, 24 Nisan'da 1915 soykırımının 50 yıldönümü dolayısıyla tüm dünyadaki Ermenilerin protesto gösterilerinde birleşmesiyle, tayin edici bir dönüm noktası başladı. O dönemden bu yana yurtdışı Ermenilerinin ve yakın bir dönemden beri de Sovyet Ermenilerinin politik hareketi benlik kazandı. Öngörülen hedefler, bugün şu iki aşamalı program üzerinde yoğunlaşmaktadır:

– Dünya kamuoyu 1915-1918 soykırımını jenosid olarak mahkum etmeli ve Türkiye, maddi ve manevi tazminat ödenmeye zorlanmalıdır.

– Yurt hakkı korunmalı ve gerçekleştirilmelidir; Batı Ermenistan'da yaşayan ve azınlık jenosidi tehdidi altında bulunan Ermeni halkın durumu bunu ivedi kılmaktadır. Tarihsel yerleşim bölgeleri içinde bir bağımsız Ermeni ulusal devleti düşüncesi, en sık Sevr anlaşması düşüncesine dayandırılmaktadır.

Ermeni hareketinde artan özbenlik, daha önceki aşamalardan farklı olarak, sayısız Ermeninin başka halkların özgürlük ve sosyal hareketleri için an-

gajmanın tek yanlı kaldığını anlama düşüncesinin üstesinden gelebilmektedir. Çünkü, Ermeniler kendilerini kendi ulusal sorunları içinde hapsetmediler. Genç Türklerin yanında Sultan egemenliğini yıkan yukarda anılan devrimcilerin yanı sıra, İran'da Kaçarlar zorbalığını kovan özgürlük savaşçıları Yeprem Han ve Keri, Bakü Komününün önderi komünist Stefan Şaumyan, Şah rejimine karşı mucadelede savaşçı olarak işkenceyle öldürülen komünistler Vartan Salahyan ve Arsen de bulunmaktadır; sayısız Ermeni partizan grubu, Sovyetler Birliği, Yugoslavya ve ozan Misak Manuşyan'ın yeraltı grubunun kurşuna dizildiği Fransa'da Alman faşizmine karşı mücadele yürüttü. Ama artık, boylesi bir angajmanın Ermenilerin istekleri ile dayanışma yaratacağı umudunun yerine yurtdışı Ermenileri arasında politik görüşlerinden bağımsız olarak bir ulusal birleşik cephe oluşturulması düşüncesi geçmiştir.

Ancak bu, belli bir dereceye kadar, dağınıklığa ve yurtsuzluğa, uluslararası kurumlarda olmayan politik temsilciliğin sonuçlarına ve dünya kamu oyunun duyarsızlığına göğüs gerebilirdi.

İkincil onemde, ama bir goç ulkesi olarak Sovyet Ermenistanının gelişmesi için esaslı öneme sahip bir şey de, Sovyetler için bölge düzenlemeleridir. Bundan dolayı, Sovyet Ermenistanından koparılmış Nahcevan ve Karabağ Ermeni bölgelerinin geri verilmesi, Sovyet Ermenistanı insan hakları hareketinin taleplerinden biridir.

Sovyet propagandası, Sovyet "halklar ailesinin" barış içinde bir arada yaşaması mitosunu yarattı. Gerçekte ise, Sovyet halkları arasındaki ilişkiler, harmonik olarak işlemenin dışında her tarzda yürütmektedir; çünkü tarihsel olarak ortaya çıkmış çatışmalar, genelgelerle ortadan kaldırılamaz. Ancak gerginliğin nedenlerinin sürmesi inkar edildiğinden ve açıkça tartışılması yasak olduğundan, çekişmemeler de aynı tarzda kabarmaya devam etmektedir: Var, ama resmen itiraf edilmemekte.

30'lu yıllardan buyana, sınırların çekilmesi ve bölgelerin ayrılması sorununu ele almaya cesaret eden her Sovyet Ermenisi, milliyetçi ve daha da kötüsü terörist olarak niteleme ve mahkum edilme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu şekilde, 31 Ocak 1979'da Sovyet Ermenistanı insan hakları savunucuları Stepan Satıkyan, Hagop Stepanyan ve Saven Bardassaryan, Moskova metrosuna sözde bomba sabotajı suçu ile açık duruşma olmaksızın mahkum edildikten sonra kurşuna dizildiler. Buna ilişkin olarak Sovyet insan hakları savunucusu ve Nosel barış ödülü taşıyıcısı Andrey Sacharov, baş sanık Satıkyan'ın sözkonusu tarihte Moskova'da olmadığını ve politik araç olarak şiddeti reddettiğini açıkladı.

Burada da, yurtdışı Ermenileri ile Sovyet Cumhuriyeti Ermenileri arasındaki daha iyi bir anlaşma, dunya çapında protestolarla, gelecekte boylesi "hukuksal yöntemlerin" kullanılmasının onlenmesine katkıda bulunabilir.

DİPNOTLAR:

1) "Talat Paşa Davası" (Der Prozeß Talaat Pascha), stenografik duruşma tutanağı, Berlin 1921, sayfa 68; Ermeni Soykırımı Mahkeme Önünde (Der Völkermord an der Armeniern vor Gericht) 2. ve 3. baskı, Göttingen, Viyana 1980, 1985

2) İçişleri Bakanı Talat'tan 15.9. 1915'de Halep'deki resmi makamlara: *"Halihazırda, hükümetin, fırkanın emri üzerine Türkiye'de oturan bütün Ermenileri tümüyle yok etme kararı aldığı bildirilmiştir. Bu emre ve bu karara karşı koyanlar vatandaşlıklarını kaybedeceklerdir. Kadın, çocuk ve hasta olduğuna bakılmaksızın, yok etme araçları ne denli trajik olursa olsun, duygulara ve vicdana kapılmaksızın, varlıklarına son verilmelidir." (Talat Paşa Davası'ndan, sayfa 133)*

Adolf Hitler, 22.8.1939'da Obersalzberg'de Alman askeri önderleri ile yaptığı bir görüşmede unutulan soykırımına atıfta bulundu: *"Bu şekilde ... ölü kafa birliklerini tüm Polonya kökenli ve o dili konuşan erkek, kadın ve çocukları merhamet etmeden ve acımaksızın ölüme gönderme emriyle hazırladım. Ancak bu şekilde ihtiyaç duyduğumuz hayat alanını kazanırız. Bugün Ermenilerin yok edilmesinden kim söz ediyor artık?"*

(Alman Dış Politikasına İlişkin Dosyalar 1919-45, Seri D, VII, Sayı 193, sayfa 171, Dipnot 1)

3) Alıntı: D. M. Lang, Christopher Walker; The Armenians, MRG-Report No. 32, sayfa 15)

4) "Yurtdışı Ermenileri İle Kültür İlişkileri Komitesi" ve insan hakları konusuyla ilgilenen batılı yazarların verileri, Bkz. D. M. Lang/Christopher Walker, age.

5) Ermeni Kilisesi Patriğinin resmi verileri

6) Bkz: 27.5.1979 tarihli "Berliner Sonntagsblatt" sayfa 9'da "Wenn hinten, fern in der Türkei...

DÜZELTME

Geçen sayımızda Ulusal Sorun'a ilişkin kararların aktarıldığı bölümde, TKP/ML(BOLŞEVİK) 4. Kongresi'nin oybirliğiyle onayladığı EĞİTİM NOTLARI'ndan alınan ve sayfa 13'te, 2. sütunun başında yer alan, *"... Yani bugün diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme hakkının savunulması, yarın ayrılma hakının savunulmasını beraberinde getirebilir. Dönme ve yerleşme hakkı daha bugünden bu bilinçle savunulmalıdır."* bölümü, 4. Kongre'de kabul edilen düzeltilmiş şekliyle değil; bir yanlışlık sonucu doğrudan taslak halinden aktarılmıştır. Doğrusu aşağıdaki gibidir. Düzeltir, özür dileriz.

"Yani bugün diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme hakkının savunulması, daha bugünden ayrılma hakkının savunulması anlamına gelir. Dönme ve yerleşme hakkı bu bilinçle savunulmalıdır."

Ezilen halkların mücadelesinden

GÜNEY AFRİKA / AZANYA

AFRİKA ULUSAL KONGRESİ (ANC) başkanı W. Mandela ile ırkçı Güney Afrika Hükumeti başkanı de Klerk arasındaki görüşmeler, her ikisinin de surdurduğu dış gezilerden sonra da devam ettirildi. Mandela ve de Klerk dış gezilerinden önce, ırkçı rejimi "reforme etme" konusunda anlaşmışlardı. Bu anlaşma, tum dunyada "olumlu bir adım" olarak değerlendirilmiş, Mandela ve de Klerk göklere çıkartılmışlardı.

Irkçı rejimi reforme etme konusundaki anlaşma, giderek daha da somutlaştırıldı ve taraflar kendi kartlarını ortaya sermeye başladılar. ANC adına görüşmelere katılan Mandela'nın en son "buyuk" reform adımı, ANC'nin silahlı mucadeleyi durdurması ve ülke içerisine artık silah sokmayacağını ilan etmesi oldu. Böylece ırkçı rejim, --ANC'nin tum reformizmine rağmen-- kendisi açısından, potansiyel olarak en tehlikeli olarak gorduğu beladan kurtulmuş oldu. Yine bu tavizci hukumet, ANC uzerinden siyah dirili emekçilerin mucadelesini pasifize etmek açısından onemli bir taviz daha koparmış oldu...

ANC ve Mandela, başından bu yana silahlı mucadeleyi ilk fırsatta kurtulunması gereken "üvey evlat", ırkçılığın onları zorladığı bir mücadele biçimi olarak görmüşler, bu anlamda hiç bir zaman reformculuğun sınırlarını aşmamışlardır. Siyah derili emekçilerin gelişen kitle mücadelesi karşısında ırkçı rejimin, iktidarını eski yönetim biçimleri ile devam ettirmesinin mümkün olmaması ve yeni yönetim biçimleri arayıp, rejimi küçük reformlarla kurtarma politikası, ANC'ye yıllardır beklediği fırsatı vermiş ve ANC'nin reformizminin yuzünü tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

ANC'nin bu taviz politikaları karşısında elde ettiği nedir? Çoğunlukla boş vaadler! Kısmen de zaten kaçınılmaz olan reformların ırkçı rejimin istediği tempoda adım adım uygulanması...

Hükümetin, ANC'nin silahlı mücadeleyi durdurma tavizinden sonra verdiği taviz, 1990 yılının sonuna kadar 1000 civarında politik tutuklunun serbest bırakılması, bazı eyaletlerde yürürlükte olan sıkıyönetimin kaldırılması ve bir de polise sınırsız yetkiler tanıyan "güvenlik yasaları"nın gözden geçirilmesi vaadidir.

Bütün bu uzlaşma politikalarının ve uzlaşma görüşmelerinin önemli bir handikapı vardır: O da, ırkçı rejimin tüm barbar saldırılarına, reformcuların tüm çabalarına rağmen bir türlü durdurulamayan ve sık sık kendiliğinden şiddete dayalı mücadeleyi gündeme getiren halk hareketidir. Özellikle reformcuların yardımı ile ırkçı rejim, şimdiye kadar faşist terörle bastıramadığı kitle eylemlerini pasifize edebilir. Fakat bu amacına kolay ulaşamayacağı da kesindir.

Bir asırdır ırkçı rejimin terörünü sırtında taşıyan siyah derili emekçileri, aynı teröristlerin iktidarda kaldığı ve terörist rejimin yıkılmadığı şartlarda, faşist ırkçı terörün olmayacağına inandırmak kolay olmayacaktır. Bunu ırkçı rejimde iyi bilmektedir. Bu nedenle; bir yandan reform vaadleri ile kitleleri aldatmaya, diğer yandan da emekçileri birbirine saldırtarak mücadelelerini bölmeye ve emekçilerin kışkırtma sonucunda birbirlerine karşı giriştiği çatışmalarda, "hakem" rolünü oynayarak terörünü resmileştirmeye çaba sarfetmektedir.

Son dönemde çeşitli kabilelere ve gruplara mensup siyah derili emekçilerin kışkırtılması sonucu çıkan bir çok kanlı çatışmalar oldu. Rejim, bu alanda hem kendi gizli örgütlerini, hem de siyah derililer içerisinde satın aldığı işbirlikçileri, en başta da kabile reislerini kullanmaktadır.

Bugün ne yazık ki reformculuğun karşısında duran, yığınlara tek doğru gerçek alternatifi gösterecek, yığınların kendiliğinden devrimci çıkışlarını silahlı devrim yoluna kanalize edecek somut komünist bir alternatif yoktur.

Reformculuğun karşısında kendini alternatif olarak sunan ve silahlı mücadeleyi ırkçı rejimi devirecek mümkün olan tek alternatif gören PAC (Pan Afrikanist Kongresi) gibi küçükburjuva radikal akımlar vardır. PAC'ni ANC'den ayıran en önde gelen farklılık, ANC'nin tersine PAC'nin beyazlarla –ister emekçi isterse de burjuva olsun– her türlü ortak örgütlenmeyi ve ittifakı reddetmesidir. PAC'nin hedefi, beyaz egemenliği yıkmak ve siyah Afrika ulusunu iktidara getirmektir.

Bu türden bir ezilen ulus/ırk milliyetçiliğinin demokratik bir yönü de olsa, farklı ırklardan emekçileri tersten bölerek siyah emekçilerin ulusal ve sınıfsal kurtuluşuna götüremeyeceği açıktır.

Kurtuluş, bir devlet sınırları içerisinde tüm uluslardan ve ırklardan emekçilerin silahlı devrim yolunda ortak orgutlenmesi ve ortak mücadelesiyle gerçekleşebilir!

Başka türlü değil...

KAMBOÇYA

KAMBOÇYA'nın yakın tarihi, bir iç savaş tarihidir. 1979 öncesinde iktidarı ele geçiren Kızıl Kmerler, komünizm adına bağımsızlıkçı, burjuva milliyetçi bir politika izliyorlardı. Burjuva milliyetçi bir çizgide de olsa Kızıl Kmerlerin bağımsızlıkçı çizgisi, bölgede kendi çıkarları doğrultusunda "istikrar" isteyen emperyalist güçleri, özellikle emperyalist büyük güçleri rahatsız ediyordu.

Bu rahatsızlıktan radikal olarak kurtulma yolunda en hızlı davranan emperyalist büyük güçlerden Rus sosyal-emperyalizmi, bolgede yerel güç olmaya çalışan ve Rus sosyal-emperyalizminin sadık izleyicisi olan Vietnam'ı, Kızıl Kmerlere karşı askeri bir harekata sürükledi. Vietnam askerleri, 1979 yılında Kamboçya'ya girdiler, başkent Pnom Pen'i ve ülkenin buyük bir bölümünü işgal ettiler.

İşgalin hemen ertesinde, hem emperyalist dünyada, hem de Kamboçya'daki güçler arasında yeni ittifaklar oluştu: Bir yanda Rus sosyal-emperyalizmi, Doğu Bloku ve Vietnamlı gericiler; diğer yanda "düşmanımın düşmanı dostumdur" sloganını ilke edinen Çinli üç dünyacı karşıdevrimciler ve ABD emperyalizmi... Ülke içerisinde ise, Vietnam ordusu ve Kamboçyalı uşakları bir yanda; Kızıl Kmerler ve –Kızıl Kmerler iktidarda iken en güçlu düşmanlarından olan, ama düşmanlığın bir kenara bırakıldığı– Prens Siyanuk'a bağlı güçler diğer yanda...

Kızıl Kmerler ve Prens Siyanuk'un oluşturduğu koalisyonu, ABD emperyalizmi başka alternatifi olmadığı ve kendi çıkarına hizmet ettiği ölçüde destekledi. Bu desteğin en önemli parçasını tabii ki askeri "yardım" oluşturuyordu. ABD emperyalizminin yıllık "yardım"ı 15 milyon Dolar civarında idi.

1979'dan 1989'a kadarki on yıllık sürede, ülke içerisindeki hiç bir koalisyon kesin bir üstünluk elde edemedi, ama askeri açıdan iç savaşta güçlenen, kurtarılmış bolgelerini sürekli olarak genişleten, kitleler içerisinde politik etkinliğini arttıran esas güç Kızıl Kmerler oldu.

1989'da Kızıl Kmerler, özellikle ormanlık alanlarda yürüttukleri gerilla savaşından, güçlerinin ve etkinliklerinin artmasına paralel olarak, düzenli savaş taktiklerine geçmeye başladılar ve askeri açıdan başkent Pnom Pen'i ele geçirmeyi en yakın hedefleri olarak ilan ettiler.

Vietnamlı revizyonistler için savaş, tum çabalarına rağmen askeri açıdan

kazanılamamıştı ve yakın gelecekte de savaşın askeri olarak kazanılacağını gösteren önemli bir gelişme de beklenmiyordu. Uluslararası planda da revizyonist blokun parçalanması sonucunda, Rus sosyal-emperyalizminden şimdiye kadar gördükleri destek seviyesinde yardım da alamadıkları için, 1989'da Kamboçya'dan geri çekilme kararı aldılar. Fakat meydanı boş bırakmamayı da ihmal etmediler. Sayıları üç bin çivarında olan askeri "danışmanlarını" Kamboçya'da bıraktılar. Şimdi bu "danışmanlar", doğrudan Vietnam'ın çıkarlarının gözcülüğünü yapıyorlar.

Vietnam destekli merkezi hükümetin 90.000 askeri gücü olmasına ve 44.000 civarında askeri güce sahip olan Kızıl Kmerlere göre sayısal bir avantaja sahip olmasına rağmen; Kızıl Kmerler örgütlülük, tecrübe, kitle desteği seviyesi bakımından daha üstün durumdadırlar. Bu üstünlükleri ile de merkezi iktidarı ele geçirmeye dahada yaklaşan Kızıl Kmerlerin bu durumu, ABD emperyalizmini yeni koalisyon rayışlarına itmiştir.

ABD emperyalizmi, Dışişleri Bakanı J. Baker'in deyimiyle "Kızıl Kmerlerin iktidara yeniden dönüşünü engellemek için her şeyi yapmayı" (Der Spiegel, 31/90, sayfa 106) yeni taktiklerinin temeli haline getirmiştir. Bu konuda Rus sosyal-emperyalizmi ile fikir birliğine de sahiptir...

Şimdilik ABD emperyalizmi, Rus sosyal-emperyalizmi ve Vietnamlı revizyonistler Kızıl Kmerlerin dışta tutulduğu, Kamboçya'daki tüm diğer etkin güce sahip tarafların görüşme masasına oturarak, ortak bir koalisyon hükümeti oluşturma konusunda anlaşmış durumdadırlar. Ancak "evdeki hesap çarşıya uymaz" ise, yeni koalisyonların oluşması kaçınılmaz olacaktır.Bugün merkezi iktidarın karşısında en tehlikeli güç olarak görünen Kızıl Kmerler, şimdiye kadar lafzına sahip çıktıkları sosyalizm idealinden de vazgeçtiklerini resmen de açıklamışlar, burjuva gerçek yüzlerini açıkça ortaya koymuşlardır. Kızıl Kmerlerin başkomutanı Son Sen'e göre, Kızıl Kmerler artık "liberal parlamenter bir demokrasi, hür pazar ekonomisi ve Budizmin yeniden doğumu için karar kılmışlardır." (adı geçen dergi)

Kamboçyada çözüm; ne emperyalist koalisyonlarda, ne de burjuva milliyetçiliğinde yatmaktadır. Çözüm, geri bir tarım ülkesinde tüm diğer emekçileri her türden emperyalist güce karşı mücadelede birleştirecek ve Kamboçya'ya gerçek demokrasiyi getirecek olan işçi sınıfının, Komünist Partisi önderliğindeki Demokratik Devrim mücadelesinde yatmaktadır! ■

Sınıflarüstü saf "demokrasi", masum devlet ve Gladio!

HER şey, 1971 yılından bu yana Türkiye-Kuzey Kürdistan'da süregelen "kontr-gerilla" tartışmaları ile değil de, bu yakınlarda İtalya'da bir savcının görevi sırasında karşılaştığı raslantı (!) ile başladı!..

Görevi gereği kovuşturduğu olaya ilişkin elindeki ipuçlarını izleyen savcı, sonuçta, görevlisi olduğu İtalyan devletinin içinde yuvalanmış "gizli" bir örgüte ulaştı: GLADİO (Kılıç)...

Savcı bulgusunu ortaya koyup, gerçeği "aydınlattığında" aydınlıktan ölümüne korkan Gladio'nun yarasaları çığlık çığlığa kaçıştılar...

Savcının, beklenmedik bulgusu karşısında (aynı basın toplantısında) ilkin örgütün varlığını kabullenmeyen İtalyan başbakan, ardından (ne olduysa?) "evet vardı, ama 1972'de dağıtıldı" diyerek, ipe un serdi... Sonunda başbakan bir avurdundan ötekine dolaştırdığı baklayı çıkardı...

Sözkonusu örgüt, 1949 yılında İtalya NATO'ya katılırken, NATO kurmaylarınca dayatılan bir "ek" koşul gereğince kurulmuştu. Örgüt, bugün de varlığını ve çalışmalarını sürdürüyordu...

İtalyan başbakanını bu "içli" itiraflara sürükleyen duyguların kaynağı neydi? Her şey gerçekten savlandığı gibi "raslantı" ile mi açığa çıktı? Yoksa, savcıyı "Gladio"ya götüren olay, (Aldomoro'nun Kızıl Tugaylarca öldürülmesinden önce rehin tutulduğu evin duvarında 15 yıl sonra bulunan belgeler!?!) ve ipuçları, ABD'ye "değişen dengeler içerisinde, bundan böyle sana gereksinmemiz yok" duyurusunu yapmak isteyen "güçlerce" savcının çalışma alanına mı bırakıldı?

İkinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra ABD emperyalistlerinin öncülüğünde, SSCB ve sosyalist kampa karşı başlatılan "soğuk savaş"ın başlarında bütün NATO devletlerinde kurulduğu anlaşılan "Gladio"nun kırk yıl sonra(!) raslantı ile (!) İtalya'da (!) gün ışığına çıkması, doğrusu sansasyon meraklısı "özgürlükçü dünya" meftunları için, "bomba" gibi olay... Ama ne varki, emekçi yığınlar için böylesi "bomba" olaylar, epeydir kabak tadı vermeye başladı ve sınıf bilinçli işçiler için, AT'lı emperyalistlerin çaylakça sahneledikleri "Gladio" kabaresinin altında yatan çapanoğlu sır değil! Sosyal-emperyalist kampın kendi içinde çökerek iflasından sonra, Batılı emperyalistlerin aralarında kerhen oluşan iğreti "denge" döneminde "Gladio"nun ipliğinin pazara çıkarılması, kalıcılığı üzerine yüz kızartıcı yeminler edilip övgüler düzülen "birlik ve barış" kisvesinin altında emperyalistlerin ekonomik, siyasi, askeri bütün alanlarda kıyasıya sürdürdükleri, dünya pazarlarının yeniden paylaşımı için iç dalaşlarının dışa vurumundan başka bir şey değildir. Önümüzdeki dönem emperyalizmin eşitsiz gelişme yasasına koşut olarak, iyice kızışarak sürecek olan bu it dalaşı "özgürlükçü" emperyalist burjuva demokrasisinin daha pek çok iç birliğini dışa vurarak, "özgürlükçü" dünyanın üzerinde yükseldiği öteki saçayaklarını da gözler önüne serecektir.

İtalya'da, İtalyan emperyalist burjuvalarınca oynanan "Gladio" kabaresi, kısa bir süre sonra, AT'ın parlamento sirkinde de sahnelendi... Topluluk parlamentosu, "Topluluk ülkelerinde "Gladio"ların soruşturularak suçluların yargılanmasını" kararlaştırdı(!) Emperyalistler, oldum olası açık ve dolaysız konuşamazlar... Onların bütün sözleri, özellikle kararları gerçeğin diline çevrilmeye muhtaçtır...

Topluluk parlamentosunun aldığı kararın anlamı şudur: Yeni oluşan güya sürekli, kalıcı barış(!) ortamında, Topluluk ile ABD'nin çıkarları hızla yoğunlaşıp, derinleşen bir çatışma sürecine girmiştir...

Bu çatışmada başarılı olabilmek için, topluluk üyeleri ABD ile önceki dengeye göre kurulmuş ilişkileri yeni koşullara göre yeniden düzenlemelidirler. Öyleyse, Topluluğun NATO'lu üyelerinde, aynı zamanda ABD'nin gözü, kulağı da olan "Gladio"ların bugünkü biçimi ile varlığına, dolayısıyla, ABD'nin topluluğu içeriden denetimine hemen son verilmelidir.

Topluluğun NATO'lu üyeleri ABD'nin "Gladio" kamburundan kurtulurken, deşifre olmuş bir avuç işkenceci, sabotör, ırz düşmanı cani Gladyatörü yargılayıp mahkum ederek halk nezdinde devletin güven tazelemesini sağlamalıdır!

NEDİR GLADİO?

İkinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra, dünyanın genel durumunu gözönüne getirelim: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, faşizmi ezmekle kalmamış, savaş öncesinde sıkıştığı emperyalist ablukayı parçalamış, tek ülke sosyalizmi, Doğu Avrupa'dan Çin'e dek uzanan geniş bir alanda, emperyalistleri ürküten görkemli bir sosyalist kampa dönüşmüş...

Emperyalist-kapitalist ülkelerde faşizm, özellikle Avrupa'da yığınların kapitalist sisteme güvenini yıkmış; sosyalizm ve demokrasi mücadelesi doruğuna ulaşmış, onun örgütlü güçleri bir dizi ülkede siyasal iktidarın eşiğine gelmiş; sömürgelerde, ulusal bağımsızlık hareketleri yükselmiş...

Emperyalist-kapitalist iktidar sahipleri yönetme zorluğunun doğurduğu derin bir korku içindeler. Gladiolar, işte böyle bir ortamda NATO devletlerinin içinde, ülke devrimlerine karşı "kontr-gerilla" şeklinde yuvalanıyorlar. Batı Avrupalı emperyalistler, kapıldıkları derin sınıfsal korkularından dolayı, NATO kurmaylarının dayattığı "GLADİO" koşulunu, ABD'nin kendilerini içeriden denetlemeyi ereklediğini de bilerek kabulleniyorlar.

İtalyan başbakanının "Gladio bize NATO anlaşmasına ek anlaşma olarak dayatıldı, o dönem bunu kabullenmek zorunda idik..." derken, Avrupalı emperyalistlerin o dönemki açmazlarını dillendiriyor. Denize düşenler yılana sarılıyorlar...

GLADİOLARIN KURULUŞ GEREKÇELERİ

NATO ve CIA şefleri ile, onların çömezlerine göre, "Gladio"ların kuruluş gerekçeleri; "Komünist saldırı ve işgale karşı, gerilla yöntemleri ile vatan savunması..." Sözkonusu örgütler NATO devletlerinde, 1940 sonları ile 1950 başlarında (devletlerin NATO'ya katılım sırasına göre) peyderpey kuruluyorlar. Anılan dönemde emperyalistlerin, sosyalist kampa karşı "savunma" adı altında saldırı önlemlerine başvurmalarında yadırganacak bir şey yoktur. Nitekim NATO bu önlemlerin askeri alanda yoğunlaşmış anlatımıdır. Ama burada yadırgatıcı olan, Gladio'nun tek işlevinin "Kızıl ordunun saldırı ve işgaline karşı vatan savunması" olduğu savıdır. Bu, kaba bir aldatmacadır. Çünkü, o dönemde dünyanın hiç bir ülkesine karşı, SSCB ve sosyalist kamptan yönelen hiç bir saldırı ve işgal tehditi yoktur. Bunun, bir parça düşünce sahibi herkesin kolaylıkla anlayabileceği yalın nedeni şudur:

1940 sonları ile 1950 başlarında SSCB'de siyasal iktidar, Sovyet proletaryasının siyasal iktidarıdır ve proletaryanın dünya görüşünde; Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretilerinde devrim ihracının yeri yoktur. Proleter devrimler proletaryanın esas olarak kendi iç dinamizmine dayanıp, kendi öz gücüne güvenerek gerçekleştirmek zorunda olduğu devrimlerdir. Proletaryanın dünya görüşü, Marksizm-Leninizm, işçi sınıfı, emekçi yığınlar ve insanlığın toplumsal kurtuluşunun toplumbilimidir. Bu bilim, toplumun gelişimini belirleyen nesnel yasaların toplumsal seyrinin ürünü olarak oluşup gelişir ve ürünü olduğu yasalara sadık kalır. İşte bu nesnel yasalar dizgesi içindeki "olgunluk yasası" dışarıdan zoru, devrim ihracını yasaklar. Bu tabii ki uluslararası proletaryanın ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri, ekonomik dayanışmasını dışlamaz. Ulusal proleter güçlerin örgütlü özgür iradelerine ilişilmediği sürece hiç bir sorun yoktur. Kuşkusuz bu gerçeklik, emperyalistleri bağlamaz. Cami ne kadar geniş olursa olsun, imam bildiğini okur... Emperyalistler kendi saldırgan ilhakçı doğalarından dolayı, nitelikleri ne olursa olsun, hasımlarını da kendileri gibi düşkün görürler...

GLADİOLARIN GERÇEK KURULUŞ GEREKÇELERİ

Kundakçı cinayet şebekeleri "Gladio"ların kuruluş gerekçeleri ve işlevlerine ilişkin, emperyalist şefler ve çömezlerinin öne sürdükleri "dışarıdan gelecek bir saldırı ve işgale karşı vatan savunması" savının tümüyle temelsiz olduğu; bu örgütlerin, bütünüyle iç gerekçelerle kuruldukları su götürmez bir gerçektir. Şebekelerin kuruluş gerekçelerinin başta geleni; NATO ülkelerinde gelişen demokrasi ve sosyalizm hareketlerinin örgütlü güçlerini dağıtıp ezmektir. Tarihsel olarak miyadını çoktan doldurmuş olan emperyalist kapitalist sınıfların, sosyalizm ve demokrasi hareketinin örgütlü ve potansiyel güçlerine karşı, toplumsal yaşamın olağan araç ve yöntemleri ile savaşması, bununla yetinmesi olanaksızdır...

Emperyalistlere ve yerli uşaklarına, varlıklarını sürdürebilmek için "faili meçhul" sabotajlar, siyasal cinayetler, toplu kırımlar, işkence tezgahları gereklidir. Erek açıktır: Devlet eliyle gerçekleştirilen bu eylemlerin sonuçlarını, yine devlet olanakları ile "antikomünist" propaganda ve ajitasyon malzemesi olarak kullanıp, işçi sınıfı ve emekçi yığınlara sosyalizm ve demokrasi mücadelesini, onun örgütlü güçlerini, genel olarak komünist ideolojiyi kötüleyip karalamak! Sosyalizm ve demokrasi hareketinin örgütlü güçleri ile işçi sınıfı ve emekçi yığınları birbirinden yalıtık tutmak...

İşte, Gladioların gerçek kuruluş gerekçeleri ve öncelikli işlevleri budur. Gladiolar, bu alçakça ereğe materyal yaratan devlet örgütleridir. Bu örgütler, bu ülkelerde devrimci güçlerin siyasal iktidarı ele geçirmelerini engellemenin sigortalarıdır.

Gladioların işlevlerinin kapsamı ve yoğunluğu, NATO ülkelerinin iktisadi nitelikleri ve toplumsal yapılarına, ülkelerdeki sınıf çatışmalarının boyutuna ve seyrine, sosyalizm ve demokrasi hareketinin bilinç ve örgütlülük düzeyine göre değişkenlik göstermiştir. Örgütlerin, İtalya dışında, NATO'nun emperyalist ülkelerinde etkinlikleri sınırlıdır. Sözkonusu ülkelerde (Fransa, İngiltere, Benelüks ülkeleri, Norveç, İzlanda, Kanada, Almanya), tekellerin dünya pazarlarından sağladıkları emperyalist sömürünün bir bölümünün, sosyal yardım ve göreceli olarak yük-

İzlanda, Kanada, Almanya), tekellerin dünya pazarlarından sağladıkları emperyalist sömürünün bir bölümünün, sosyal yardım ve göreceli olarak yüksek tutulan ücretler üzerinden, sus payı olarak işçi ve emekçi yığınlara dağıtılması, bu ülkelerdeki, özellikle işçilerin, bağımlı ülkelerdeki sınıf kardeşlerinin sırtlarından sömürülen artık değerlerden kendilerine aktarılan payı "güle oynaya" yiyerek, onların bir bölümünün giderek burjuvalaşmaları, sendikal hareketin başının bu unsurlarca tutulması sonucu, sınıf çatışmaları tavsamış, emperyalist siyasal iktidarları ve toplumsal sistemi tehdit eder boyutta devrimci sınıf hareketleri gelişememiş, dolayısı ile "Gladio"lar da buralarda daha çok "kınlarında" kalmışlardır...

İtalyan gladiosunun azgınlığı, İtalyan işçi sınıfı ve emekçi yığınlarının, üzerlerinde süregelen modern revizyonist İKP'nin ideolojik ve örgütsel denetimini kendiliğinden sık sık aşarak, İtalyan emperyalist burjuvazisinin siyasal iktidarını sarsıp, tehdit eden atılımları ile, Kızıl Tugaylar vb. devrimci örgütlerin eylemlerinden kaynaklanmıştır.

NATO'nun, emperyalizme bağımlı, iktisaden geri ülkelerinde (Portekiz, İspanya, Yunanistan, Türkiye-Kuzey Kürdistan) cinayet şebekelerinin işlevleri ülkelerin somut koşullarına göre, CIA tarafından geliştirilip yoğunlaştırılmıştır. Bu ülkelerde, sınıf çatışmaları, sosyalizm ve demokrasi mücadelesi, emperyalist ülkelere kıyasla daha keskin ve güçlü, sosyalizm ve demokrasi hareketlerinin orgutlü ve potansiyel güçleri dinamik ve atılgan, mücadelenin alanı ve boyutları geniştir. Bu ülkelerde sosyalizm ve demokrasi mücadelesinin potansiyel güçlerinin kendiliğinden hareketleri hemen her zaman genel mücadelenin örgütlü güçlerini aşarak, (olgunlaşmış gerçek sınıf örgütleri yoktur) emperyalizme bağımlı siyasal iktidarları fena halde hırpalamaktadır. Emperyalizme bağımlı siyasal iktidarlar, sosyalizm ve demokrasi mücadelesinin örgütlü ve onları aşarak patlayan potansiyel güçlerinin kendiliğinden hareketleri karşısında bir çok halde, tarihsel açıdan miyadını çoktan doldurmuş iğreti, göstermelik, parlamenter biçim ve konumları ile tutunamayıp çözülerek yönetemez duruma düşmektedirler.

CIA'nın, bağımlı ülkelerdeki cinayet şebekelerine yüklediği geliştirilip yoğunlaştırılmış işlevin püf noktası buradadır. Emperyalizme bağımlı ülkelerde, sosyalizm ve demokrasi hareketinin ezilmesi, hareketin örgütlü güçleri ile potansiyel güçlerinin birbirinden yalıtık tutulmasının yanısıra, özünde buna bağlı olarak, emperyalist sümürünün derinleştirilip yoğunlaştırılarak sürdürülmesi, ülke pazarının IMF ve Dünya Bankası'nın yaptırımcı kararlarına göre harmanlanması zorunluluğu vardır. Bütün bunlar, bu ülkelerdeki siyasal iktidarlar ve genel olarak devletlerin biçimleri ile oynamayı, onları amaçlara uygun duruma getirmek için, yeniden düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluğun siyasal plandaki yansıması, askeri faşist diktatörlük ve cunta yönetimi ve bugün Türkiye-Kuzey Kürdistan'da sü regelen, faşist cunta yönetiminin "sivil" süregenidir... Kemalist faşist Türk devletinin, on yılda bir, parlamento kalıbından, cunta kalıbına; yeniden ama bir öncekine göre iyice büzülüp kuşa çevrilmiş parlamento kalıbına aktar-dönder edilmesinin hikmeti buradadır...

"Gladiolar" bu ülkelerdeki siyasal iktidarların ve devletlerin *biçimlerini* emperyalistlerin istemlerine göre yeniden biçimleyip düzenlemenin siyasal ve toplumsal-psikolojik ortamını yaratıp yönlendirmenin araçları olan devlet örgütleridirler.

GLADİO VE DEVLET

Emperyalist-kapitalist iktidar sözcüleri ve onların denetimindeki kitle iletişim araçları (basın ve TV-Radyo tekelleri) herbiri, kaba aldatmaca, düzeysiz propagandadan oluşan demeç ve yayınlarında bütün çabalarını, özenle Gladio ile devleti birbirinden ayrı göstermeye yoğunlaştırıyorlar. Oysa, gerçek kuruluş gerekçeleri "dışarıdan gelecek bir komünist saldırı ve işgale karşı vatan savunması" gibi "soylu"(!!) savlarla süslenerek örtülmeye çalışılan, ama gerçekte ülkede gelişen sosyalizm ve demokrasi hareketinin örgütlü güçlerini dağıtıp ezmenin, bu güçler ile işçi ve emekçi yığınları yalıtık tutmanın önde gelen araçlarından biri olan bu cinayet, toplu kırım, sabotaj, işkence şebekeleri devletin içinde, devlet çarkının belirleyici dişlilerinden biri olarak yuvalanıp örgütleniyorlar: Şebekelerin çekirdek kadro gereksinimleri, devletin temel kurumu ordu içinden sağlanıyor ve örgütün beyni ve omurgası bu temel kurumun seçkinlerinden oluşturuluyor. Gladio da emperyalistler ve yerli işbirlikçilerinin burjuva devlet yapılarında kaçınılmaz olarak geliştirdikleri "modern" baskı ve şiddet biçiminin örgütsel ifadelerinden biridir. İşçi sınıfı ve emekçi yığınlar üzerinde sürekli bir baskı ve şiddet aracı olan burjuva devletin bugünkü niteliğini belirleyen Gladio tipi örgütlerdir de. Varlıkları, parlamento, anayasal yargı organları ve siyasal partilerden gizlenen Gladiolar "yasalar üstü" konuma sahiptirler. Bu örgütler için, amaca ulaşabilmek için her türlü yol, yöntem ve araç geçerlidir...

Şimdi devletten dışlanmaya çalışılan Gladioların emperyalist dünyada devletler arası gizli bağların ana halkaları olmak gibi bir başka temel özelliği de vardır. Bütün NATO devletlerinde (NATO genel kurmayı adına) CIA tarafından örgütlenip, eğitilerek finanse edilen ve doğal olarak CIA ile sürekli bir eşgüdüm içerisinde çalışan Gladio, ABD emperyalizminin burjuva devlet örgütlenmesi "kültürüne" katkı olarak geliştirdiği başta gelen olgulardan biridir. Bu olgu, emperyalistlerin, metropollerde ve bağımlı ülkelerde gelişen demokrasi ve sosyalizm hareketlerine karşı onlarca yıldır geliştirdikleri makyavelist yöntemin deney birikimlerinin örgütsel sonucudur.

İşte kanıtı: Silahlı kuvvetler dergisinin Eylül 1971 sayısında yayınlanan makalesinde, özel harp dairesi eski başkanlarından orgeneral Cihat Akyol bakın neler söylüyor:

"Bazı ahvallerde (durumlarda /BN) *propaganda için istismar edilmek üzere tertipler düzenlenir. İsyancıların yaptığı izlenimi verilerek, yağma ve katliam, ırza tecavüz olayları ele alınabilir. ... Halkı mukavemetçilerden* (direnişçilerden /BN) *ayırmak için sanki ayaklanma kuvvetleri yapıyormuş gibi, mücadele kuvvetlerince zulme kadar varan halka haksız muamele örnekleri sahte operasyonlara başvurulması tavsiye edilir." (Aktaran Yüzyıl dergisi)*

Cihat Akyol vb. "vatanperverlere" böylesi cinlikleri öğretenler de, emperyalist efendileri CIA. Bunun kanıtı da şu:

"FM 31-15 işaret ve Mayıs 1961 tarihli AMERİKAN SAHRA TALİMNAMESİ, tercüme edilerek ST 31-15 işaret ve Ocak 1965 tarihinde "GAYRİ NİZAMİ KUVVETLERE KARŞI HAREKAT" adı altında ve Org. Ali KESKİNER imzası ile Türk Silahlı Kuvvetlerine uygulanmak üzere dağıtılmıştır. ST 31-15 işaretli "GAYRİ NİZAMİ KUVVETLERE KARŞI HAREKAT" adlı bu talimnamede sahife 1, madde 2, fıkra a'da: "Gayri nizami kuvvetler, gayri nizami faaliyetler ve gayri nizami kuvvetlere karşı harekat gibi müşterek (ortak /BN) *deyimlerde kullanılan "gayri nizami"* (düzensiz /BN) *terimi, her tipten gayri nizami harekatı anlatmak için kullanılmıştır." denilmekte ve "gerilla, çeteci, asi, yıkıcı, mukavemetçi, tedhişçi, ihtilalci ve benzeri personel, teşekkül ve unsurları içine alır." şeklinde tanımlama yapılmaktadır. ... Sahife 4, madde 5, fıkra*

müşekkel (şekli, kılığı düzgün olan / BN) *unsurlardan terekküp eder* (oluşur /BN)." *"AÇIK FAALİYET GÖSTEREN UNSURdan kastedilen amaç, komando birlikleri olup, sözü edilen talimnamede Alay çapında bir birliğin kuruluş şeması verilmektedir. Şemada ilginç olan, Alay ve Tabur seviyesinde "siyasi şube müdürlükleri" bölük seviyesinde siyasi müdürlüklerin kurulmuş olmasıdır. Talimnamede GİZLİ FAALİYET GÖSTEREN YERALTI UNSURU ise, 12 Mart'tan sonra sahneye çıkarılmış olan "KONTR-GERİLLA ÖRGÜTÜ"dür. Gene talimnamede YERALTI UNSURunun hücre şeklinde kurulması önerilmekte ve bir kuruluş şeması verilmektedir. Sivil bir örgütlenme şeklinde idari taksimata* (bölüme /BN) *uygun kurulan hücrelerde TEDHİŞ, SABOTAJ ve GİZLİ HABER ALMA AJANLIKLARI bulunmaktadır. ... ST 31-15 "GAYRİ NİZAMİ KUVVETLERE KARŞI HAREKAT" adlı talimnamede, açık ve sinsi GAYRI NİZAMİ faaliyetler arasında: (sahife 6-8 de, -ADAM ÖLDÜRME-BOMBALAMA-SİLAHLI SOYGUN-İŞKENCE-KÖTÜRÜM HALE GETİRME-ADAM KAÇIRMA SURETİYLE TEDHİŞ VE OLAYLARI TAHRİK-MİSİLLEME VE REHİNELERİN ALIKONULMASI-KUNDAKÇILIK-SABOTAJ -PROPAGANDA VE YALAN HABER YAYMA-ZORBALIK-SANTAJ sayılmakta ve 10. sahife madde 9 b'de; "BİR GAYRİ NİZAMİ KUVVETİN YER ALTI UNSURLARI KAİDE OLARAK KANUNİ STATÜYE SAHİP DEĞİLLERDİR" denilmektedir." (Talat Turhan-Bomba Davası, Savunma 1, sayfa 133, 136, 137, 138)*

TÜRKİYE-KUZEY KÜRDİSTAN'DA GLADİO: "ÖZEL HARP DAİRESİ = KONTR-GERİLLA"

Faşist devletin resmi sözcülerine bakılırsa, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da böyle bir örgüt yok.(!) Bir yanda işçi sınıfının, genel grev yasağını kırarak yükselen kendiliğinden hareketi ve toplumun bütün katmanlarında patlama noktasına doğru yükselen yoğun hoşnutsuzluk; öte yanda Kuzey Kürdistan'da içten içe harlanan ulusal bağımsızlık hareketi ve ortada bu olgular karşısında kendi anayasalarını kevgire çevirmiş, ortalıkta pisliğine basmış ayılar gibi dolaşırken, her şeyi kırıp döken yönetmekten aciz, bir avuç "yönetici". Böyle bir durumda faşist Türk devleti, "Gladio"suz yapabilir mi? Faşist Türk devleti "kontr-gerilla" sız olamaz. İşte tam da bu zorunluluktan dolayı kemalist faşistler, minareyi kılıflama çabalarını (Gladio skandalından sonra) kibar haydutlara özgü bir suçüstü telaşı içinde sürdürüyorlar. Ama artık takke düştü, kel göründü. Dost ve müttefiklerinde olduğu gibi, faşist Türk devletinin içinde de bu örgüt var! Lüxemburg başbakanının "dostluğa" yaraşmayan bir açıklıkta söylediği gibi, "Gladionun Türkiye'deki adı KONTR-GERİLLAdır."

Türk "Gladio"su ÖHD-KONTR-GERİLLA'NIN, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da, sosyalizm ve demokrasi hareketinin örgütlü güçlerini dağıtıp ezmek, genel mücadelenin örgütlü ve potansiyel güçlerini birbirinden yalıtık tutmak, emperyalizmin ülkedeki sömürüsünü derinleştirip yoğunlaştırmak için Türk devletini yeniden düzenleyip biçimlemenin siyasi ve toplumsal-psikolojik ortamını, gerekçelerini yaratmak yönünde gerçekleştirdiği eylemlerinin yoğunluğu, faşist Türk polisinin ve adliye kurumlarının arşivlerinde yığılan "faili meçhul" çapul, siyasi cinayet, işkence, toplu kırım, sabotaj, dosyalarıyla kanıtlıdır!

• • •

6-7 Eylül 1956'da İstanbul'da Rum ve Ermeni azınlıklara karşı düzenlenen yağma, çapul...

1960'ların ikinci yarısında, öğrenci gençliğin emperyalizme ve faşizme karşı yükselen savaşımına karşı baskı gösteren siyasi cinayetler ve kışkırtmalar...

1960'ların sonları ve 1970 başlarında öğrenci gençliğin yanı sıra işçi sınıfı ve emekçi yığınların siyasal iktidara karşı ivme kazanan kendiliğinden hareketi karşısında onları demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin örgütlü güçlerinden yalıtık tutmaya, pek çok yanıyla deneyimsiz ve güçsüz olan genç devrimci ve komünist örgütleri, hiç de hazır olmadıkları bir durumda, karşı-devrimin belirlediği ve doğal olarak güçlü olduğu koşullarda faşist devlet güçleri ile sıcak savaşa çekmeye, öte yandan faşist Türk devletinin biçimini ülkede süre gelen emperyalist sömürüyü derinleştirip yoğunlaştırmaya elverişli duruma getirebilmenin siyasal, toplumsal-psikolojik koşullarını oluşturmaya yönelik olarak peşpeşe düzenlenen "faili meçhul" sabotajlar (Marmara araba vapuru, Sirkeci tren istasyonu, Kültür Sarayı yangınları vd.) ve siyasi cinayetler...

12 Mart 1971'de, "dışarıdan gelen komünist saldırı ve işgale karşı" değil, ama içeriden kabarıp yükselerek faşist Türk devletinin gövdesini döven devrimci dalgadan "kapitalist vatanı" kurtarma harekatı: Cunta...

Ve CIA'dan aylıklı kontr-gerillanın, yurtsever-devrimci örgütlere karşı, eşitsiz koşullarda, Kızıldere'den Nurhak dağlarına, ODTÜ kampüslerinden Gemerek'e dek Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın dört bir yanında sürdürdükleri operasyonlarda kıyasıya süren çarpışmalarda toprağa düşen devrimciler...

Aynı dönemde, CIA'nın beslemeleri Kuzey Kürdistan'da sürdürdükleri operasyonlardan birinde, Vartinik'in Mirik mezrasında, Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimine en ağır darbeyi vurdular... Orada devrim boynundan yaralandı. TKP/ML'in kurucusu İbrahim Kaypakkaya tutsak edildi. O, daha sonra Diyarbekir zindanında, Ali ELVERDİ ve Fehmi ALTINBİLEK gibi kökleri ve ruhları Atlantik'in öte yakasında, maşa gövdeleri burada olan kontr-gerillanın "münevver ve mümtaz" veletleri tarafından katledildi!

1 Mayıs 1977, Maraş, Çorum, Sivas ve Malatya toplu kırımları...

Binlerce siyasi cinayet ve bütün yaşamları, bir sonraki gün için geçim gereksinimlerini sağlama çabası ile sınırlı emekçilerden, "kim vurduya" giden yüzlercesi...

Bir öncekine göre, bilinç ve örgütlülük düzeyi daha yüksek, potansiyel güçlerinin kendiliğinden kabarışı daha yoğun, sosyalizm ve demokrasi hareketi karşısında tel tel dökülen faşist Türk devletinin ve kapitalist vatanın 12 Eylül 1980'de yeniden "kurtarılmasından" sonra, kemalist faşistlerin sosyalizm, demokrasi ve Kürt ulusal kurtuluş hareketinin örgütlü güçlerine karşı giriştiği alçakça saldırıları, belleklerde bütün canlılığıyla duruyor...

Ve bu saldırılar, bugün de saydam parlamento kılıfı altında aralıksız sürüyor. Süren saldırının trampleni "ÖHD-Kontr-gerilla"dır!

SORUNUN ÇÖZÜMÜ NE?

İtalyan emperyalist burjuva siyasal iktidar yöneticilerinin, Gladio sorununu bilinçli ve tasarımlı olarak dışa vurmalarından sonra, sorun üzerine bütün siyasal odakların katıldığı yoğun bir tartışma başladı. Siyasal iktidar sahibi ve onların doğrudan denetimlerinde olan burjuva odaklardan öte, tartışmalarda dikkat çekici olan, ayrıcalıksız her sorun üstüne Marksizm-Leninizm adına hatim indiren, artık cılkı çıkan modern revizyonistlerden sağ ve sol oportünistlere dek pek çok parti, örgüt ve çevrenin tutumları ve çözüm önerileridir.

Bunlar arasında, özellikle modern revizyonistler ve sağ oportünistler, Gladio'ya karşı tellallığa soyundular. (İkibine Doğru'ya bakın. Ancak bu kadar olur...) Bunlara göre: "Gladiolar derhal kapatılmalı" (bak sen...), "so-

rumlulardan hesap sorulmalıdır" (Buraya dek iyi... Doğrusu yerinde ve demokratik bir tutum... Destekleyelim... Peki ama arkası?! Yok... Yani, arkası güllü bahçe!) Peki ama hesap sorulmasını istedikleri sorumlular kim? Kafa taslarında beyin yerine tezek, göğüs kafeslerinde yürek yerine, bir topak taş taşıyan, özünde doberman köpeklerinden ayrımsız, toplumun bir avuç cani, işkenceci mi? Diyelim ki, NATO'nun AT'lı ülkelerinde olduğu gibi yargılanıp, cezalandırıldı, ötesi örgütler de dağıtıldı. Sorun çözümlenecek mi? Ya, devlet...

Gladio tellalları bu gözeye hiç basmıyorlar. Nedeni açık; Bunların devlet ile ve dolayısıyla Gladio ile de özünde hiç bir sorunları yok. Sözkonusu odakların sorunu; siyasal iktidar özlemlerine gölge düşüren ve yer yer canlarını yakan devletin bugünkü *biçimiyle*... Bunlar, yarın iktidara gelseler kilit noktalarına, mahiyetlerindeki adamlarını yerleştirmekten öte, devletin yapısına dokunmayacaklar, Gladioların da gladyatörlerini yenileyip, sosyalizm ve demokrasi mücadelesinin örgütlü ve potansiyel güçlerine, haleflerinden daha azgın, daha bilinçli yöntem ve araçlarla saldıracaklardır...

Hiç kuşkusuz, Gladioların dağıtılması ve gladyatörlerden hesap sorulması için mücadele edilmelidir. Genel demokrasi mücadelesinin bir parçası olarak kavranması gereken önemli ve zorunlu bir mücadeledir bu. Fakat, demokrasi mücadelesinin öteki bütün parçaları gibi, Gladiolara karşı verilecek mücadele de, devrim sorununa sıkı sıkıya bağlanarak, devrime hizmet edecek biçimde düzenlenip yürütülmek zorundadır. Sorunun kökten ve kalıcı tek çözümü budur. Çünkü, sorunun doğrudan tek ve gerçek sorumlusu burjuva devlettir.

Öyleyse, devletin kökünden yıkılarak, atomlarına dek parçalanıp yok edilmesi zorunludur. Bunun dışında, sorun üzerine atılan canhıraş çığlıkların tümü, "ölü evine baş sağlığına gidenlerin, kendi dertlerine dövünüp ağlamaları"ndan öte hiç bir değere sahip değildir...

ÇIKARILMASI GEREKEN ANA DERS

Sınıf mücadelesinin genel akışı içerisinde, emperyalistlere ve yerli işbirlikçilerine karşı süren sosyalizm ve demokrasi hareketinin örgütlü güçleri, düşmana karşı, onların, kışkırtmacı suni yöntemlerle belirledikleri ortamda ve alanda çatışmaktan özenle sakınmalıdırlar!

Ocak başı 1991 ■

Hakim sınıflar Aleviliği keşfediyor!

DAHA düne dek, bütün tarihsel dönemlerin siyasal iktidarları tarafından mezheplerinden dolayı horlanıp baskı altında tutulan Aleviler, şu günlerde faşist Türk devletinden hiç de küçümsenemeyecek bir "hüsnü kabul" görüyorlar. Bu gibi durumlarda sormak gelenektendir: Hangi derede kurt öldü?

Gizli Gölbaşı (Ankara) toplantısında, Alevi cemaatin "önde gelenleri" ile bir araya gelen Turgut Özal, Alevi mezhebini, Diyanet'te "söz sahibi" kılacak yetkileri de içeren bir dizi devlet olanağını, Alevi mezhebinin "önde" gelenlerinin önüne serdi...

Gölbaşı toplantısında faşist Özal'ın "cömert ihsanlarını", "aldık kabul ettik, allah razı olsun, sağolun varolun ..." anlayışı içinde sevinçle karşılayan Alevi "önde gelenleri", toplantı sonrasında ülke çapında ve yurt dışında yoğun ve zengin bir kampanya başlattılar. Bu ara herkes çoşkulu. Ama bunun bir de yarını var. Çıkar dünyası bu... Bugün tavuk esirgemeyenler, yarın karşılığında kaz isteyeceklerdir. Acep kazın ayağı nedir?

Alevi mezhebine mensup emekçiler, Gölbaşı toplantısında kendilerini "temsil" (!) edenlerden sormalıdır: Bütün mezheplerden emekçilerin can düşmanı faşist Türk devletinin Cumhurbaşkanı, Amerikan beslemesi T. Özal ile Gölbaşı'nda "al gülüm, ver gülüm" yapanlar, aldıklarına karşılık nelerin istenildiğini ve Alevi mezhebinden emekçiler adına ne gibi vaadlerde bulunduklarını Alevi emekçilere ve kamuoyuna açıklamalıdırlar...

Faşist Türk devleti ve kemalist faşistlerin, Alevilere duyduğu bu taze muhabbetin kaynağı nedir? Müslümanları "allahın ipine sarılmaya" çağıran, ipini koparmış faşist Özal'ın din ve mezhep özgürlüğüne duyduğu saygı mı?(!)

Ana tarafından "biraz" nakşibendi de olsa adam sonunda müslüman (üstelik "hacı" da!)... Ama bunların müslümanlığı, tıpkı alım satımını yapan, ama kendileri bir dirhem içmeyen, gözü işin ticaretinde-parasında olan uyanık mafyacıların esrarcılığı gibidir. Böyleleri "aleme verirler talkını, kendileri sapı ile yutarlar salkımı". Türk hakim sınıflarının, kemalist faşistlerin ve bugün "allahın ipi" üzerinde din cambazlığı yapan faşist Özal'ın inançlarının içeriğini, Ömer Hayyam'ın şu dizeleri çok güzel açıklar:

"Camiye gittim allah bilir niye
Ne namaz kılmaya, ne dua etmeye
Eskiden bir kilim yürütmüştüm
camiden,
O eskidi, gittim, yenisini
yürütmeye."

Faşist Özal'ın, Alevi mezhebine gösterdiği ilginin, din ve mezhep meftunluğuyla ilgisi yoktur! Onun derdi başka ve çok derindir. Öyleyse...

ŞEYTAN BUNUN NERESİNDE?

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da ve Ortadoğu'daki genel siyasal gelişmelere bir parça özenle bakan herkes, "ilelebet payidar kalmaya" büyük Türk şovenizminden senetli olan (!) faşist Türk devletinin "vatanı ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"nün(!) çok ciddi bir erozyona uğradığını görmektedir.

PKK-ERNK öncülüğünde Kuzey Kürdistan'da mayalanıp kök salan Kürt ulusal hareketi, tarihi olarak sondan bir önceki (tarihteki son Türk devleti, "yavru vatan"daki kukla Asil-Rauf devletidir...) Türk devletinin altını oyarak, onu ciddi bir şekilde sarsmaktadır. Bunu durdurabilmek için, Kuzey Kürdistan'da sürekli üslenmiş olan soykırımcı faşist Türk ordusunun yanı sıra bolgeye ÖHD-Kontr-gerilla çıkışlı özel timler yollayan, köy koruculuğu adı altında, aylıklı ihanet çeteleri kuran. sömürge valiliği ("Super Vali") oluşturan ve bütün bu güçlerin önündeki ayak bağı, kırıntı yasal engelleri de kaldırıp, onlara "cangıl avcıları" statüsünü sağlayan "olağanüstü hal" yasasını çıkartan faşist Türk devleti, bu önlemlerle de dikiş tutturamayacağını anlayarak ek önlemler arayışına girdi. İşte bu arayış sürecinde bölgede oldukça derin olarak varlığını sürdüren mezhep çelişkilerini körükleyerek, Kuzey Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketinin tabanını mezhep kutuplaşmalarıyla ayrıştırıp parçalayarak, birbirine düşürüp kırdırmaya yöneldiler.

Faşist Türk devletinin Alevi mezhebine gösterdiği ilgi ve destek; geçmişte, Osmanlının, Kürt aşiretlerine karşı uyguladığı, "zayıf aşiretleri siyasal ve maddi olarak kollayıp destekleyerek, orta güçte aşiretlerle dengeleyip sonra da kışkırtarak birbirine kırdırma, kuşkusuz hiç bir aşiretin bütün aşiretlerin siyasal birliğini sağlayacak oranda güçlenmesine fırsat vermeme, bu yönde bazı aşan güçlü aşiretleri acımasızca ezme" taktiğinin tıpkısı...

Aynı taktik şimdi mezheplere karşı uygulanmaya konuluyor. Ezici çoğunluğu Kürt ulusuna mensup olan Alevi emekçiler ile öteki mezhepleri benimseyen Kürt emekçiler arasında tarihin derinlerinden gelen, deyim yerindeyse "kan davasına" dönüşmüş bugün de canlılığını koruyan mezhep çelişkileri ve çatışmaları vardır. Sözkonusu çelişkiler, kemalist faşistlerce Kuzey Kürdistan'daki Kürt ulusal ayaklanmalarından, parlamento seçimlerine dek geniş bir alanda pek çok kez kışkırtılıp kullanılarak, mezhep çelişkileri siyasal toplumsal, yerel çelişkilerle zenginleştirip derinleştirilmiş, böylece mezhepler arası kutuplaşmalar sürekli körüklenmiştir.

Büyük Türk şovenisti Türk hakim sınıflarının bugünkü siyasi iktidarı Kuzey Kürdistan'da gelişen Kürt ulusal hareketinin potansiyel tabanını bölerek hareketi boğma hedefine ulaşabilmek için Alevi emekçilerin mezhep duygularını sömürerek onları kendi yedeğine takıp, "özel tim, köy korucusu, sömürge valiliği vb." araçlarıyla birlikte kullanma hevesindedir. Faşist Özal'ın Alevi mezhebine ve Alevilere karşı taze muhabbetinin bir kaynağı budur!

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da kemalist faşistlerin, özellikle 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra, beyaz saray ve CIA'nın Türkiye-Kuzey Kürdistan üzerine hazırladığı orta erimli planın ideolojik öngörülerinden biri olarak, devlet eliyle, emekçi yığınları din afyonuyla afsunlama çabalarında afyonun dozunu kaçırarak, kökten dinci şeriatçı faşistleri laik devlet eliyle palazlandırdıklarını ve palazlanan şeriatçı faşistlerin siyasal iktidarı ve onun şahsında ABD'nin Türkiye-Kuzey Kürdistan ve Ortadoğu'daki çıkarlarını tehdit edecek boyutlara ulaştığını gördüler.

MİT müsteşarı Teoman Koman'ın basın açıklamalarını anımsayalım. Durum, faşist Türk devleti ve kemalist faşistler için bu açıdan da naziktir. İşte "dini bütün" Özal'ın Alevi mezhebine duyduğu yakınlığın nedenlerinden biri de bu sorunla bağlantılıdır. Müslüman emekçiler arasında Türkiye-Kuzey Kürdistan'da çoğunluğu sünni olan kökten dinci, açık şeriatçı faşistlerin etkinliğini sınırlandırmak için, müslümanlığın diğer mezheplere göre daha hoşgörülü ve esnek Alevilik mezhebini destekleyip geliştirerek, kökten dinci militan, açık şeriatçı faşistlerin kitle tabanlarını yumuşatıp sulandırmak; laiklik ile müslümünlığı alaşımlayarak, ortaya ABD'nin bütün Ortadoğu için istediği "inanın ama iktidar istemeyin" formülüne uygun damızlık "ideoloji"yi oluşturmak, "Türk-İslam" sentezinden "laiklik ve islamiyet" sentezine öteki ucu Alevi mezhebine bağlanan allahın ipi üzerinden geçmek...

İpi kopuk faşist Özal'ın ansızın Alevi mezhebine ilgi duymasının bir başka nedeni de; İran'dan gelen kökten dinci şeriatçı faşist propaganda ve ajitasyonun ötesi örgütleme girişimlerinin, Kuzey Kurdistan'daki muslüman emekçiler üzerindeki etkisini denetim altına alma isteğidir. Önümüzdeki orta ve uzun erimli süreçte, pek çok ve olağanüstü gelişmelere gebe olan bölgede, kemalist faşistlerle, İranlı şeriatçı faşistlerin Kürt, Azeri din sorunlarının birinin ya da tümünün patlak vermesiyle doğrudan karşı karşıya gelmeleri durumunda, tarih biçimsel olarak "tekerrür" edecektir...

Tarihte, İran ve Küçük Asya'nın siyasal iktidarları arasındaki fetih dalaşlarında özellikle Kürt-Aleviler üzerinde karşılıklı oyunlar oynanmış, Kürt Aleviler bu fetih dalaşlarının çoğu zaman belirleyici kozu olmuşlardır. Büyük olasılıkla sınırların yeniden faşist ordularca tepeleneceği bölgede (büyük kumar için kartların karıldığı bu dönemde) taraflar eski kozlarını yeniden hazırlama çabasındalar...

Alevilik mezhebi, müslümanlık dininin çeşitli yorumlarından biridir. Din ve mezhep sorunu, insanların kendilerine özgü "özel" bir sorundur. Hiç bir insan ya da toplum, din ve mezhep inançlarından dolayı baskı altında tutulamayacakları gibi, bu inançların politik çıkarlara alet edilmesine de izin verilemez! Ne varki, sınıflı toplumlarda, sömürücü sınıflar, emekçi yığınların din ve mezhep inançlarını, tarih boyunca sömürülerini kullanmayı sürdürüyorlar. Faşist Özal'ın Alevilere gösterdiği iki yüzlü yakınlık bunun kanıtlarından yalnızca biridir!

Emekçi yığınların, kendilerini sömüren hakim sınıflara, bu anlamda Alevi mezhebini benimseyen emekçilerin Türk hakim sınıflarına karşı en büyük dezavantajlarından biri, başta geleni din olgusudur. Özellikleri ve biçimi ne olursa olsun bütün dinler, sömürücü sınıfların, emekçi yığınları uyutup aldatmak için kullandıkları bir afyondur!

Alevi mezhebinden emekçiler şunu unutmamalıdırlar: Domuzdan post, faşist Türk devletinden dost olmaz! ■

Türk faşist devletinin boy hedeflerinden biri olan
bilim adamı İsmail Beşikçi'nin Serxwebun'da yayınlanan bir röportajında
İbrahim Kaypakkaya yoldaşa yönelttiği bir eleştiri üzerine:

ÇİZMEDEN YUKARI ÇIKMA!

İSMAİL BEŞİKÇİ, "Doğu Anadolu'nun Düzeni", "Kürtlerin Mecburi İskanı", "Türk Tarih Tezi ve Kürt Sorunu", "Cumhuriyet Halk Fırkası Tüzüğü ve Kürt Sorunu", "Bilim, Resmi İdeoloji, Devlet, Demokrasi ve Kürt Sorunu", "Devletlerarası Sömürge Kürdistan", "Tunceli Kanunu ve Dersim Jenosidi" gibi, Kürdistan –özel ağırlıklı olarak Kuzey Kürdistan– üzerine bilimsel araştırmaya dayalı eserleri ile, bu alanda uzmanlığını kanıtlamış bir bilim adamıdır.

O, bu eserleri ile, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da özellikle "Kürt Sorunu" nda Türk faşist hakim sınıflarının ideoloji ve siyasetini bilimsel bir temelde teşhir etmiş; Türk şovenizmine ağır darbeler vurmuş, vurulmasına hizmet etmiştir.

İsmail Beşikçi, Türk faşist hakim sınıflarının resmi ideolojisi sınırları dışına çıkan çok az sayıda gerçek bilim adamlarından biridir. O, bu tavrı nedeniyle hakim sınıfların boy hedeflerinden biri olagelmiş; eserlerinin basılması bütün araçlarla engellenmeye çalışılmış; üniversite ve yüksek okullarda ders vermesi engellenmiş; eserlerinde ortaya koyduğu bilimsel gerçekler nedeni ile defalarca yargılanmış, mahkum edilmiş, zindanlara atılmıştır.

Bütün baskı ve tehditler onu yıldırmamış; o, doğru bildiklerini tavizsiz savunmaya devam etmiş; hakim sınıflar tarafından biçilen bedel olan zindan cezasını ödemeyi; doğruları savunmaktan vazgeçmeye tercih etmiştir. O, bu tavrı ile de Türkiye-Kuzey Kürdistan'da sayısı az olan gerçek bilim adamları/kadınlarının öne çıkarılması gereken bir örneğidir.

Bizim, bir Marksist-Leninist olmayan, buna rağmen somut araştırmalarla bir dizi gerçeği ortaya koyan, doğru bildiğini savunmak için olası bir burjuva kariyerini kaldırıp atmaya hazır olduğunu pratiği ile gösteren bu bilim adamına karşı tavrımızı belirleyen; her şeyden önce, faşist hakim sınıfların saldırıları karşısında onu savunmaktır. Bu savunma, onun tüm görüşlerinin savunulması demek değildir. Ve onun yanlış bulduğumuz görüşlerine karşı yürütülmesi gerekli olan dayanışma içinde bir ideolojik mücadeleyi de dıştalamaz. Tam tersine, kendisi de bilim adına konuştuğunu söyleyen İsmail Beşikçi ile, hakim sınıfların saldırılarına karşı dayanışma, onun yanlışlarına karşı ideolojik mücadele ile tamamlandığında doğru bir dayanışma olur. Biz Marksizm-Leninizm adına konuşan bir çok grubun yaptığının tersine, İsmail Beşikçi ile dayanışmayı, onun adından ve ününden yararlanmak amacıyla, eleştirisiz bir övgü bezirganlığı olarak kavramıyoruz. Bu yüzden de İsmail Beşikçi'nin son olarak Serxwebun'da yayınlanan bir röportajında bütün çıplaklığı ile dile gelen bazı yanlışlara, bilimsel olmayan tavırlara işaret etmeyi gerekli görüyoruz.

İSMAİL BEŞİKÇİ'NİN İBRAHİM KAYPAKKAYA'YA YÖNELTTİĞİ ELEŞTİRİ

Serxwebun Sayı 105'de İsmail Beşikçi ile yapılan bir röportajın 3. ve son bölümü yayınlandı.

Sözkonusu röportaj, genel çizgileri itibarı ile İsmail Beşikçi'nin son dönemde yayınlanan iki kitabı olan "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" ve "Bilim, Resmi İdeoloji, Devlet, Demokrasi ve Kürt Sorunu" adlı eserlerinde savunduğu görüşlerin bir özetlemesi niteliğini taşıyor.

Ancak bu röportajda kitaplarda olmayan bir "yenilik" de vardır. Sözkonusu yenilik, bu röportajda –bizim bildiğimiz kadarı ile ilk defa– İbrahim Kaypakkaya'ya adı verilerek ve ondan alıntı yapılarak, doğrudan getirilen bir eleştiri bağlamındadır.

İsmail Beşikçi şimdiye kadarki eserlerinde, "Türk Solu" adını verdiği hareketi hiç ayrımsız "sosyal-şoven" konumda gösterdiği noktada bilimsellikten uzaklaşmakta idi. Çünkü onun hiç ayrımsız sosyal-şoven ilan ettiği, "Türk Solu" dediği hareket içinde şovenizme ve milliyetçiliğin her türüne karşı mücadele eden İbrahim Kaypakkaya gibi Komünistler de –bunlar hareketin tümü içinde çok küçük bir azınlık olmalarına rağmen– vardı.

İsmail Beşikçi, şimdiye dek İbrahim Kaypakkaya –ve onun kurduğu TKP/ML– ile, Marksizm-Leninizm adına konuşan oportünist-revizyonist gruplar arasında ulusal sorun bağlamında olan nitel ayrılığı gözlerden gizleyerek bilimsellikten uzak bir tavır takınıyordu ve fakat İbrahim Kaypakkaya'ya doğrudan bir eleştiri getirmiyordu. Bizim bilebildiğimiz kadarı ile, bu röportaj İsmail Beşikçi'nin İbrahim Kaypakkaya yoldaşa doğrudan eleştirisini belgelemesi açısından bir "ilk" oluyor. Bu doğrudan eleştiri, gerek yöntem, gerek içerik açısından İsmail Beşikçi'nin bilimselliğinin sorgulanması için de malzeme veriyor.

İsmail Beşikçi sözkonusu röportajda İbrahim Kaypakkaya'ya şu eleştiriyi getiriyor:

"Türk devrimcilerinin, Kürt tarihine, Kürt toplum yapısına Kürt olarak bakmaları büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Bu gereksinim kendini günden güne daha fazla duyurmaktadır. Türk komünist önderlerinden İbrahim Kaypakkaya Kürdistan'ın Lozan'da dörde bölünmesinin haksızlık olduğunu belirttikten sonra şöyle diyor:

«...Bu tarihi haksızlık artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek gibi bir mahiyet taşımaktadır (doğrusu ise, taşımamaktadır. /BN). *Bu nedenle komünistler onun düzeltilmesini istemek akılsızlığını ve basiretsizliğini gösteremezler... Türkiye'de komünist hareket, Türkiye sınırları içerisinde milli meseleyi en iyi, en doğru çözüme*

kavuştururlarsa sözkonusu haksızlığın hiçbir değeri ve önemi kalmayacaktır.» (Bütün Yazılar, sayfa 215-217)

Kürtler böyle düşünemezler. "En doğru" denen çözümlerin Kürtler için çözüm olmadığının bilincine varmak durumundadırlar."

(Serxwebun Sayı 105, sayfa 23)

Eleştirinin içeriğine geçmeden önce yapılan alıntının doğrusunu aktarmak ve tartışmanın bağıntısını göstermek gerekiyor. Yoksa İ. Beşikçi'nin alıntıyı işine geldiği gibi kullanması gözardı edilmiş olur. İşte bir bütünlük içinde İbrahim Kaypakkaya'nın tavrı:

*"Burada bir noktayı daha belirtelim: Kürdistan'ın Lozan Antlaşmasıyla **kendi kaderini tayin hakkı çiğnenerek parçalanması** (abç), elbette tarihi bir haksızlıktır. Ve Lenin yoldaşın bir başka vesileyle söylediği gibi, haksızlığı durmadan protesto etmek ve bütün hakim sınıfları bu konuda ayıplamak, komünist partilerin görevidir. Ama **böyle** bir haksızlığın düzeltilmesini programına koymak akılsızlık olur. Çünkü günün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş bir sürü tarihi haksızlık örnekleri vardır. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini **doğrudan doğruya kösteklemekte** devam eden bir tarihi haksızlık" oldukları sürece, komünist partiler bunların düzeltilmesini sağlamak gibi, işçi sınıfının dikkatini temel meselelerden uzaklaştırıcı bir tutuma giremezler. Yukarda işaret ettiğimiz* (Beşikçi burayı BU olarak aktarıyor. /BN) *tarihi haksızlık, artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini **doğrudan doğruya köstekleмek**" gibi bir mahiyet taşımamaktadır. Bu nedenle komünistler onun düzeltilmesini istemek akılsızlığını ve basiretsizliğini gösteremezler. Bu noktayı belirtmemizin sebebi, Program Taslağı üzerindeki tartışmalarda bir arkadaşın Kürdistan bölgesinin birleştirilmesini programa koymak yolundaki isteğidir.* (Beşikçi burayı "..." şeklinde atlayarak, bağıntıyı gözardı etmektedir. /BN) *Türkiye'de komünist hareket ancak Türkiye sınırları içindeki milli meseleyi en iyi, en doğru çözüme **bağlamakla yükümlüdür. Irak ve İran' daki komünist partileri de, milli meseleyi kendi ülkeleri açısından en doğ ru çözüme*** (altını çizdiğimiz yer, yine Beşikçi tarafından yok gösterilmektedir. /BN) *kavuştururlarsa, sözkonusu tarihi haksızlığın hiç bir değeri ve önemi kalmayacaktır."*

Beşikçi'nin "eksilterek" yaptığı alıntı, burada kesilmektedir. Biz devam edelim:

"Bütün Kürdistan'ın birleştirilmesini programımıza koymamız bir de şu açıdan sakattır; Bu, bizim tayin edece-

*ğimiz bir şey değildir. Kürt milletinin **kendisinin** tayin edeceği bir şeydir. Biz Kürt ulusunun kendi kaderini, yani ayrı bir devlet kurma hakkını savunuruz. Bu hakkı kullanıp kullanmayacağını veya ne yönde kullanacağını Kürt milletinin kendisine bırakırız..." (sayfa 215-217)*

Alıntıyı bütünlük içinde aktardıktan sonra İ. Beşikçi'nin yöntemsel tavrını özetleyelim: İ. Beşikçi, İbrahim Kaypakkaya'dan yalnızca işine gelen bir bölümü alıntılamakta; söylenenlerin bütünlüğünü bozmaktadır.

İ. Kaypakkaya alıntı yapılan yerde ***parçalanmış olan Kürdistan'ın birleştirilmesi talebinin Program'a alınıp alınmamasını tartışmaktadır.*** Doğru olarak da (1972'de!) bu talebin programa alınmamasını savunmuştur.

Çünkü İbrahim Kaypakkaya'nın çıkış noktası ULUSAL değil, SINIFSALdır. İbrahim Kaypakkaya, milli mesele Kürdistan'ın bütünü için "en iyi, en doğru çözüme ulaştırılırsa" tarihi haksızlığın değeri kalmayacağını savunurken; İ. Beşikçi, sanki İ. Kaypakkaya sorunu, sadece Türkiye-Kuzey Kürdistan sınırları içinde ele almış gibi aktarmaktadır. Irak ve İran komünist partilerinin görevini ortaya koyduğu yeri hiç bir işaret koymadan yok etmektedir.

İbrahim Kaypakkaya, Kürdistan'ın birleştirilmesi sorununu, doğru olarak ***Kürt ulusunun kendisinin*** özgürce tayin edeceği bir sorun olarak ele almış ve bu özgürce tayinin, ancak devrimler sonucu olabileceğini doğru olarak tespit etmiştir. Bunun tersine İ. Beşikçi "Kürt gibi düşünme" gerekçesi ile ***Kürtler adına*** konuşmaktadır. O şöyle demektedir: *"Kürtler böyle düşünemez ler."* Hatırlatmakta yarar var. İbrahim Kaypakkaya yoldaş, Türk olduğu için değil, KOMÜNİST olduğu için böyle düşünmüştür.

Beşikçi'nin buradaki tavrı, nesnel olarak Kürt ulusunun kaderinin, Kürtler tarafından değil de, "Kürt gibi düşünen Türk devrimcileri" tarafından tayin edilmesi anlamına gelmektedir. Bu tavır, açıktır ki Marksist-Leninist bir tavır değildir. İ. Beşikçi tavrını sadece Kürtler adına konuşmakla sınırlamıyor. O, İbrahim Kaypakkaya' nın getirdiği çözümün ne olduğunu gözardı ederek şöyle diyor: *"«En doğru» denen çözümlerin Kürtler için çözüm olmadığının bilincine varmak durumundadırlar." (sayfa 23)*

"En doğru" çözümün ne olduğu konusunda anlaşabilmek için, doğaldır ki tartışan tarafların Marksizm-Leninizm'e dayanarak tavrını ortaya koyma kaygısı olmak zorundadır. Bilimsellik bunu gerektirir. İ. Beşikçi' nin Kürt ulusal sorununun çözümü için doğru görmediği çözüm; İ. Kaypakkaya ve onun gerçek savunucuları olan biz Bolşeviklerin Marksizm-Leninizm'e dayanarak ortaya koyduğumuz çözümdür. Bu çözümü ister İ. Beşikçi yanlış bulsun, isterse "Kürt ler" yanlış bulsun; bu, sözkonusu çözümün Marksist-Leninist bir çözüm olduğunu dıştalamaz. Esas sorun, Kürt ulusunun gerçekten kurtuluşunu sağlayacak bu çözümü, Kürt ulusundan proletaryaya ve emekçi katmanlara kavratma sorunudur. İ. Beşikçi bu tavrı ile, Kürt ulusunun kurtuluşu sorununa çözüm değil, çözümsüzlük getirmektedir. Ulusal sorunu koyma adına, sınıfsal sorunu ortadan kaldırmaktadır. Çağımızda (emperyalizm ve proleter devrimleri çağı) proleter devrime bağlı olarak ele alınmayan, proletaryanın önderliğinde gerçekleşmeyen hiç bir "ulusal devrim" gerçek çözüme ulaşamaz. Bunu böyle ortaya koymayanlar, ezilen ulusların dostu olamazlar.

İ. Beşikçi'nin İbrahim yoldaşa yönelttiği eleştirinin, yani İbrahim Kaypakkaya'nın "bir Kürt gibi" düşünmemesinin temeli olarak ortaya koyduğu düşünce ise şöyledir:

"Bu konuda İbrahim Kaypakkaya yalnız değildir. Mihri Belli, Mahir Çayan, Mehmet Ali Aybar, Deniz Gezmiş, Hikmet Kıvılcımlı, Doğan Avcıoğlu, Behice Boran gibi Türk solunun önde gelen önderlerinin düşünceleri de aşağı yukarı bu doğrultudadır. Burada kemalist ideolojinin Türk solu üzerindeki etkisi tartışılamaz derecede açıktır. Ve bu etkiden kurtulmak sanıldığı kadar kolay değildir. Örneğin İbrahim Kaypakkaya bu görüşlerini Mihri Belli'nin milli meseleyle ilgili yazısını eleştirirken dile getirmektedir. Mihri Belli'yi kemalist olmakla suçlayan İbrahim Kaypakkaya'nın kendisi de kemalizmin oluşturduğu çelik çerçeveyi parçalayamamaktadır, düşüncesini özgürleştirememektedir. Öyleyse Kürt devrimcileri de, olaylara Kürt olarak yaklaşmanın yolunu yordamını öğrenmek, bu konudaki yeteneklerini geliştirmek durumundadırlar." (sayfa 23)

"Türk solu" içinde kemalizmin çer çevesini nerde ise yalnızca kendisinin aştığını göstermek kaygısı ile yapılan bu karşılaştırma ve tespitler, İbrahim Kaypakkaya'nın tavrını açıkça çarpıtan tespitlerdir.

Önce Beşikçi'ye göre İbrahim Kaypakkaya *"bu görüşlerini, Mihri Belli' nin milli mesele ile ilgili yazısını eleştirirken dile getirmektedir."* Gerçekte yalnızca bu iddia bile, İ. Beşikçi'nin üzerinde konuştuğu konuda ispatlanmaz iddialar ileri sürdüğünü kanıtlamaya yeter. Çünkü gerçek durum iddiadaki gibi değildir. İ. Kaypakkaya

bu görüşleri, açıkça TİİKP'nin (Şafak revizyonistlerinin) Program Taslağı'na karşı mücadele içinde ortaya koymaktadır. Bir çarpıtma, başka bir çarpıtmayı doğurmaktadır. Bu çarpıtmayı ortaya koymak için fazla bir çaba da gerekmiyor. Biz İbrahim'in kendisinin neyi tartıştığını aktaralım:

"... Milli meselede sıkıyönetim öncesi (26 Nisan 1971 öncesi /BN) *izlenen çizgi üzerinde durmuyoruz. Çünkü o dönemde koyu bir Türk milliyetçiliğinin, Mihricilikten miras azgın bir hakim ulus milliyetçiliğinin hüküm sürdüğü, hareketle ilgisi olan hemen herkesin malumudur. Şimdi, milliyetçiliğin daha ince ve aldatıcı biçimleri geliştirilmiştir ki, bugün mücadele edilmesi ve çürütülmesi gereken bunlardır.*

Bu tezler üzerinde duralım..." (sayfa 192)

İşte gerçek durum budur. Bütün bu çarpıtmalara temel olan şey, Beşikçi'nin bilgisizliği midir? Biz öyle düşünmüyoruz!

Şimdi de İ. Kaypakkaya'nın "kemalizmin çerçevesini parçalayamadığı" ve diğer "Türk solu önderlerinin" tavırları ile aynı tavır içinde olduğu suçlamasına bakalım.

Önce yine yöntem: Yazımızın başında atıfta bulunduğumuz İ. Beşikçi'nin iki kitabı içinde kemalizme karşı "Türk aydınlarının" ve "Türk solu" nun tavırlarının ortaya konduğu yerlerde, "bilinmeyen" gerekçelerden(!) dolayı, nedense İbrahim Kaypakkaya'nın tavrı hiç bir şekilde ele alınmamıştır. İ. Beşikçi'nin ancak kitapları yazdıktan sonra İbrahim Kaypakkaya diye birinin de bu konuda tavır takındığını öğrenmiş olabileceği mümkün değildir. O zaman sormak zorundayız: İbrahim Kaypakkaya, sözü geçen diğer "Türk solunun önde gelen önderlerinin" tavırları ile aynı doğrultuda ise, neden ondan da alıntı yaparak onun tavrını ortaya koymadı?

Bu sorunun cevabını biz verelim: İbrahim Kaypakkaya, kemalizmin, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da "sosyalizm", "devrimcilik" vb. olarak kabullenildiği bir ortamda, kemalizmin faşizm olduğunu ortaya koymuş, tersini savunan tüm akımlara karşı mücadele etmiştir. İşte kemalizm konusunda şayet alıntı ile İbrahim Kaypakkaya'nın tavrı ortaya konulursa, İsmail Beşikçi'nin "çok değerli buluşu"nun değeri ve önemi ortadan kalkar da o yüzden, İ. Kaypakkaya'nın tavrı yok gösterilmiştir. Böyle bir tavır, "bilim" adına ortaya çıkan kişilere hiç mi hiç yakışmamaktadır.

Şimdi de gelelim kemalizm konusunda İbrahim Kaypakkaya ile diğerlerinin ne dediklerinin karşılaştırılmasına... Bu karşılaştırma, Beşikçi'nin kendi yazdığı kitaptaki alıntılar ile İbrahim Kaypakkaya'nın takındığı tavırlar arasında bir karşılaştırma olacaktır. Böylece Beşikçi'nin İ. Kaypakkaya'yı diğerleri ile aynı kefeye koymasının tutarsızlığı da daha açık bir şekilde ortaya çıkar. Önce Mihri Belli'nin tavrı:

"... 1919-1923 döneminde temel şiar, ancak, "Misak-ı Milli sınırları içinde tam bağımsız bir Türk Devleti" şiarı olabilirdi... Emperyalizm çağında ilk başarılı milli bağımsızlık savaşını yönetmiş olan kemalistlerin devrimci şiar meselesindeki tutumları işte böyle bir tutumdur." (Aktaran İ. Beşikçi, ikinci kitap, sayfa 27)

Mahir Çayan ise şöyle der: *"... Kemalizm, emperyalizm işgali altındaki bir ülkenin devrimci-milliyetçilerinin bir milli kurtuluş bayrağıdır. Kemalizmin özü emperyalizme karşı tavır alıştır. Kemalizm, küçük-burjuvazinin en sol, en radikal kesiminin milliyetçilik tabanında anti-emperyalist bir tavır alışıdır. Bu yüzden kemalizm soldur, milli kurtuluşçuluktur. Kemalizm, devrimci milliyetçilerin emperyalizme karşı aldıkları radikal politik tutumdur." (agk, sayfa 27-28)*

Mehmet Ali Aybar'ın tavrını da aktarıp, İbrahim Kaypakkaya'nın tavrına geçelim: *"... İkinci Milli Kurtuluş için yürütülen mücadele ile bütünleşmiş olan Türkiye sosyalizmi, milli bağımsızlığa kıskançlıkla bağlıdır. Yani Türkiye'nin milleti ve ülkesiyle bütünlüğünü ve bağımsız varlığını korur: egemenlik haklarına dokundurtmaz, iç işlerine kimseyi karıştırmaz." (agk, sayfa 25)*

Evet bunların hepsini aktaran İ. Beşikçi'dir. Bunların kemalizm hayranlığı ve misak-ı milli sınırlarının savunucusu olduğu gayet açıktır. Peki ama, kemalizmi faşizm olarak değerlendirip mahkum eden İbrahim Kaypakkaya yoldaşın bunlarla en ufak bir benzerliği var mı? Biz yok olduğunu savunuyoruz. Aşağıda da ortaya koyacağız. İbrahim Kaypakkaya yoldaşa göre:

"Kemalizm demek, fanatik bir antikomünizm demektir..."

Bazı silahlar da vardır ki, onu elinde tutanlar, kendilerini yaralarlar: ... İşte Kemalizm böyle bir silahtır! Şafak revizyonistleri böyle bir silahı elimize almak istemediğimiz için, bizi diledikleri gibi suçlayabilirler. Ama, biz de, onların sağa sola reklam ettikleri bu silahın gerçek mahiyetini yığınlara ve devrimci kadrolara anlatmaktan geri durmayacağız.
İbrahim Kaypakkaya

"Kemalizm demek, işçi ve köylü yığınlarının, şehir küçük-burjuvazisinin ve küçük memurların sınıf mücadelesinin kanla ve zorbalıkla bastırılması demektir..."

"Kemalizm demek, her türlü ilerici ve demokratik düşüncenin zincire vurulması demektir..." (sayfa 177)

"Kemalizm demek, her alanda Türk şovenizminin kışkırtılması, azınlık milliyetlere amansız bir milli baskının uygulanması, zorla Türkleştirme ve kitle katliamı demektir..." (sayfa 178)

"Kemalist diktatörlük, sözde demokratik, gerçekte askeri faşist bir diktatörlüktür." (sayfa 141)

Bu ve benzeri tespitler daha da çok sıralanabilir. Fakat biz, bunların bu düzeydeki karşılaştırılmasının bile, İ. Kaypakkaya yoldaşın diğerlerinden Nİ TEL bir farklılığının olduğunu göstermeye yeterli olacağı görüşündeyiz.

Biz, Beşikçi'nin İbrahim Kaypakkaya'nın "benzeri" olarak gösterdiği kişi ve o kişiler şahsındaki örgütler hakkında İ. Kaypakkaya'nın kendi değerlendirmesini de ortaya koyup başka bir noktaya geçelim.

"... Şimdi iyi biliyoruz ki, bizim Kemalizm konusundaki yargılarımız, Çetin Altan, D. Avcıoğlu, İlhan Selçuk'tan tutun da, TİP, Mihri Belli, H. Kıvılcımlı, TKP, THKP-THKC, THKO ve Şafak revizyonistlerine kadar, bütün burjuva ve küçük-burjuva örgüt ve akımları öfkeyle ayağa fırlatacaktır..." (sayfa 176)

Bir bilim adamı için kötü bir durum da olsa, gerçek olgular böyledir...

Eğer, İbrahim Kaypakkaya'nın kemalizm üzerine düşüncelerinden Beşikçi'nin haberi yoksa, biz hatırlatalım. Belki tavrını düzeltmesi için yararlı olur. Üstelik bu tavır yeni de değildir. Yazılış tarihi OCAK 1972'dir. Bütün bunlar o dönemde ortaya konmuştur. Acaba o dönem kemalizm ve ulusal sorun konusunda İ. Beşikçi'nin tavrı ne idi? Bir karşılaştırsın...

Ortaya koyduğumuz bu tavırlarından sonra, İ. Beşikçi şu görüşü savunabilmektedir:

"Şu da söylenebilir: Türk devrimcilerinin olaylara bakışında, bilimsel bir bakış açısı yoktur. Kürt devrimcileri ise olaylara bilimsel bir yöntemle bakmak durumundadırlar..." (Serxwebun 105, sayfa 23)

Böyle bir genel değerlendirme, her iki yön için de kökten yanlış bir değerlendirmedir. (Fakat, "Türk devrimcilerinin" içinde kendisini de sayıyorsa, kendisi için –kendi alanı dışına çıktığı oranda– doğru bir tespittir. Gerçekten de bilimsel bakış açısı boyle olamaz...)

İbrahim Kaypakkaya'ya yönelen eleştirileri ortaya koyduktan sonra,

"Kürt gibi düşünen" İ. Beşikçi'nin bir kaç tavrına daha değinelim.

1) İ. Beşikçi, 1960'lı ve 1970'li yıllar için sınırlamasız olarak, şöyle bir tespit yapmaktadır: *"Öte yandan Türk solu, o yıllarda Vietnam'dan Filistin'e, Nikaragua'dan Angola'ya kadar her halkın, her ulusun bağımsız devlet kurma hakkını savunuyordu. Kürtlerin ise bağımsız devlet kurma hakkı şöyle dursun, Kürtçeden sözetmeleri, Kürtçe konuşmaları bile yadırganıyordu..." (sayfa 24)*

Böyle bir genel değerlendirme, yine yanlış olan bir değerlendirmedir. İbrahim Kaypakkaya bağlamında ise, bu değerlendirme büyük bir çarpıtmadır. O, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin, yani ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunmuştur. Mücadelenin sivri ucunu doğru olarak, hakim ulus şovenizmi olan Türk şovenizmine yöneltmiş ve aynı zamanda ezilen ulus milliyetçiliğine karşı da doğru bir temelde mücadele yürütmüştür. Yapılan bu tespit, İbrahim Kaypakkaya'yı "Türk solu" içinde aynı nitelikte gören İ. Beşikçi'nin gerçekleri inkar ettiğini açıkça gösteren bir tespittir.

2) İ. Beşikçi, Kürtçeye önem verilmesi sorununu tartışıp, Kürtçeyi okuyup yazanların sayısının parmakla sayılacak kadar az olduğunu tespit ettikten sonra şöyle demektedir:

"Görüldüğü gibi Kürtlerin Kürtçe yazamamalarının, Kürtçe dergiler yayınlayamamalarının nedeni, Türkçeye duyulan dostluktan değil, Kürtçe bilmemekten ileri geliyor... Bunu elbette, Kürtlerin büyük bir ayıbı olarak değerlendirmek gerekir. Fakat, Kürtler bu ayıplarını kolay kolay itiraf edemiyorlar..." (sayfa 22)

Görünüşte pek sorun olarak görünmeyen bu tavır, Kürtçenin okunup yazılmasının bilinmediği tespiti yapıldığında; bunun, faşist Türk devletinin Kürt ulusu ve diğer azınlık milliyetler üzerindeki baskı ve zulmunden, Türk olmayanları zor ve baskı ile Türkleştirme politikasının sonucu ortaya çıktığını koymamak; fakat, "ayıbı" Kürtlere maletmek objektif olarak Kürt milliyetçiliğine el uzatan ince Türk şovenizminden başka bir şey değildir. En kısa özetiyle Beşikçi'nin tavrı, "Kürtler o kadar tembeldirler ki, imkanları olduğu halde kendi dillerini bile öğrenemiyorlar" diye özetlenebilir.

Ezilen bir ulusun diline sahip çıkma görevi, sadece o ulusun fertlerine ait olan bir görev de değildir. Beşikçi'nin bu yaklaşımı, *"... Kanımca asimilasyon 1969-1970 yıllarında Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın kuruluşu ile durdurulmuştur..." (sayfa 22)* görüşü ile de birleşince "resmi ideoloji"den ve "kemalizmin oluşturduğu çelik çerçeve"den kimin kurtulamadığı daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

3) Yukarıdaki tavır ile bağ içerisinde, İ. Beşikçi A. Öcalan'ın "İkibine Doğru" dergisine yaptığı bir açıklamayı da çarpıtmaktadır. Beşikçi'nin yaptığı alıntı şöyledir:

"Biz Türkçeyi kullanmaya bir müddet daha devam edeceğiz. Kendi devletimizi kurduğumuz zaman Kürtçeye gerekli ağırlığı vereceğiz. Hatta devletimizi kurduktan sonra bile, işlerimizi bir müddet Türkçe ile sürdürebiliriz..." (aktaran İ. Beşikçi, sayfa 22)

Bu alıntıya yorumu ise şöyledir:

"... İşte Kürtçenin kullanımını Kürt devletinin kurulmasına erteleyen bu görüş de, Türk sosyalistlerinin anlayışına benzer bir anlayışın eseridir."

Oysa, A. Öcalan'ın tavrı şöyledir:

*"... Bağımsızlık sağlandıktan sonra bile, uzun süre bağımsızlığı Türkçe ile icra edeceğiz. Elbette bu temelde Kürt dili gelişecektir ve Kürt kültürü kendi diliyle ifade olunacaktır. **Ama mevcut asimilasyon ve baskıdan dolayı bu iş başlangıçta Türkçe ile geliştirilecektir.** (abç)" (İkibine Doğru Sayı 42, 1989, sayfa 17)*

Altını çizerek belirttiğimiz yerde, A. Öcalan doğru olarak bu durumun "mevcut asimilasyon ve baskılardan" dolayı böyle olduğunu ortaya koyarken; İ. Beşikçi bu "asimilasyon ve baskıyı" gözardı edip, bunu, "Kürtçeyi kullanımını Kürt devletinin kurulmasına erteleyen "bir görüş olarak göstermektedir. Sanki, A. Öcalan bugün Kürtçenin kullanımına karşı imiş gibi bir sonuç çıkarmaktadır. Öyle değil İşmail Beşikçi, öyle değil... Bu konuda da yanlış pozisyonda olan sizsiniz.

Sonuç itibarı ile Kürt ulusunun, Kürtçeyi kullanma olanakları zorla gaspedilmiştir. Kemalizmin sınırlarını aşmak istiyorsanız, asıl mücadeleyi yöneltmeniz gereken hedef, bu baskı, zulüm ve bunların uygulayıcısı faşist Türk devleti olmalıdır. Ama siz, "Kürtlerin dostu" olmak isterken, ince Türk şovenizminin savunucusu konuma giriyorsunuz. "Demokrat" insanlara böyle bir tavır, uygun bir tavır değildir.

Siz Kürdistan'ın tarihinin aydınlığa çıkarılması görevini, sadece Kürtlere yüklemekle de bu uygunsuz tavrı devam ettiriyorsunuz. "Kürt gibi düşünmek" şu tavrı mı beraberinde getirir?

"... Bu koşullarda Kürtlere düşen görev, elbette Kürdistan'a ilişkin araştırmaları ısrarlı ve kararlı bir şekilde yapmaktır. Bilimin kime ihtiyacı varsa o üretir. Kürtlerin bilime ihtiyacı çok büyük... Öyleyse, Kürdistan'a has bilgileri Kürtler üretecektir." (sayfa 23)

Yine yanılıyorsunuz! Bilime ihtiyacı olan sadece Kürtler değil. Bütün ezilen sınıf ve ulusların bilime ihtiyacı vardır. Ama, herhangi bir bilime değil, işçi sınıfının kurtuluşunun bilimi olan Marksizm-Leninizm'e ihtiyacı vardır. Bu bilim yaratılacak bir bilim değil; kavranılması, savunulması ve geliştirilmesi gereken bir bilimdir...

Ve görünen odur ki, İsmail Beşikçi'nin bilimselliğinin "püf noktası" tam da bunu kavramamakta yatmaktadır. O, Marksizm-Leninizm'in işçi sınıfı ve ezilen halkları kurtuluşa götüren yolu aydınlatan biricik BİLİM olduğunu; işçi sınıfının ve tüm ezilen yığınların tam da ve öncelikle bu BİLİME ihtiyacı olduğunu kavramamıştır.

İsmail Beşikçi, sözkonusu röportajda çok açık olarak,

"Kürtlerde eksik olanın, Marksist-Leninist düşünce, tavır ve davranış olmadığını bir kere daha belirtmekte yarar vardır. Kürtlerde eksik olan milli duygudur." (Serxwebun Sayı 105, sayfa 25) demektedir.

Bu, gerçeklere gözlerini kapamanın yanında, burjuva düşüncesi olan milliyetçiliğin proletaryanın bilimi olan Marksizm-Leninizm'e tercih edilişinin açık ilanıdır.

Bu noktada İsmail Beşikçi'nin bilim adamlığının burjuvazinin dünya görüşü çerçevesi dışına çıkmayan bir bilim adamlığı olduğu görülmektedir.

Bizim dileğimiz, onun bu "çelik çerçeveyi" parçalayıp, dünyayı değiştirmenin biricik bilimine, Marksizm-Leninizm'e doğru ilerlemesidir. Türk şovenizminin ve resmi bilim dışılığın, çağdışılığın alternatifi, ezilen ulus milliyetçiliğine elini uzatmak değil, Marksizm-Leninizm'e, proleter enternasyonalizmine sarılmaktır.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş, bunun Türkiye-Kuzey Kürdistan'da nasıl yapılacağını 1972'de doğru olarak ortaya koymuştur. Görev, onun doğrularına bilim dışı eleştiriler getirmek, "çizmeden yukarı çıkmak" değil, doğrularına sahip çıkıp, bunları geliştirmek ve onun eserinde kesinlikle ikincil olan gerçek hatalarını da "Kürt milli duyguları" temelinde değil ama, Marksizm- Leninizm bilimi temelinde eleştirerek aşmaktır.

Bunu yapacak olanlar ve yapanlar da, milliyeti ve dini ne olursa olsun Marksizm-Leninizm'e sahip çıkanlardır; Bolşeviklerdir!

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in IV. Kongresi'nde yapılan ulusal sorunda İbrahim Kaypakkaya değerlendirmesi, bunun kanıtıdır!

Aralık sonu 1990 ■

İbretlik Haberler

MECLİS tutanaklarından

"SEN SUS, ÖKÜZ!"

ANKARA. (Tercüman)- 1991 yılı bütçe yasa tasarısının dün TBMM'de görüşülmesi sırasında, milletvekillerinin birbirlerine ve hatiplere attıkları lâflar havayı elektriklendirdi. Televizyonun naklen yayını sırasında pek çoğu ışıtılemeyen bu satışmalar Meclis tutanaklarına geçti. DYP'li **Mehmet Gazioğlu**'nun ANAP'lı **Adil Erdem Bayazıt**'a "**Öküz**" dediğinin belirlendiği Meclis tutanaklarında şu konuşmalar yeraldı.

Adnan Kahveci (Maliye ve Gumrük Bakanı). .. Yunanistan borçlarını ödeyemiyor...

İbrahim Gürdal (DYP-Isparta): **Sen nereden geldin yavrum...**

.....

Kahveci: Yiğidi öldürün ama lütfen birazcık hakkını verin.

Mustafa Yılmaz (Gaziantep-SHP): **Yiğit nerede?..**

.....

Kahveci: Bunun hammaddesi 2 mark...

Necdet Türkcan (İzmir-SHP) **Size kalsa memleketi parça parça satacaksınız, Allah'tan korkun.**

Başkan: Lütfen müdahale etmeyin...

Türkcan: Sayın başkan o kadar atıyor ki, mudahale etmek zorunda kalıyorum.

.....

Süleyman Demirel (DYP-Isparta): **Meseleyi bugünkü hükümetin hiç anlamadığı görülüyor.**

Adil Erdem Bayazıt (ANAP-Maraş): **Moskova'ya da hastane yapılıyor.**

Mehmet Gazioğlu (Bursa-DYP) **Sen sus, öküz...**

İbrahim Gürdal (DYP-Isparta): **Kes ulaa, seni mi dinleyeceğiz?..**

Bayazıt: Değişmeyen tek şey Demirel'in kafası...

Başkan: Lütfen mudahale etmeyelim. Sayın Bayazıt...

Turan Bayazıt (İzmir-SHP): **Sayın Başkan bu Meclis'te iki Bayazıt var, lütfen tashih edin.** (gülüşmeler)

Gazioğlu: O öküz Bayazıt...

.....

Ali Sami Akkaş (Balıkesir-ANAP) **Özal'ın sayesinde... Demirel: Canım bırakın Özal'ı şimdi. Adam burada yok. Şimdi beni bulaştırıp ne yapacaksınız? 7 sene şurada oturdu hâlâ gölgesinde mi yaşıyorsunuz canım?..**

Mehmet Deliceoğlu (Adıyaman-ANAP) **Sen onun golgesinden de korkuyorsun.**

.....

Demirel: Turkiye dışarıya kredi verir hale nasıl gelmiştir?

Erdem Bayazıt: Akılcı sistemle...

Demirel: Evet, bu cami kapısında dilenin, bilmem çeşme kapısında dağıt işte odur, o...

.....

Ali Sami Akkaş (Balıkesir-ANAP): **Sine-i milletten vazgeç, gel katıl bize.**

Mehmet Deliceoğlu: Kurtar bizi baba...

Demirel: Duştuk bir kuyuya çıkamıyoruz.

Abdurrahman Karaman (Adıyaman-ANAP) **Çıkarsana baba, kurtar onu.**

Okan Çağlar (Aydın-ANAP): **Kurtar bizi baba...**

Demirel: Vatandaş soruyor bana.

Karaman: Baba onu halleder.

Demirel: Gelin bunları hafife almayın Türkiye'nin nabzı bu.

.....

Kamer Genç (Tunceli-SHP) **Sayın Demirel, siz Kenan Evren'e cevap verdiniz mi?..**

Demirel: Cevap verdim. Hem de yazılı...

Bülent Çaparoğlu (Malatya-ANAP) **Kenan Evren yalan mı söyluyor?..**

Demirel: O yorum size ait. Nasıl yorumlarsanız yorumlayın... Türkiye'de tartışılan diğer bir konu Genelkurmay Başkanı'nın istifasıdır.

Mustafa Nazikoğlu (Rize-ANAP) **O bizim memurumuzdu.**

Demirel: Genelkurmay Başkanı devletin memurudur. Genelkurmay Başkanı muhtıra vereceğine, bence gayet onur verici bir iş yapmıştır. 'Ben yokum' diyor.

Çaparoğlu: Şapkayı alıp gidecek birisi bulunsa biz de halledersik.

Demirel: Şapka işi çok konuşuldu. Şapka demokrasinin simgesidir. Yine iş görüyor merak etmeyin. Genelkurmay Başkanı diyor ki 'Prensiplerime ve devlet anlayışıma uygun bulmuyorum' neyi?..

Mustafa Namlı (Çorum-ANAP) **İmam hatip okulu mezunlarının harp okuluna alınmasını kastediyor.**

Demirel: Neden istifa ettiğini milletin bilmesi lâzım.

Abdurrahman Bozkurt (Konya-ANAP) **Bildiğiniz varsa açıklayın.**

Demirel: Ben neyi açıklayacağım? Hukûmeti, millete açıklamaya davet ediyorum. Sine-i milleti horlama. Oradan gelmediysen bir daha dönemezsin oraya.

Namlı: Yapamayacağın işin lâfını etmeyin.

Demirel: Seni millete şikâyet ederim.

Bulent Çaparoğlu: Methettiğin Torumtay'dan biraz da sen ders al...

.....

Şeref Bozkurt (Ankara-ANAP) **Devletin başıdır.**

Ertekin Durutürk (Isparta-DYP) **Al başına çal...**

.....

Erdal İnonu (İzmir-SHP) **Özal savaşa katılacağız izlenimi verdi.**

S.Ahmet Dalkıran (Yozgat-ANAP): **Babanız cephelerde çizme eskitti. Niye korkuyorsunuz savaştan?..**

.....

Başbakan **Akbulut**: 'Sizin ihracatınız 5 mislî artmadı' **demek doğru değildir.**

Gürdal: Git! Deli deli konuşma.

Akbulut: Burada zihinleri karıştırma şuna dayanıyor. 1980'den önce 1979'da sabit kur uygulaması var. Kur 300 lira. (DYP ve SHP sıralarından gülüşmeler alkışlar). **Bir Tahtakale var. O zaman Tahtakale'de bir karaborsa fiyat var. Şimdi fert başına milli gelir 2 bin dolar civarındadır. Fert başına milli gelir bir de satın alma kalitesine gore hesaplanıyor.**

Halit Dağlı (Adana-DYP) **Kalite ne demek Sayın Başbakan!..**

Akbulut: Dinleyin, sessiz durun. Satın alma kalitesine fert başına düşen milli gelir 5 bin dolardır. CHP döneminden kalma tek parti zihniyetinin bir uzantısı bu... O zaman uygulanan politikalar şudur: İnsanlar ancak yukarıdan idare edilirler. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar gülüşmeler)

Başkan: Lutfen hatibi dinleyelim.

Akbulut: Şimdi efendim, sizin maksadınızı ben anlıyorum. Elit dediğimiz insanlar...

Adnan Keskin (Denizli-SHP) **Tepeden idare ettiler.**

Akbulut: Tepeden idare ettiler doğru. Biz TBMM'de insan hakları komisyonunu kuruyoruz.

Turan Bayazıt: Kuruldu kuruldu.

Ülkü Gunay (ANAP-Gümüşhane) **Kuruldu Sayın Başbakanım.**

Akbulut: Aziz vatandaşlarım..(DYP ve SHP sıralarından gürültüler). **Öyle soyluyorum tabii.**

Başkan: Lutfen Meclis'e hitap edin.

Akbulut: Tabii buradan vatandaşlarıma da seslenirim.

.....

Akbulut: Zamanımızda bütün altyapı hizmetlerini tamamladık. F-16 savaşan uçaklar (SHP ve DYP sıralarından alkışlar). **Biz vatandaşlarımızdan elde edilen gelirleri paylaştırıyoruz. Bir diğer konumuz Zonguldak meselesi.**

Turan Bayazıt: Sayın Başbakan bana giydirilmiş fiyat, çıplak fiyat anlatma.

Akbulut: Net, cebine giren, eline geçen. Bu işletmeye bu sene 190 milyar lira yatırım var. Yani biz bu işletmeyi ayakta tutmaya çalışıyoruz. 70 milyar dolar kredi almışız bu iş için. Herkes biliyor ki parlamenter sistem çift başlıdır. (SHP sıralarından 'hayda' sesleri)

Akbulut: Evet bu iş zaten bu 'hayda'lardan oluyor. Bu 'hayda'lar bu işi yapıyor.

Yaşar Topçu (Sinop-DYP) **Bu iş taşrada avukatlık yapmaya benzemez.**

Lenin'in,
burjuva parlamento için
kullandığı "parlamento
ahırı" deyiminin,
benzetme değil;
tümüyle gerçek olduğu
anlaşıldı.

•••

"Kereste" başbakan,
"Öküz" vekil...
Bu zengin çeşninin,
bu seviyesizliğin
kaynağı ne?
Çağımızda, toplumsal
açıdan, ileriye yönelik
gelişme dinamiklerini
tümüyle yitirmiş olan,
bütün sömürücü sınıflar ve
onların uşaklarının,
gelişim eğrileri
tarihin akışına ters yönde,
sürekli aşağıya,
dibe yöneliktir.
Bu yüzden kültürel sığlık,
ahlaki düşkünlük,
hayasızlık, arsızlık,
bunların
karakteristik özelliklerinin
köşe taşlarıdır.
Sömüren ve ezenlerin
kaçınılmaz yazgılarıdır bu...
Tarihin kapitalizm trenini
kaçırarak,
gözlerini
siyasal iktidar yaşamına
emperyalizmin
kollarında açan
Türk hakim sınıfları ve
onların yüce (!) meclisteki
temsilcilerinin
tutanaklarda görülen
üslup sefilliğinin kaynağı da
temsil ettikleri sınıfların
tarihsel yazgılarının
düşkün niteliğidir!

Tercuman, 13 Aralık 1990

Hürriyet, 7 Ocak 1991

DÜNYA HALİ

Krizin yararı...
Emperyalist-kapitalist dünyanın yaşamında ateş düştüğü yeri yakar...
Kendilerine, içinde yaşadıkları topluma, çevrelerine yabancılaşmış "kuyunun dibindeki kurbağa" gibi yaşamaya tutsak olanlar...
Emperyalist ideoloji ve kültürle ağulanıp yaşam ufukları kararanlar, dara düştüklerinde, fanusa, fala, fasaryaya bakarlar. Gerçek yaşamın sorunlarına, yaşanıp kapanmış çağlarda "çözüm" ararlar! Emperyalizmin toplumu getirdiği (düşürdüğü!) yer budur!!!

DÜNYA HALI

Krizin yararı...

KÖRFEZ krizi, birçok ülkeyi ekonomik sıkıntıya sokarken, bu işten kârlı çıkanların başında, Amerikalı yayınevleri geldi. Körfeze savaşa gonderilen asker ailelerinden geride kalanların, şimdi harıl harıl İncil, Kuran ve 16. Yüzyıl'da yaşamış **Nostradamus** adlı kâhinin gelecek için tahminlerini içeren kitabını inanılmaz şekilde satın aldıkları belirlendi. Satışlarla ilgili olarak New York'taki **B. Dalton** Yayınevi, **Nostradamus**'un kitabının kapısıldığını açıklarken, İncil'ı yayınlayan **Thomas Nelson** Yayınevi yetkilileri, **"Kutsal kitaba böylesine hücum edileceği, aklımızdan köşesinden bile geçmezdi"** dediler.

EMPERYALİZMİN YAĞCILARI ÜZERİNE

TB"K"P'nin Genel Sekreteri bay Nabi Yağcı'nın –Bu bağlamda bay Yağcı, gerçek adı yerine illegal parti adını kullanarak ayıp ediyor. Gerçek ismi, işlevine çok daha uygundur!– Hürriyet gazetesinde, 17.12.90'da yayınlanan demeci, bir zamanlar Rus sosyal-emperyalizmin ateşli savunucusu olan bu bay –ve onun gibilerinin– gelinen yerde Batılı emperyalizm önünde diz çöküşlerini ne ölçüde geliştirdiklerini gösterme açısından ilginç bir örnek. Bu örneği, aşağıda olduğu gibi belgeliyoruz.

"İşçi sınıfı artık değişti"

● TBKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu' mülkiyetin yaygınlaşmakta olduğunu öne sürdü. " İşçilerin zincirlerinden başka kaybedecekleri şeyleri yok" sözünün artık geçerli olmadığını söyleyen Kutlu " İşçilerin arabaları, evleri, bankada paraları var." diye konuştu.

İSTANBUL, (Hürriyet)

TÜRKİYE Birleşik Komunist Partisi Genel Sekreteri **Haydar Kutlu , Dünyanın değiştiğini,buna göre partinin de değişmesi gerektiğini öne sürerek "Artıkişçilerin zincirlerinden başka kaybedecekleri** şeyleri **var. Arabaları, tahvilleri,bankada paraları , evleri var.Gelip Türkiye'de tatil yapıyorlar.Bu söylediklerim bir ölçüde Türkiye için de geçerli."** dedi.

Kutlu "Hürriyet" ın sorularını ozetle şoyle yanıtladı:

HÜRRİYET: Sayın Kutlu, partinin isminin değişebileceğinden söz ederek beklenmedik bir çıkış yaptınız. Nedir bu isim değişikliği önerinizin esası?

KUTLU: Aslında basına, konuşmamın yalnızca bir bolumü yansıdı, o yuzden de açıkça anlaşılamadı. Oysa sozlerım açıktı. **"Partimizin adındaki komünist sözcüğü bir tabu değildir"** demiştim. Tabuları yıkmaya soyunan bir partı kendı onune tabular koyamaz. Bu nedenle bu sozcukte sembolize olan partinın adı da tartışılabilir.

▶ Avrupa'da ismini değiştiren bir çok komünist parti oldu. Bu bir akım olarak etkileyici mi oluyor?

- Sosyalist ulkelerde partileri isımlerını değiştirdıler. **Bence önemli olan isim değiştirmek değil, komünist partilerin kadro olarak, program ve partinin çatısı olarak dönüşmesidir. Yani dünkü komünist partiler, bugün daha geniş bir yelpazeyi kucaklayan partiler olmak durumundadırlar. Bence bu, başkalarıyla komünist partisinin birleşmesi demektir.**

▶ Sayın Kutlu, biliyorsunuz, Sovyetler Birliği'nde komünizmin iflas ettiğinden söz ediliyor. Peşpeşe bağımsızlığını ilan eden cumhuriyetler, hatta küçük etnik gruplar ortaya çıktı. Bunları nasıl yorumluyorsunuz?

-Doğu blokundaki gelişmeler, gerçekten dunyayı sarsıcı olaylardı. Ama, bu sarsıcı etkıyı once şoyle ele almak gerekıyor. Sosyalıst ulkeler dunya barışı ıçın mucadele ettiler. Artık herkes biliyor kı, soğuk savaşın sona ermesınde cıddi bir rol oynadılar. Ama bu gerçekleşirken, bızım o **"reel sosyalizm" dediğimiz sosyalizm de kendini tüketti. Sonuçta, yeni ve güvenlikli bir dünya çıktı ortaya. Burada altını çizeyim, söz konusu olan yeni bir dünya, yeni bir sosyalizm değil. İşte bu dünyanın kuruluşunda, sosyalist ülkelerin ve sosyalizmin çok ciddi bir rolü olduğunu söylüyorum. Duvarlar yıkılmasaydı, soğuk savaş sürüyordu. Ama, bunun da bir faturası vardı. Bu, "devletçi sosyalizm"** modelının iflasıdır.

▶ Kapitalist dünya da büyük bir şaşkınlık geçirdi bu arada.

-Bana gore gidiş, bıldığımız kapıtalızmı de bildiğimiz sosyalızmı de aşan, yenı bır toplumsal sisteme doğrudur.

▶ Ortak bir yapıda buluşma ya da üçüncü bir sistem mi?

- Buluşma demıyorum. Bu aşılacak, aşılıyor Çunku kapitalızm "kapitalizm" olarak kalmıyor. Kapitalizmi belırleyen şey merkezileşmeydı. Marksistler, mulkıyetın **"merkezileşmesine"** karşı çıkmayı savunurlardı. Şimdı mulkıyet de yaygınlaşıyor. Demek o tarif ettığımiz kapitalızm artık yok Tarif ettığımız ışçı sınıfı da yok

▶ Batı'ya açılmak amacıyla bir takım yapısal değişikliklere gidiliyor Türkiye'de. Sizce bunlar yeterli mi?

-Turkiye'de duşunce ınanç ve orgutlenme ozgurluğune engel var. Bunu Cumhurbaşkanı da, Başbakan da soyledı, herkes de soyluyor. Katılımcı bir Anayasa dan da soz ediliyor. Ama, engeller kalkmadan nasıl katılımcı olunabilir? Turkıye'nin gundeminde bır anayasa değışıkliği konusu var. Ama, ondan once yapılması gereken şey, yasaklı bır toplum olmaktan çıkıp utancı kaldırmak. Şimdi biz, Turkiye Birleşık Komunist Partısi olarak, kongrelerımızı yapıyoruz. Bu bizı toplumsal meşruıyetı olan bır partı halıne getırıyor. Ama, toplumsal meşruiyetle, çağdışı yasalar çatışma halında. Partımız yasal ama, uyelerımız hala cezaevında. 142'den, yanı propagandadan yatanlar var

▶ Ama anladığım kadarıyla bir anayasa değişikliğinden yanasınız.

-Cumhurıyetin dayandığı temeller ve mutabakat artık eskidi. Cumhuriyet asker sıvil burokrasinin dengesine dayanmıştı. Çunku, o zaman Cumhuriyetı kuranlar bunlardı. Şimdi Cumhuriyet'in yeni bır mutabakat temelinde yenılenmesi gerekiyor

Bu sivil direnişlere dayalı olmalı Artık, Turkıye'nın sermayesi de, sermayedarı da vardır Cumhuriyet kurulduğu donemlerde Turk burjuvazısı yoktu ama, şimdi var. Oyleyse gerçek sosyal ve polıtik guçlere dayalı olarak Cumhuriyet yenıden tarif edilmelı ve bu da çoğulcu bır Cumhuriyet olmalı.

HEM KEL, HEM FODUL

"İşçi sınıfı artık değişti"

Kapitalizmin ortaya çıkışından bu yana sermayenin ve genel zenginliklerin bugünkü oranda belirli ellerde kişi ve ailelerde, gruplarda yoğunlaştığı görülmemiştir! *"Çünkü kapitalizm «kapitalizm» olarak kalmıyor. Kapitalizmi belirleyen şey merkezileşmeydi. Marksistler, mülkiyetin «merkezileşmesine» karşı çıkmayı savunurlardı. ... Demek o tarif ettiğimiz kapitalizm artık yok. Tarif ettiğimiz işçi sınıfı da yok."* diyor bay Yağcı...

Kel; çünkü tek sözcükle bilgisiz.

Fodul; çünkü bilmediği konularda çok bilmiş pozlarda atıp tutuyor!

Emperyalist ülkelerdeki maddi yaşam düzeyi, bir yyanı ile emperyalist tekellerin emperyalizme bağımlı ülkelerin işçi ve emekçi yığınlarını ve yeraltı ve yerüstü zenginliklerini sömürerek elde ettikleri aşırı kârlar üzerinde yükselir. Emperyalist ülkelerdeki işçilerin yaşam düzeylerinin yüksekliği bir yanı ile emperyalist tekellerin sözkonusu kârların bir bölümünü ülkedeki işçi ve emekçi yığınlara sosyal yardım ve ücretler yoluyla sus payı olarak dağıtmasının sonucudur. Ne varki, emperyalist sömürü, emperyalizm ile bağımlı ulke halkları ve emperyalizmin iç çelişkilerinden dolayı, bu çelişkiler sürecin şu ya da bu noktasında patlar ve sistemi çökertir, "bugün var, yarın yok" tur! Öyleyse emperyalist sömürü üzerinde yükselen yaşam düzeyi ve buna dayanan her türlü değişim görecedir!

Üstelik bu durumda yeni olan hiç bir şey, tıkanma oranındaki nicel artış dışında(!) olmadığı gibi, uluslararası işçi sınıfının değişimine "kanıt" olarak öne sürülen olgunun kendisi, kapitalizmle yaşıttır! 1800'lerin ikinci yarısında sözkonusu duruma, İngiliz işçi sınıfı nezdinde dikkat çeken Engels, İngiliz işçilerin önemli bölümünün burjuvalaştığını söyler, ama bundan, ne İngiliz işçi sınıfının tümu ne de uluslararası proletaryanın "artık değiştiği" sonucunu çıkarmaz!

Bu durum, kapitalist-emperyalist sistemin, görece barış ve istikrar dönemlerinde sürekli görülen bir durumdur. Nitekim Engels'in, İngiliz işçilerin bir bölümü için belirlediği "burjuvalaşma" olgusu, İngiliz sömürgeciliğinin "altın çağına" rastlar... Bu durumu, "bir olçüde Türkiye için de geçerli" görebilmek için, kişinin Nabi Yağcı gibi ardamarının çatlamış olması gerekir!

• • •

"Sosyalist ülkeler" dünya barışı için mücadele etmişler, soğuk savaşın sona ermesinde büyük bir rol oynamışlar, reel sosyalizmin kendisini feda etmesiyle ortaya yeni ve güvenlikli bir dünya çıkmış...

N. Yağcı da, sözkonusu "yeni ve güvenlikli dünyanın" Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da sağlanabilmesi için butün yağlarını kemalist faşistlere yakıyor.

"Barış ve güvenlikli bir yeni dünya" uğruna kendisini feda eden "sosyalizm" mavalı bir yana da, hani nerede o, ortaya çıktığı rivayet edilen "yeni ve güvenlikli bir dünya"?

Şimdi o dunya, Ortadoğu'da sıcak savaş yurutüyor!!!

• • •

Kapitalist sermayenin ve servetin belirli ellerde, aile, grup ve kişilerde toparlanıp "merkezileşmediğini", "mülkiyetin yaygınlaştığını" söyleyebilmek için, kişideki gözün göz değil, ağaç kovuğu olması gerekir. Ya da kişi artık öyle bir noktaya gelmiştir ki, kendi kişisel durumundaki gelişmeyi, toplumsal gelişmenin yerine koyarak, burjuva tekbenciliğin doruğuna sıçramış olmalıdır... Bu meyanda N. Yağcı'nın servetine bakılmalıdır. Büyük olasılıkla arttığı görülecektir...

Turgut Özal da "serveti tabana yaymaktan" dem vuruyor. Raslantı mı? Oysa, kapitalist-emperyalist sistemin tarihinde, kapitalist sermaye ve genel servet, hiç bir zaman günümüzde olduğundan daha fazla merkezileşmemiştir. Bu merkezileşme bugün öylesine üst boyutta gerçekleşmiştirki, bundan kimi emperyalist iktidar sözcüleri bile rahatsızlık duymaya başlamıştır. Çünkü, sermaye ve servetlerin belirli ellerde bu oranda yoğunlaşması, toplumun alt katmanlarının, örneğin ABD'de olduğu gibi, metropollerde bile hızla yoksullaşıp ezilmesine, bunun doğurduğu tehlikeler de siyasal iktidarların tabanının çözülerek oyulmasına yol açmaktadır.

"Marksistler, mülkiyetin «merkezileşmesine» karşı çıkmayı savunurlardı. Şimdi mülkiyet da yaygınlaşıyor." Demek ki artık Marksizm'in öngördükleri, burjuvalar tarafından gerçekleştiriliyor(!). İşçi sınıfının, tarihsel misyonunu da, patronlar yükleniyorlar!

Yağcı gibi naylon "komünistler"in bu görüşlerle ANAP'ı kendilerine en yakın parti görmeleri gayet normal ve doğrudur! Şaşırtıcı olan tek şey, bu naylon komünistlerin hala yarı-legal yaşamak zorunda bırakılmasıdır. Faşist Türk devleti doğrusu çok ayıp etmektedir yağcılarına karşı! Bu ayıbın kısa zamanda giderilmesi dileğimizdir...

• • •

"Mülkiyet de yaygınlaşıyor"muş (!) ... Sosyal-emperyalizmin hazan bülbülü böyle şakıyor. Ama gerçek böyle mi? Bakalım.

Milliyet gazetesinde yer alan şu haber bu alandaki gerçeğin yalnızca küçük bir bölümünu yansıtıyor:

"ZENGİN DÜNYADA İKİ TÜRK

New York: AA. Amerika'da yayınlanan "Forbes" dergisi, 1 milyar dolardan fazla servete sahip olan dünyanın en zengin 271 kişi ya da ailesini içeren 1990 yılı listesini açıkladı. Forbes dergisinin listesine göre dünyanın en zengin kişisi Japon vatandaşı Yoshiri Tsutsumi. Demiryolu ve emlak imparatoru Tsutsumi'nin golf sahaları, kayak alanları ve otelleri de içeren toplam serveti 16 milyar dolar. Son dört yılda en zengin adam ünvanını koruyan Tsutsumi servetini geçen yıldan bu yıla 1 milyar dolar artırdı.

Listede Türkiye'den iki isim yer aldı. Vehbi Koç ve Sabancı kardeşler. Koç ve Sabancı'nın servetlerinin 2 milyar doları aştığı belirtildi.

Forbes dergisi devlet başkanları ve kralları zenginlikleri ekonomik olmaktan çok politik kaynaklardan sağladıkları için liste dışı tutuyor.

Forbes'in listesinde ikinci en zengin ise 14,6 milyar dolarla yine Japon olan Taikichiro Mori. Listede 3. ise 13,3 milyar dolarla ABD'nin üçüncü büyük perakende satış mağazaları zincirine sahip Sam Watton ailesi.

İlk 10'a giren diğer zenginler şunlar: 10 milyar dolarla Amerikalı Du pont ailesi. 9.6 milyar dolarla paketleme imparatoru İsveçli Hans ve Gad kardeşler. 9.2 milyar dolarla Japon emlak imparatoru Kitaro Watanabe. 9 milyar dolarla Kanadalı Reichmann kardeşler. 8.4 milyar dolarla Japon Kenkichi Nakajima ve ailesi. 8 milyar dolarla Güney Koreli Shin Kyuk Ho 6 milyar dolarla Amerikalı Forrest E. Mars ve ailesi.

Forbes'in listesinde 99 Amerikalı, 40 Japon ve 38 Federal Alman milyarder kişi ya da ailenin yer aldığı kaydedildi. Son yıllarda Federal Almanyalı milyarderlerin sayısında gözle görülür bir artış olduğu da belirtildi.

Devlet başkanları ve kralları da listeye alan Fortune dergisinin listesine göre ise, dünyanın en zengin kişisi 25 milyarlık servetiyle Brunei Sultanı."

İşte "mülkiyet" böyle yayılıyor!!!

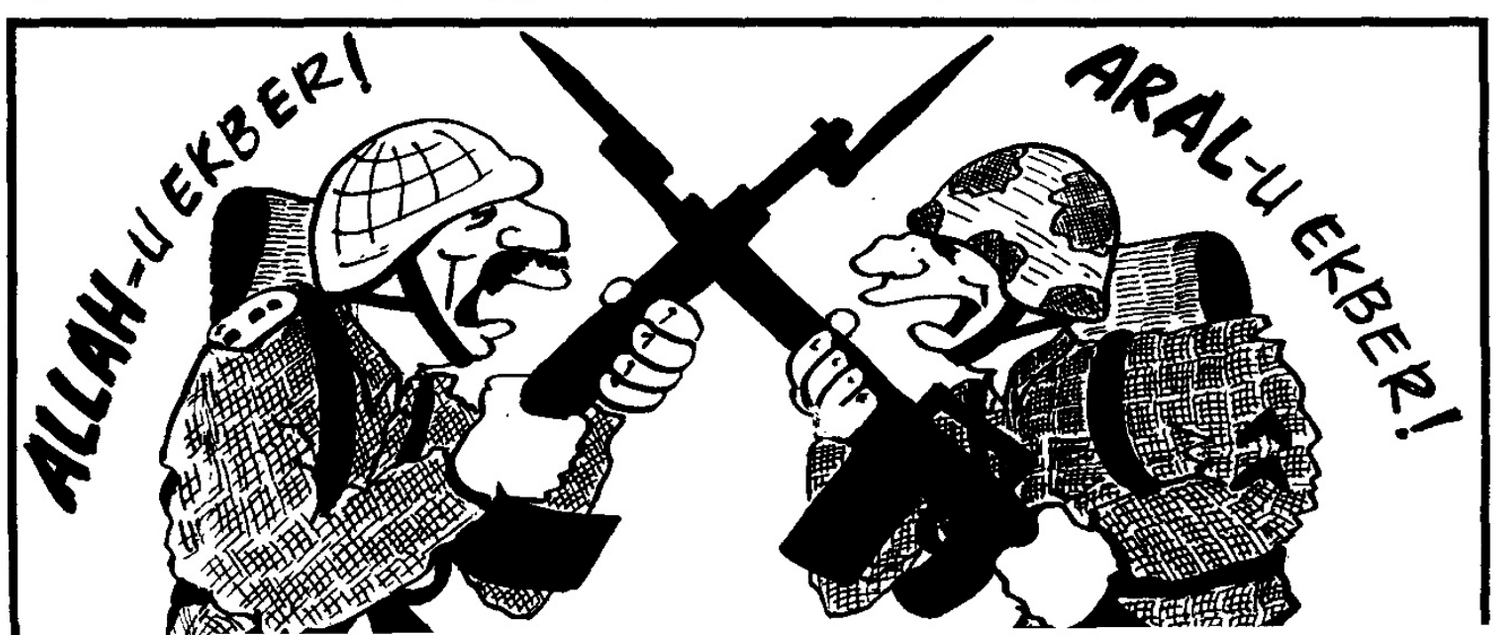

ÖZAL BÜSTÜNÜ YAPTIRDI

Yaşayan en tümsek Türk büstünü yaptırmış...

Biz de kaidesini yazalım:

"Alçal ki o yer bile senin yerin değildir..."

Büst gereksiniminin kaynakları çeşitli ve zengin olduğu gibi, işlevleri de değişiktir!

Sağlığında ünlü olanların, ünlerini pekiştirme girişimlerinden biri büstünü yaptırmak olabilir. Bu, aynı zamanda kendinden önce ve kendinden çok ünlü olanlarla sonradan ünlü olanların girdikleri sidik yarışındaki atraksiyonlarından biri de olabilir. Daması yalnızca kendine vurgun tümsek tiplerin ünlerini "ebediyete intikal" ettirme çabalarının da büstsel anlatımıdır bu...

Bütün bunlara karşın Çankaya'daki büstün "nevi şahsına münhasır" bir başka özelliği vardır ki, büstün güncel işlevi burada odaklanmıştır.

"Cumhur"un başı tek adamdır. Adamın çevresinde "adam" yoktur. Adam, kendisine adam diye seçtiği başbakan "netice itibariyle" kereste çıkmıştır. Adamın çevresinde öküz var, kereste var, ama adam yoktur. Adamın olmadığı yerde, o "tek adam" dır. Bu durumda "tek adam" onca yumru ve çıkıntı unsuru nasıl yönetip yönlendirecektir. Ne denli tümsek olunsa da, işlerin evrilip çevrilmesinde mahiyetteki çıkıntı ve yumruların tümselme güdülerinin gemlenmesinde bir yardımcı "adama" bunun olmadığı yerde "adamın" siluetinden oluşan bir avadanlığa gereksinim vardır.

Daha çok monarşilerde ve monarşistlerde görülmüştür: Sömürücü sınıfların siyasal temsilcilerinin en tümsek öğeleri mahiyetlerindeki çıkıntı ve yumru adamlarını yönetirlerken, doğrudan ulaşamadıkları, içleri gazaplarıyla yüklü kavuklarını ve şapkalarını yollayarak, birlik ve beraberliği "ber devam eylemeyi" denemişler ve "netice itibariyle fevkalade tatmin edici" sonuçlar alarak, çıkıntı ve yumruları "yolda" tutmayı başarmışlardır.

Bu tür tutum ve yöntemler, iktidar sahibi sömürücü sınıfların, bir ayaklarının çukura girdiği, genel olarak olgunlaşıp fena halde bozularak çürüyüp kokuştukları aşamada, geriye doğru bir derinlikte, yaşamak zorunda kaldıkları sosyolojik ve siyasal nevrozları, şizofrenleri dolayısıyla kapıldıkları tümseklik komplekslerinin, kamuoyu önündeki işlevlerinden dolayı bu sınıfların siyasal temsilcilerinde en çarpıcı ve uç görünümleriyle yoğunlaşarak, onların gündelik davranışlarında kendini dışa vuran özlü anlatımları olmuştur...

Cumhur'un başı, ülkede fi tarihinde gerçekleştirilmiş olan "şapka devrimine" rağmen şapkasızdır. Tarihsel olarak hep geriye giderken, bir süre önce "çağdaş monarşiye" düçar olan "Cumhur"un başı, mahiyetindekileri yönetirken yetişemediği yere "küçük Turgut"u da (deyim kendisinindir) yollayamayacağına göre; tek "adam" tek doğru yöntemi yaratıp, yetişemediği yerlere yollayıp yumru ve çıkıntı mahiyetini yolda tutmak amacıyla, büstünü yaptırmıştır...

Tümseğin görüntüsü, onun yumru ve çıkıntı unsurları üzerinde ne fırtınalar estiriyor: Aşağıda yer verdiğimiz kupür okunduktan sonra, umarız büstün guncel işlevi daha iyi anlaşılacaktır... ■

Özal büstünü yaptırdı

● Çankaya Köşkü'ndeki resepsiyonda Özal'ın heykelini görenler, "Cumhurbaşkanı, İsmet Paşa gibi 'Milli Şeflik' yolunda. Şimdi sıra paraların üstüne fotoğrafını koydurtmasına geldi" diye yorum yaptılar.

Özal'ın büstünün

...kişiye rağmen ver...yor ...arancığını, yeni yazıda ...

32. Gün'ü izleyen bakanlar Özal'ı ayakta alkışladı...

BAKANLAR Kurulu'nun önceki gün yapılan toplantısının gündemini, ülke meselelerinden çok, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın yer aldığı televizyon programı doldurdu. Toplantı sürerken televizyonu açarak Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ı 32. Gün programında izleyen bakanlar, program bittiğinde ekrana dönerek Cumhurbaşkanı'nı alkışladılar.

Bakanlar, bir yandan **Özal**'ı izlerken, diğer yandan da söylediklerini bazen başlarıyla bazen de **"Evet doğru söylüyor"** gibi sözlerle tasdik ettiler. Cumhurbaşkanı **Özal**'ın, **"Ben tarafsız görünen bir Cumhurbaşkanı'yım"** sözü ise bakanların çok hoşuna gitti. Bazı bakanlar bu söz üzerine gülümserken, bazıları da, **"Doğru söylüyor. Yalanı yok"** diye laf attılar.

Cumhurbaşkanı **Özal**, konuşmasını tamamladıktan sonra ise başta Devlet Bakanı **Mustafa Taşar** olmak üzere bakanlar ekrana doğru dönerek **Özal**'ı alkışlamaya başladılar.

"TEVECCÜH GÖSTERİYOR"

Cumhurbaşkanı'nın, Başbakan **Akbulut** için **"İşi iyi götürüyor. Bütçe konuşmasında çok başarılıydı"** sözü üzerine de Başbakan **Akbulut**, ekrana gülümseyerek baktı, **"Teveccüh gösteriyor. Çok sağolsun"** dedi.

Bunun üzerine Devlet Bakanı **Kemal Akkaya** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut**, **"Gerçekten çok başarılısınız efendim. Bu işi çok iyi götürüyorsunuz"** övgüsünde bulundular. Bakanlar, bunun üzerine Başbakan'ı da alkışladılar.

Başbakan **Akbulut**, programın bitiminden sonra bazı bakanların Bakanlar Kurulu'nda alınan kararlardan haberdar olmadıkları yolundaki sözlerine değindi. Başbakan, **"Biz burada herşeyi konuşup karara bağlamıyor muyuz? Nereden çıkarıyor arkadaşlarımız alınan kararlardan haberdar olmadıkları?"** dedi. **Akbulut**, savaş için körfeze fırkateyn göndermenin de söz konusu olmadığını bildirdi.

8 Mart Uluslararası Proleter Kadınlar Gününde
tüm gücümüzle haykırıyoruz:

KAHROLSUN PEDERŞAHİ EMPERYALİST SİSTEM!
KAHROLSUN EMPERYALİST-GERİCİ EMELLER UĞRUNA,
HALKLARIN BİRBİRİNE KIRDIRILDIĞI
GERİCİ, KARŞI-DEVRİMCİ, HAKSIZ SAVAŞLAR!